

ΤΕΚΜΩΡ ΑΕΒΕ

ΠΛΑΤΥ ΗΜΑΘΙΑΣ

Αρ.Μ.Α.Ε.: 33834/52/Β/95/006

ΑΡΙΘΜΟΣ Γ.Ε.ΜΗ.: 021665926000

ΑΤΟΜΙΚΕΣ ΚΑΙ ΕΝΟΠΟΙΗΜΕΝΕΣ ΟΙΚΟΝΟΜΙΚΕΣ ΚΑΤΑΣΤΑΣΕΙΣ

ΧΡΗΣΗΣ 2018 (01/01 – 31/12/2018)

**ΣΥΜΦΩΝΑ ΜΕ ΤΑ ΔΙΕΘΝΗ ΠΡΟΤΥΠΑ ΧΡΗΜΑΤΟΟΙΚΟΝΟΜΙΚΗΣ ΑΝΑΦΟΡΑΣ
(ΔΠΧΑ)**

Πίνακας περιεχομένων

Πίνακας περιεχομένων	2
Έκθεση Ανεξάρτητου Ορκωτού Ελεγκτή Λογιστή.....	5
Έκθεση Διαχείρισης του Διοικητικού Συμβουλίου	8
Ενοποιημένη Κατάσταση Αποτελεσμάτων Χρήσης.....	17
Εταιρική Κατάσταση Αποτελεσμάτων Χρήσης	18
Ενοποιημένη και Εταιρική Κατάσταση Συνολικών Εσόδων χρήσης	19
Ενοποιημένη Κατάσταση Οικονομικής Θέσης	20
Εταιρική Κατάσταση Οικονομικής Θέσης.....	21
Ενοποιημένη Κατάσταση Μεταβολών Ιδίων Κεφαλαίων	22
Εταιρική Κατάσταση Μεταβολών Ιδίων Κεφαλαίων	24
Κατάσταση Ταμειακών Ροών	25
1. Γενικές Πληροφορίες για τον Όμιλο και την Εταιρεία	27
1.1 Εξαγορές.....	27
2. Πλαίσιο Κατάρτισης Οικονομικών Καταστάσεων	28
2.1 Αλλαγές σε λογιστικές πολιτικές	28
2.1.1 Νέα λογιστικά πρότυπα και τροποποιήσεις υφιστάμενων προτύπων τα οποία έχουν τεθεί σε ισχύ και έχουν υιοθετηθεί από την Ευρωπαϊκή Ένωση	28
2.1.2 Νέα λογιστικά πρότυπα τροποποιήσεις υφιστάμενων προτύπων τα οποία δεν έχουν ακόμα τεθεί σε ισχύ ή δεν έχουν υιοθετηθεί από την Ευρωπαϊκή Ένωση.....	32
3. Περίληψη βασικών λογιστικών πολιτικών	34
3.1 Θυγατρικές	34
3.2 Συμμετοχές σε Θυγατρικές Εταιρείες (Εταιρικές Οικονομικές Καταστάσεις)	35
3.3 Μεταβολές Ιδιοκτησιακών Δικαιωμάτων σε Θυγατρικές	35
3.4 Μη Ελέγχουσες Συμμετοχές.....	36
3.5 Συγγενείς	36
3.6 Ενσώματα πάγια	37
3.7 Άυλα στοιχεία του ενεργητικού	37
3.8 Επενδύσεις σε ακίνητα	37
3.9 Απομείωση αξίας περιουσιακών στοιχείων ενεργητικού.....	38
3.10 Χρηματοοικονομικά μέσα	38
3.11 Αποθέματα	39
3.12 Ταμειακά διαθέσιμα και ισοδύναμα	40
3.13 Μετοχικό κεφάλαιο	40
3.14 Φορολογία εισοδήματος και αναβαλλόμενη φορολογία.....	40

3.15	Κρατικές επιχορηγήσεις	41
3.16	Παροχές στο προσωπικό	41
3.17	Προβλέψεις, ενδεχόμενες υποχρεώσεις και ενδεχόμενα στοιχεία του ενεργητικού	42
3.18	Αναγνώριση εσόδων – εξόδων	43
3.19	Μισθώσεις	43
3.20	Μετατροπή σε ξένο νόμισμα	43
3.21	Σημαντικές λογιστικές εκτιμήσεις και παραδοχές	44
4.	Ενσώματα πάγια	45
5.	Άυλα περιουσιακά στοιχεία	47
6.	Επενδύσεις σε θυγατρικές επιχειρήσεις	48
7.	Επενδύσεις σε συγγενείς επιχειρήσεις	48
8.	Λοιπά χρηματοοικονομικά στοιχεία ενεργητικού	48
9.	Επενδύσεις σε ακίνητα	49
10.	Λοιπά μη κυκλοφορούντα στοιχεία του ενεργητικού	50
11.	Αναβαλλόμενες φορολογικές απαιτήσεις και υποχρεώσεις	50
12.	Αποθέματα	51
13.	Πελάτες και εμπορικές απαιτήσεις	51
14.	Λοιπές απαιτήσεις	52
15.	Λοιπά κυκλοφορούντα στοιχεία του ενεργητικού	53
16.	Εμπορικό χαρτοφυλάκιο και χρηματοοικονομικά στοιχεία στην εύλογη αξία μέσω αποτελεσμάτων	53
17.	Ταμειακά διαθέσιμα και ισοδύναμα	53
18.	Μετοχικό κεφάλαιο και υπέρ το άρτιο	54
19.	Λοιπά αποθεματικά	54
20.	Υποχρεώσεις παροχών προσωπικού λόγω εξόδου από την υπηρεσία	55
21.	Επιχορηγήσεις	56
22.	Δανειακές υποχρεώσεις	57
22.1	Πίνακας μελλοντικών αποπληρωμών δανειακών υποχρεώσεων	58
22.2	Υποχρεώσεις χρηματοδοτικών μισθώσεων	59
22.3	Συμφωνία μεταβολής υποχρεώσεων από χρηματοοικονομικές δραστηριότητες	59
23.	Προμηθευτές και λοιπές υποχρεώσεις	60
24.	Φόροι εισοδήματος πληρωτέοι	60
25.	Λοιπές βραχυπρόθεσμες υποχρεώσεις	60

26.	Πωλήσεις.....	61
27.	Κόστος πωληθέντων, έξοδα διοίκησης και έξοδα διάθεσης	61
28.	Λοιπά έσοδα.....	62
29.	Λοιπά έξοδα	62
30.	Λοιπά χρηματοοικονομικά αποτελέσματα.....	62
31.	Χρηματοοικονομικά κόστη.....	63
32.	Χρηματοοικονομικά έσοδα	63
33.	Φόρος εισοδήματος.....	63
34.	Συναλλαγές συνδεδεμένων μερών.....	64
35.	Ενδεχόμενες υποχρεώσεις.....	65
35.1	Εγγυήσεις	65
35.2	Εμπράγματα Βάρη	65
35.3	Δικαστικές Υποθέσεις.....	65
35.4	Δεσμεύσεις από Λειτουργικά Μισθώματα	66
35.5	Ενδεχόμενες Φορολογικές Υποχρεώσεις.....	66
36.	Εύλογη αξία χρηματοοικονομικών μέσων	66
37.	Πολιτικές και διαχείριση κίνδυνων	68
37.1	Κίνδυνος Αγοράς.....	68
37.2	Συναλλαγματικός Κίνδυνος	68
37.3	Πιστωτικός Κίνδυνος	68
37.4	Κίνδυνος Ρευστότητας.....	68
37.5	Κίνδυνος Διακύμανσης Επιτοκίων	70
37.6	Πολιτικές και Διαδικασίες Διαχείρισης Κεφαλαίου	70
38.	Γεγονότα μετά την ημερομηνία αναφοράς της Κατάστασης Οικονομικής Θέσης	71

Έκθεση Ανεξάρτητου Ορκωτού Ελεγκτή Λογιστή

Προς τους Μετόχους της Εταιρείας ΤΕΚΜΩΡ ΑΝΩΝΥΜΗ ΕΜΠΟΡΙΚΗ ΚΑΙ ΒΙΟΜΗΧΑΝΙΚΗ ΕΤΑΙΡΙΑ

Έκθεση Ελέγχου επί των Εταιρικών και Ενοποιημένων Οικονομικών Καταστάσεων

Γνώμη με επιφύλαξη

Έχουμε ελέγξει τις συνημμένες εταιρικές και ενοποιημένες οικονομικές καταστάσεις της εταιρείας ΤΕΚΜΩΡ ΑΝΩΝΥΜΗ ΕΜΠΟΡΙΚΗ ΚΑΙ ΒΙΟΜΗΧΑΝΙΚΗ ΕΤΑΙΡΙΑ (η Εταιρεία), οι οποίες αποτελούνται από την εταιρική και ενοποιημένη κατάσταση χρηματοοικονομικής θέσης της 31ης Δεκεμβρίου 2018, τις εταιρικές και ενοποιημένες καταστάσεις συνολικού εισοδήματος, μεταβολών ιδίων κεφαλαίων και ταμειακών ροών της χρήσεως που έληξε την ημερομηνία αυτή, καθώς και περίληψη σημαντικών λογιστικών αρχών και μεθόδων και λοιπές επεξηγηματικές πληροφορίες.

Κατά τη γνώμη μας, εκτός από τις επιπτώσεις του θέματος που μνημονεύεται στην παράγραφο της έκθεσής μας «Βάση για γνώμη με επιφύλαξη», οι συνημμένες εταιρικές και ενοποιημένες οικονομικές καταστάσεις παρουσιάζουν εύλογα, από κάθε ουσιώδη άποψη, την οικονομική θέση της εταιρείας ΤΕΚΜΩΡ ΑΝΩΝΥΜΗ ΕΜΠΟΡΙΚΗ ΚΑΙ ΒΙΟΜΗΧΑΝΙΚΗ ΕΤΑΙΡΙΑ και των θυγατρικών αυτής (ο Όμιλος) κατά την 31η Δεκεμβρίου 2018, τη χρηματοοικονομική τους επίδοση και τις ταμειακές τους ροές για τη χρήση που έληξε την ημερομηνία αυτή σύμφωνα με τα Διεθνή Πρότυπα Χρηματοοικονομικής Αναφοράς, όπως αυτά έχουν υιοθετηθεί από την Ευρωπαϊκή Ένωση.

Βάση γνώμης με επιφύλαξη

Από τον έλεγχό μας προέκυψαν τα εξής:

1. Κατά παρέκκλιση των λογιστικών αρχών που προβλέπονται από τα Διεθνή Πρότυπα Χρηματοοικονομικής Αναφοράς, δεν έχουν διενεργηθεί σε προηγούμενες χρήσεις, αποσβέσεις επί μηχανημάτων του Ομίλου και της Εταιρείας συνολικού ποσού € 25.587 χιλ. και € 3.164 χιλ. Συνεπεία τούτου, η αναπόσβεστη αξία των ενσώματων παγίων του Ομίλου και της Εταιρείας και τα Ίδια Κεφάλαια εμφανίζονται ισόποσα αυξημένα κατά ποσό € 25.587 χιλ. και 3.164 χιλ., αντίστοιχα.
2. Οι φορολογικές υποχρεώσεις της Εταιρείας και των θυγατρικών εταιρειών δεν έχουν εξεταστεί από τις φορολογικές αρχές για τις χρήσεις 2013 έως 2018. Ως εκ τούτου τα φορολογικά αποτελέσματα των χρήσεων αυτών δεν έχουν καταστεί οριστικά. Η Εταιρεία και ο Όμιλος δεν έχει προβεί σε εκτίμηση των πρόσθετων φόρων και των προσαυξήσεων που πιθανόν καταλογιστούν σε μελλοντικό φορολογικό έλεγχο και δεν έχει σχηματιστεί σχετική πρόβλεψη για αυτή την ενδεχόμενη υποχρέωση. Από τον έλεγχό μας, δεν έχουμε αποκτήσει εύλογη διασφάλιση σχετικά με την εκτίμηση του ύψους της πρόβλεψης που τυχόν απαιτείται.

Διενεργήσαμε τον έλεγχό μας σύμφωνα με τα Διεθνή Πρότυπα Ελέγχου (ΔΠΕ) όπως αυτά έχουν ενσωματωθεί στην Ελληνική Νομοθεσία. Οι ευθύνες μας, σύμφωνα με τα πρότυπα αυτά περιγράφονται περαιτέρω στην παράγραφο της έκθεσής μας “Ευθύνες ελεγκτή για τον έλεγχο των εταιρικών και ενοποιημένων οικονομικών καταστάσεων”. Είμαστε ανεξάρτητοι από την Εταιρεία και τις ενοποιούμενες θυγατρικές, καθόλη τη διάρκεια του διορισμού μας, σύμφωνα με τον Κώδικα Δεοντολογίας για Επαγγελματίες Ελεγκτές του Συμβουλίου Διεθνών Προτύπων Δεοντολογίας Ελεγκτών, όπως αυτός έχει ενσωματωθεί στην Ελληνική Νομοθεσία και τις απαιτήσεις δεοντολογίας που σχετίζονται με τον έλεγχο των εταιρικών και ενοποιημένων οικονομικών καταστάσεων στην Ελλάδα και έχουμε εκπληρώσει τις δεοντολογικές μας υποχρεώσεις σύμφωνα με τις απαιτήσεις της ισχύουσας νομοθεσίας και του προαναφερόμενου Κώδικα Δεοντολογίας. Πιστεύουμε ότι τα ελεγκτικά τεκμήρια που έχουμε αποκτήσει είναι επαρκή και κατάλληλα να παρέχουν βάση για γνώμη με επιφύλαξη.

Ευθύνες της διοίκησης επί των εταιρικών και ενοποιημένων οικονομικών καταστάσεων

Η διοίκηση έχει την ευθύνη για την κατάρτιση και εύλογη παρουσίαση των εταιρικών και ενοποιημένων οικονομικών καταστάσεων σύμφωνα με τα ΔΠΧΑ όπως αυτά έχουν υιοθετηθεί από την Ευρωπαϊκή Ένωση, όπως και για εκείνες τις δικλίδες εσωτερικού ελέγχου που η διοίκηση καθορίζει ως απαραίτητες, ώστε να καθίσταται δυνατή η κατάρτιση των εταιρικών και ενοποιημένων οικονομικών καταστάσεων απαλλαγμένων από ουσιώδες σφάλμα, που οφείλεται είτε σε απάτη είτε σε λάθος.

Κατά την κατάρτιση των εταιρικών και ενοποιημένων οικονομικών καταστάσεων, η διοίκηση είναι υπεύθυνη για την αξιολόγηση της ικανότητας της Εταιρείας και του Ομίλου να συνεχίσουν τη δραστηριότητά τους, γνωστοποιώντας όπου συντρέχει τέτοια περίπτωση, τα θέματα που σχετίζονται με τη συνεχιζόμενη δραστηριότητα και τη χρήση της λογιστικής βάσης της συνεχιζόμενης δραστηριότητας, εκτός και εάν η διοίκηση είτε προτίθεται να ρευστοποιήσει την Εταιρεία και τον Όμιλο ή να διακόψει τη δραστηριότητά τους ή δεν έχει άλλη ρεαλιστική εναλλακτική επιλογή από το να προχωρήσει σε αυτές τις ενέργειες.

Ευθύνες ελεγκτή για τον έλεγχο των εταιρικών και ενοποιημένων οικονομικών καταστάσεων

Οι στόχοι μας είναι να αποκτήσουμε εύλογη διασφάλιση για το κατά πόσο οι εταιρικές και ενοποιημένες οικονομικές καταστάσεις, στο σύνολο τους, είναι απαλλαγμένες από ουσιώδες σφάλμα, που οφείλεται είτε σε απάτη είτε σε λάθος και να εκδώσουμε έκθεση ελεγκτή, η οποία περιλαμβάνει τη γνώμη μας. Η εύλογη διασφάλιση συνιστά διασφάλιση υψηλού επιπέδου, αλλά δεν είναι εγγύηση ότι ο έλεγχος που διενεργείται σύμφωνα με τα ΔΠΕ, όπως αυτά έχουν ενσωματωθεί στην Ελληνική Νομοθεσία, θα εντοπίζει πάντα ένα ουσιώδες σφάλμα, όταν αυτό υπάρχει. Σφάλματα δύναται να προκύψουν από απάτη ή από λάθος και θεωρούνται ουσιώδη όταν, μεμονωμένα ή αθροιστικά, θα μπορούσε εύλογα να αναμένεται ότι θα επηρέαζαν τις οικονομικές αποφάσεις των χρηστών, που λαμβάνονται με βάση αυτές τις εταιρικές και ενοποιημένες οικονομικές καταστάσεις.

Ως καθήκον του ελέγχου, σύμφωνα με τα ΔΠΕ όπως αυτά έχουν ενσωματωθεί στην Ελληνική Νομοθεσία, ασκούμε επαγγελματική κρίση και διατηρούμε επαγγελματικό σκεπτικισμό καθ' όλη τη διάρκεια του ελέγχου. Επίσης:

- Εντοπίζουμε και αξιολογούμε τους κινδύνους ουσιώδους σφάλματος στις εταιρικές και ενοποιημένες οικονομικές καταστάσεις, που οφείλεται είτε σε απάτη είτε σε λάθος, σχεδιάζοντας και διενεργώντας ελεγκτικές διαδικασίες που ανταποκρίνονται στους κινδύνους αυτούς και αποκτούμε ελεγκτικά τεκμήρια που είναι επαρκή και κατάλληλα για να παρέχουν βάση για την γνώμη μας. Ο κίνδυνος μη εντοπισμού ουσιώδους σφάλματος που οφείλεται σε απάτη είναι υψηλότερος από αυτόν που οφείλεται σε λάθος, καθώς η απάτη μπορεί να εμπεριέχει συμπαιγνία, πλαστογραφία, εσκεμμένες παραλείψεις, ψευδείς διαβεβαιώσεις ή παράκαμψη των δικλίδων εσωτερικού ελέγχου.
- Κατανοούμε τις δικλίδες εσωτερικού ελέγχου που σχετίζονται με τον έλεγχο, με σκοπό το σχεδιασμό ελεγκτικών διαδικασιών κατάλληλων για τις περιστάσεις, αλλά όχι με σκοπό την διατύπωση γνώμης επί της αποτελεσματικότητας των δικλίδων εσωτερικού ελέγχου της Εταιρείας και του Ομίλου.
- Αξιολογούμε την καταλληλότητα των λογιστικών αρχών και μεθόδων που χρησιμοποιήθηκαν και το εύλογο των λογιστικών εκτιμήσεων και των σχετικών γνωστοποιήσεων που έγιναν από τη διοίκηση.
- Αποφαινόμαστε για την καταλληλότητα της χρήσης από τη διοίκηση της λογιστικής αρχής της συνεχιζόμενης δραστηριότητας και με βάση τα ελεγκτικά τεκμήρια που αποκτήθηκαν για το εάν υπάρχει ουσιώδης αβεβαιότητα σχετικά με γεγονότα ή συνθήκες που μπορεί να υποδηλώνουν ουσιώδη αβεβαιότητα ως προς την ικανότητα της Εταιρείας και του Ομίλου να συνεχίσουν τη δραστηριότητά τους. Εάν συμπεράνουμε ότι υφίσταται ουσιώδης αβεβαιότητα, είμαστε υποχρεωμένοι στην έκθεση ελεγκτή να επιστήσουμε την προσοχή στις σχετικές γνωστοποιήσεις των εταιρικών και ενοποιημένων οικονομικών καταστάσεων ή εάν αυτές οι γνωστοποιήσεις είναι ανεπαρκείς να διαφοροποιήσουμε τη γνώμη μας. Τα συμπεράσματά μας βασίζονται σε ελεγκτικά τεκμήρια που αποκτώνται μέχρι την ημερομηνία της έκθεσης ελεγκτή. Ωστόσο, μελλοντικά γεγονότα ή συνθήκες ενδέχεται να έχουν ως αποτέλεσμα η Εταιρεία και ο Όμιλος να παύσουν να λειτουργούν ως συνεχιζόμενη δραστηριότητα.
- Αξιολογούμε τη συνολική παρουσίαση, τη δομή και το περιεχόμενο των εταιρικών και ενοποιημένων οικονομικών καταστάσεων, συμπεριλαμβανομένων των γνωστοποιήσεων, καθώς και το κατά πόσο οι εταιρικές και ενοποιημένες οικονομικές καταστάσεις απεικονίζουν τις υποκείμενες συναλλαγές και τα γεγονότα με τρόπο που επιτυγχάνεται η εύλογη παρουσίαση.

- Αποκτούμε επαρκή και κατάλληλα ελεγκτικά τεκμήρια αναφορικά με την χρηματοοικονομική πληροφόρηση των οντοτήτων ή των επιχειρηματικών δραστηριοτήτων εντός του Ομίλου για την έκφραση γνώμης επί των εταιρικών και ενοποιημένων οικονομικών καταστάσεων. Είμαστε υπεύθυνοι για την καθοδήγηση, την επίβλεψη και την εκτέλεση του ελέγχου της Εταιρείας και των θυγατρικών της. Παραμένουμε αποκλειστικά υπεύθυνοι για την ελεγκτική μας γνώμη.

Μεταξύ άλλων θεμάτων, κοινοποιούμε στη διοίκηση, το σχεδιαζόμενο εύρος και το χρονοδιάγραμμα του ελέγχου, καθώς και σημαντικά ευρήματα του ελέγχου, συμπεριλαμβανομένων όποιων σημαντικών ελλείψεων στις δικλίδες εσωτερικού ελέγχου εντοπίζουμε κατά τη διάρκεια του ελέγχου μας.

Έκθεση επί Άλλων Νομικών και Κανονιστικών Απαιτήσεων

Λαμβάνοντας υπόψη ότι η διοίκηση έχει την ευθύνη για την κατάρτιση της Έκθεσης Διαχείρισης του Διοικητικού Συμβουλίου, κατ' εφαρμογή των διατάξεων της παραγράφου 5 του άρθρου 2 (μέρος Β) του Ν. 4336/2015, σημειώνουμε ότι:

- α. Κατά τη γνώμη μας η Έκθεση Διαχείρισης του Διοικητικού Συμβουλίου έχει καταρτισθεί σύμφωνα με τις ισχύουσες νομικές απαιτήσεις των άρθρων 43^α και 107^α του κ.ν. 2190/1920 και το περιεχόμενο αυτής αντιστοιχεί με τις συνημμένες οικονομικές καταστάσεις της χρήσης που έληξε την 31/12/2018.
- β. Με βάση τη γνώση που αποκτήσαμε κατά το έλεγχό μας, για την εταιρεία ΤΕΚΜΩΡ ΑΝΩΝΥΜΗ ΕΜΠΟΡΙΚΗ ΚΑΙ ΒΙΟΜΗΧΑΝΙΚΗ ΕΤΑΙΡΙΑ και το περιβάλλον της, δεν έχουμε εντοπίσει ουσιώδεις ανακρίβειες στην Έκθεση Διαχείρισης του Διοικητικού της Συμβουλίου.

Αθήνα, 31 Αυγούστου 2019

Η Ορκωτός Ελεγκτής Λογιστής

Χριστίνα Τσιρώνη

ΑΜ ΣΟΕΛ 36671

Έκθεση Διαχείρισης του Διοικητικού Συμβουλίου

Σύμφωνα με τις διατάξεις του Ν. 4548/2018 και το καταστατικό της Εταιρείας, σας υποβάλλουμε για την κλειόμενη χρήση, ήτοι 01/01/2018 – 31/12/2018 την ετήσια έκθεση του Διοικητικού Συμβουλίου. Στην παρούσα έκθεση περιγράφονται συνοπτικά πληροφορίες της Εταιρείας, χρηματοοικονομικές πληροφορίες που στοχεύουν σε μια γενική ενημέρωση των μετόχων για την οικονομική κατάσταση και τα αποτελέσματα και τη συνολική πορεία της Εταιρείας, σημαντικά γεγονότα τα οποία έλαβαν χώρα και την επίδραση αυτών στις οικονομικές καταστάσεις της χρήσης. Επίσης, γίνεται περιγραφή των κυριότερων κινδύνων και αβεβαιοτήτων που ενδέχεται να αντιμετωπίσει η Εταιρεία στο μέλλον και παρατίθενται οι σημαντικότερες συναλλαγές που πραγματοποιήθηκαν μεταξύ του εκδότη και των συνδεδεμένων με αυτόν προσώπων.

Η παρούσα Έκθεση συνοδεύει τις Οικονομικές Καταστάσεις της χρήσης (01/01/2018 – 31/12/2018) και περιλαμβάνεται αυτούσια μαζί με τις εν λόγω καταστάσεις.

Η χρήση 1/1-31/12/18 έκλεισε με θετικά αποτελέσματα, κέρδη ύψους € 8.365.512.

Επί των εις χείρας σας Ενοποιημένων Οικονομικών Καταστάσεων σας γνωρίζουμε τα εξής:

1. Γενικές πληροφορίες για τον Όμιλο

Ο Όμιλος αποτελείται από την Μητρική εταιρεία, την θυγατρική κατά 99,995% AGROINVEST ΑΕΒΕ, την θυγατρική κατά 99,78% ΠΛΥΜΜΗ ΕΠΕ, την θυγατρική κατά 100,00% ΦΑΓΡΟΣ ΜΟΝΟΠΡ. ΕΠΕ και την θυγατρική κατά 99,78% ΡΙΝΗ ΕΠΕ. Επίσης έχει συμμετοχές στην Π.Ο.Α.Υ. ΑΡΓΟΛΙΔΑΣ-ΑΡΚΑΔΙΑΣ ΑΕ € 10.300,00 ή 9,36% και στην Π.Ο.Α.Υ. ΝΗΣΩΝ ΣΑΡΩΝΙΚΟΥ ΙΚΕ € 9.100,00 ή 41,36%.

Ο κύκλος εργασιών της μητρικής αφορά ουσιαστικά ενοικίαση των παγίων εγκαταστάσεων της στην θυγατρική AGROINVEST ΑΕΒΕ. Ουσιαστικά δηλαδή το σύνολο της δραστηριότητας του ομίλου διενεργείται από την εταιρεία AGROINVEST ΑΕΒΕ στην οποία ανήκει και το σύνολο του προσωπικού της εταιρείας.

2. Οικονομική θέση του Ομίλου

Η οικονομική κατάσταση του Ομίλου κατά την 31/12/2018 κρίνεται ικανοποιητική. Τα ίδια κεφάλαια κατά την 31/12/2018 ανέρχονται σε ποσό Ευρώ 111.574.051 έναντι Ευρώ 103.424.976 της προηγούμενης χρήσεως.

Οι βασικοί χρηματοοικονομικοί δείκτες του Ομίλου για τις χρήσεις 2018 και 2017 έχουν ως εξής:

Αριθμοδείκτες οικονομικής διάρθρωσης

	<u>31.12.2018</u>		<u>31.12.2017</u>
Κυκλοφορούν ενεργητικό	69.340.140	=	61.033.320
Σύνολο ενεργητικού	130.365.319	=	123.439.337
	53,19%		49,44%
	<u>31.12.2018</u>		<u>31.12.2017</u>
Ενσώματα Πάγια	59.765.487	=	61.120.756
Σύνολο ενεργητικού	130.365.319	=	123.439.337
	45,84%		49,51%

Οι παραπάνω δείκτες δείχνουν την αναλογία κεφαλαίων που έχει διατεθεί σε κυκλοφοριακό και πάγιο ενεργητικό.

31.12.201831.12.2017

$$\frac{\text{Ίδια κεφάλαια}}{\text{Σύνολο υποχρεώσεων}} = \frac{111.574.051}{18.791.266} = 5,94 \quad \frac{103.424.976}{20.014.361} = 5,17$$

Ο παραπάνω δείκτης δείχνει την οικονομική αυτάρκεια της Εταιρείας.

$$\frac{\text{Σύνολο υποχρεώσεων}}{\text{Σύνολο παθητικού}} = \frac{18.791.266}{130.365.319} = 14,41\% \quad \frac{20.014.361}{123.439.337} = 16,21\%$$

$$\frac{\text{Ίδια κεφάλαια}}{\text{Σύνολο παθητικού}} = \frac{111.574.051}{130.365.319} = 85,59\% \quad \frac{103.424.976}{123.439.337} = 83,79\%$$

Οι παραπάνω δείκτες δείχνουν την δανειακή εξάρτηση της εταιρείας .

$$\frac{\text{Ίδια κεφάλαια}}{\text{Ενσώματα Πάγια}} = \frac{111.574.051}{59.765.487} = 1,87 \quad \frac{103.424.976}{61.120.756} = 1,69$$

Ο δείκτης αυτός δείχνει το βαθμό χρηματοδοτήσεως των ακινητοποιήσεων της εταιρείας από τα Ίδια Κεφάλαια.

$$\frac{\text{Κυκλοφορούν ενεργητικό}}{\text{Βραχυπρόθεσμες υποχρεώσεις}} = \frac{69.340.140}{12.326.928} = 5,63 \quad \frac{61.033.320}{10.055.664} = 6,07$$

Ο δείκτης αυτός δείχνει την δυνατότητα της Εταιρείας να καλύψει τις βραχυπρόθεσμες υποχρεώσεις της με στοιχεία του κυκλοφορούντος ενεργητικού.

$$\frac{\text{Κεφάλαιο κινήσεως}}{\text{Κυκλοφορούν ενεργητικό}} = \frac{57.013.212,00}{69.340.140,00} = 82,22\% \quad \frac{50.977.656}{61.033.320} = 83,52\%$$

Ο αριθμοδείκτης αυτός απεικονίζει σε ποσοστό το τμήμα του Κυκλοφορούντος ενεργητικού το οποίο χρηματοδοτείται από το πλεόνασμα των διαρκών κεφαλαίων (Ιδίων Κεφαλαίων και Μακροπρόθεσμων υποχρεώσεων).

Αριθμοδείκτες αποδόσεως και αποδοτικότητας

$$\frac{\text{Καθαρά αποτ/τα εκμεταλλεύσεως}}{\text{Πωλήσεις αποθεμάτων & υπηρεσιών}} = \frac{8.365.511}{109.329.707} = 7,65\% \quad \frac{6.955.138}{93.797.517} = 7,42\%$$

Ο αριθμοδείκτης αυτός απεικονίζει την απόδοση της εταιρείας χωρίς το συνυπολογισμό των εκτάκτων και ανόργανων αποτελεσμάτων.

	<u>31.12.2018</u>		<u>31.12.2017</u>
Καθαρά αποτ/τα χρήσεως προ φόρων	11.999.975	= 10,98%	10.012.216
Σύνολο εσόδων	109.329.707		93.797.517

Ο αριθμοδείκτης αυτός απεικονίζει την συνολική απόδοση της εταιρείας σε σύγκριση με τα συνολικά της έσοδα

	<u>31.12.2018</u>		<u>31.12.2017</u>
Καθαρά αποτ/τα χρήσεως προ φόρων	11.999.975	= 10,76%	10.012.216
Ίδια κεφάλαια	111.574.051		103.424.976

Ο αριθμοδείκτης αυτός απεικονίζει την αποδοτικότητα των ιδίων κεφαλαίων της εταιρείας.

	<u>31.12.2018</u>		<u>31.12.2017</u>
Μικτά αποτελέσματα	18.597.198	= 17,01%	17.463.792
Πωλήσεις αποθεμάτων & υπηρεσιών	109.329.707		93.797.517

Ο αριθμοδείκτης αυτός απεικονίζει το ποσοστιαίο μέγεθος του μικτού κέρδους επί των πωλήσεων της εταιρείας.

3. Ανάλυση κονδυλίων ενοποιημένου ισολογισμού

Α. ΕΝΣΩΜΑΤΑ ΠΑΓΙΑ

Κατά την παρούσα χρήση η αξία των ενσώματων παγίων ανήλθε σε 59.765.487 € έναντι 61.120.756 € της προηγούμενης χρήσης.

Β. ΚΥΚΛΟΦΟΡΟΥΝ ΕΝΕΡΓΗΤΙΚΟ

Κατά την παρούσα χρήση, το κυκλοφορούν ενεργητικό ανήλθε σε 69.340.140 € έναντι 61.033.320 € της προηγούμενης χρήσης.

Γ. ΚΕΦΑΛΑΙΟ ΚΑΙ ΑΠΟΘΕΜΑΤΙΚΑ

Το σύνολο των ιδίων κεφαλαίων ανήλθε σε 111.574.051 €.

Δ. ΥΠΟΧΡΕΩΣΕΙΣ

Οι υποχρεώσεις του Ομίλου ανέρχονται σε 18.791.266€ και αφορούν υποχρεώσεις συνήθεις και ομαλές προερχόμενες από το τρέχον παραγωγικό και συναλλακτικό κύκλωμα.

4. Αποτελέσματα χρήσεως

Ως προς τα Αποτελέσματα Χρήσεως του Ομίλου τα κυριότερα σημεία που χρήζουν επεξήγησης είναι:

Α. ΠΩΛΗΣΕΙΣ

Οι πωλήσεις ανήλθαν σε 109.329.707 €.

Β. ΕΞΟΔΑ ΑΦΑΙΡΕΤΙΚΑ ΤΟΥ ΜΙΚΤΟΥ ΚΕΡΔΟΥΣ

Τα έξοδα διάθεσης ανήλθαν σε 2.951.653 € και τα έξοδα διοίκησης σε 3.885.467 €.

Γ. ΚΑΤΑΝΟΜΗ ΑΠΟΤΕΛΕΣΜΑΤΩΝ ΧΡΗΣΕΩΣ ΣΕ ΜΕΤΟΧΟΥΣ ΜΗΤΡΙΚΗΣ ΚΑΙ ΜΕΤΟΧΟΥΣ ΜΕΙΟΨΗΦΙΑΣ

Ο Πρόεδρος του Δ.Σ. γνωστοποιεί ότι τα μικτά κέρδη της χρήσης ανήλθαν σε 18.597.198 € και μετά την αφαίρεση των πάσης φύσεως λειτουργικών δαπανών, των έκτακτων και ανόργανων εξόδων, των προβλέψεων για επισφαλείς απαιτήσεις και την προσθήκη διαφόρων εσόδων τα κέρδη ανήλθαν σε 11.999.975 €.

Στο ανωτέρω ποσό αφαιρείται ο φόρος εισοδήματος ποσού 3.634.464 €. Τα Καθαρά Αποτελέσματα - Κέρδη μετά φόρου ανήλθαν σε 8.365.511 €. Η Κατανομή των Καθαρών Αποτελεσμάτων γίνεται ως εξής:

1. Δικαιώματα Μειοψηφίας: 407
2. Αναλογούντα στους Μετόχους της Μητρικής Εταιρείας 8.365.105

Εν συνεχεία το Διοικητικό Συμβούλιο παμψηφεί και ομόφωνα εγκρίνει τις Ενοποιημένες Οικονομικές Καταστάσεις της χρήσεως 1/1-31/12/2018 και την ανωτέρω Έκθεση για να υποβληθούν στην Τακτική Γενική Συνέλευση των μετόχων του Ομίλου έτους 2019.

5. Συνοπτική περιγραφή επιχειρηματικού μοντέλου του Ομίλου

Η Εταιρεία **AGROINVEST AE** δραστηριοποιείται στην παραγωγή προϊόντων και υποπροϊόντων ελαιούχων σπόρων, αλεύρων, σύνθετων ζωοτροφών, ιχθυοτροφών, βιοντήζελ και στον τομέα των υδατοκαλλιεργειών.

Οι βασικές κατηγορίες προϊόντων που παράγει ο όμιλος μέσω της θυγατρικής «AGROINVEST A.E.B.E.» στο σύνολό της είναι οι ακόλουθες:

- Άλευρα
- Ζωοτροφές – ιχθυοτροφές
- Σπορέλαια ακατέργαστα
- Σπορέλαια κατεργασμένα
- Σογιάλευρα
- Ηλιάλευρα
- Κραμβάλευρα
- Biodiesel
- Γλυκερίνη
- Άλευρα σίτου
- Ψάρια

Ο όμιλος επικεντρώνεται στην αποκόμιση κέρδους μέσω της πώλησης προϊόντων και υπηρεσιών σε επιτηδευματίες και ιδιώτες.

5.1 Στόχοι, βασικές αξίες και κύριες στρατηγικές

Στόχος του ομίλου είναι η καθιέρωσή της θυγατρικής «AGROINVEST Α.Ε.Β.Ε.» ως μία από τις σημαντικότερες βιομηχανίες στον κλάδο της.

Οι βασικές αξίες μας αποτελούν τον ακρογωνιαίο λίθο της επίτευξης των στόχων της εταιρείας. Τόσο η διοίκηση όσο και οι εργαζόμενοι είναι συνυπεύθυνοι για την επιμελή εφαρμογή τους σε κάθε πτυχή της επιχείρησής μας. Αξίες που διέπουν την επιχείρηση είναι :

- Η εστίαση στη μακροπρόθεσμη ανάπτυξη της εταιρείας και των ανθρώπων της
- Η συνεχής βελτίωση των λειτουργιών, των προϊόντων και των υπηρεσιών της
- Εξαιρετικής ποιότητας Προϊόντα στους συνεργάτες και τους πελάτες
- Ακεραιότητα, σεβασμός στον άλλο και αμοιβαίως κερδοφόρα νοοτροπία

Ως στρατηγική η επιχείρηση έχει υιοθετήσει την σταθερή ανάπτυξη και παράλληλα τη διαρκή βελτίωση προϊόντων / υπηρεσιών και των οικονομικών της μεγεθών.

5.2 Αρχές διοίκησης και εσωτερικά συστήματα διαχείρισης του ομίλου

Η ΤΕΚΜΩΡ ΑΕ. διοικείται από το Διοικητικό Συμβούλιο που απαρτίζεται από τρία μέλη (3).

Τα μέλη του διοικητικού συμβουλίου εκλέγονται από τη Γενική Συνέλευση των μετόχων της Εταιρείας και έχουν θητεία πέντε (5) ετών, η οποία παρατείνεται αυτόματα μέχρι την πρώτη τακτική Γενική Συνέλευση μετά τη λήξη της θητείας τους. Τα μέλη του Διοικητικού Συμβουλίου δεν απαιτείται να είναι μέτοχοι και μπορούν να επανεκλεγούν.

Η AGROINVEST Α.Ε.Β.Ε. διοικείται από το Διοικητικό Συμβούλιο που απαρτίζεται από τρεις (3) έως επτά (7) Συμβούλους.

Τα μέλη του διοικητικού συμβουλίου εκλέγονται από τη Γενική Συνέλευση των μετόχων της Εταιρείας και έχουν θητεία πέντε (5) ετών, η οποία παρατείνεται αυτόματα μέχρι την πρώτη τακτική Γενική Συνέλευση μετά τη λήξη της θητείας τους. Τα μέλη του Διοικητικού Συμβουλίου δεν απαιτείται να είναι μέτοχοι και μπορούν να επανεκλεγούν.

Τηρεί οργανωμένο σχήμα διοίκησης με διάκριση σε τμήμα πωλήσεων, παραγωγής, οικονομικής διαχείρισης.

Στην Εταιρεία δεν υπάρχει γραπτός «Κανονισμός Εργασίας».

Στην Εταιρεία υπάρχουν οι εξής «Κανονισμοί», οι οποίοι έχουν εγκριθεί από την Διοίκηση της Εταιρείας :

- Σύστημα διαχείρισης ποιότητας, σύμφωνα με το πρότυπο ISO 9001, για το ακόλουθο πεδίο εργασιών: Παραγωγή και Εμπόριο ακατέργαστων και εξευγενισμένων φυτικών ελαίων και αλεύρων από σπόρους.
- Σύστημα διαχείρισης ποιότητας, σύμφωνα με το πρότυπο ISO 9001, για το ακόλουθο πεδίο εργασιών: Παραγωγή και εμπορία βιοντήζελ (F.A.M.E.) & Γλυκερίνη.
- Σύστημα διαχείρισης ποιότητας, σύμφωνα με το πρότυπο ISO 9001, για το ακόλουθο πεδίο εργασιών: Παραγωγή ιχθυοτροφών και ζωοτροφών.

- Σύστημα διαχείρισης ποιότητας, σύμφωνα με το πρότυπο ISO 9001, για το ακόλουθο πεδίο εργασιών: Ιχθυοκαλλιέργεια, Συσκευασία, Εμπορία και Διανομή Νωπών Θαλάσσιων Μεσογειακών Ιχθύων.
- Σύστημα διαχείρισης ποιότητας, σύμφωνα με το πρότυπο ISO 9001, για το ακόλουθο πεδίο εργασιών: Ασφαλής φόρτωση και εκφόρτωση φορτωτών χύδην φορτίου.
- Σύστημα διαχείρισης ασφάλειας τροφίμων, σύμφωνα με το πρότυπο ISO 22000 (HACCP), για το ακόλουθο πεδίο εργασιών: Παραγωγή ακατέργαστων και εξευγενισμένων φυτικών ελαίων και αλεύρων από σπόρους..
- Σύστημα διαχείρισης ασφάλειας τροφίμων, σύμφωνα με το πρότυπο ISO 22000 (HACCP), για το ακόλουθο πεδίο εργασιών: Παραγωγή ιχθυοτροφών και ζωοτροφών.
- Σύστημα διαχείρισης ασφάλειας τροφίμων, σύμφωνα με το πρότυπο ISO 22000 (HACCP), για το ακόλουθο πεδίο δραστηριοτήτων: Ιχθυοκαλλιέργεια, Συσκευασία, Εμπορία και Διανομή Νωπών Θαλάσσιων Μεσογειακών Ιχθύων.
- Σύστημα περιβαλλοντικής διαχείρισης, σύμφωνα με το πρότυπο ISO 14001 (πιστοποιημένο από την Intertek), που εφαρμόζεται στη διαχείριση περιβαλλοντικών θεμάτων που σχετίζονται με την παραγωγή και εμπορία : βιοντίξελ, γλυκερίνη, ζωοτροφές, ιχθυοτροφές, άλευρα σίτου και υποπροϊόντα σίτου, ακατέργαστα έλαια ελαιούχων σπόρων, πρωτεϊνικές ζωοτροφές κτηνοτροφίας, τα ημι-ραφιναρισμένα / εξευγενισμένα έλαια ελαιούχων σπόρων, λεκιθίνη, λιπαρά οξέα και εστέρες. Λιμενικές εγκαταστάσεις για τους ελαιούχους σπόρους, σιτηρά και τα προαναφερθέντα προϊόντα φόρτωσης / εκφόρτωσης, εγκαταστάσεις αποθήκευσης ελαιούχων σπόρων, σιτηρών και προαναφερθέντων προϊόντων.
- Σύστημα περιβαλλοντικής διαχείρισης, σύμφωνα με το πρότυπο ISO 14001, που εφαρμόζεται στη διαχείριση περιβαλλοντικών θεμάτων που σχετίζονται με: την Ιχθυοκαλλιέργεια, Συσκευασία, Εμπορία και Διανομή Νωπών Θαλάσσιων Μεσογειακών Ιχθύων.

Η Εταιρεία δεν διαθέτει ανεξάρτητη Υπηρεσία Εσωτερικού Ελέγχου. Προκειμένου να διασφαλιστεί η αποτελεσματικότητα των εσωτερικών δικλίδων που έχουν υιοθετηθεί από την εταιρεία αυτές εποπτεύονται και αξιολογούνται από την Διοίκηση.

5.3 Περιγραφή των προηγούμενων επιδόσεων, της αλυσίδας αξίας και των ενσώματων και άυλων περιουσιακών στοιχείων

Ο Όμιλος εμφανίζει αυξανόμενες οικονομικές επιδόσεις στα βασικά της οικονομικά μεγέθη τα τελευταία έτη και παρά την οικονομική κρίση εμφανίζει κύκλο εργασιών το 2017 93.797.517 € και το 2018 109.329.707 €. Το 2018 παρουσίασε αύξηση του κύκλου εργασιών κατά 16,56% σε σχέση με το 2017.

Τα κέρδη μετά φόρων 2018 αυξήθηκαν κατά 20,28%, στο ποσό των 8.365.511€.

Τα κέρδη προ φόρων, τόκων και αποσβέσεων (EBITDA) ανήλθαν σε 15.024.565 € για το 2018 και 13.121.866 € για το 2017.

Το μικτό αποτέλεσμα ήταν 18.597.198 € παρουσιάζοντας αύξηση κατά 6,49%.

Η επιχείρηση προσδίδει προστιθέμενη αξία σε κάθε φάση παραγωγής μέχρι την ολοκλήρωση της παραγωγής.

Τα ενσώματα πάγια στοιχεία το 2018 ανήλθαν σε 59.765.487 € έναντι των 61.120.756 € το 2017, ενώ τα άυλα πάγια στοιχεία ανήλθαν σε € 2.920 έναντι € 4.105 το 2017. Οι επενδύσεις του 2018 σε πάγια αφορούν σε γήπεδα και ανήλθαν σε 598.266 €.

Οι αγορές παγίων για το 2018 αντιστοιχούν σε € 112.467 για Οικόπεδα, 301.245 για κτίρια, 130.418 € για Μεταφορικά μέσα και € 272.727 για Έπιπλα και λοιπό εξοπλισμό..

6. Κυριότεροι κίνδυνοι

6.1 Εφοδιαστική αλυσίδα και κανόνες συνεργασίας

Οι κύριες πρώτες ύλες που χρησιμοποιεί ο Όμιλος είναι ελαιούχοι σπόροι όπως ηλιόσπορος, κραμβόσπορος, βαμβάκόσπορος, λιναρόσπορος κ.α. Μέχρι πρότινος η πλειονότητα των υλών αυτών εισαγόταν από τρίτες χώρες. Ωστόσο, τα τελευταία χρόνια λόγω της υποχρέωσης των διυλιστηρίων για την πρόσμιξη του ντίζελ κίνησης με Biodiesel, δηλαδή με καύσιμο που παράγεται από ανανεώσιμες πρώτες ύλες- όπως είναι τα χρησιμοποιημένα έλαια και τα σπορέλαια- έχει υπάρξει μία νέα δυναμική ανάπτυξη στην Ελλάδα ενεργειακών καλλιιεργειών, όπως αυτή του ηλιοσπόρου και του κραμβοσπόρου

Οι κανόνες συνεργασίας με τους προμηθευτές εξασφαλίζει στην Εταιρεία ανταγωνιστικές τιμές, εναλλακτικές επιλογές, ευελιξία και ποιότητα αγαθών.

Η Εταιρεία συνθηάζει, ιδιαίτερα με τους σημαντικούς προμηθευτές, να επικυρώνει γραπτώς τις συμφωνίες συνεργασίας.

6.2 Μελλοντικές προοπτικές και πως αυτές επηρεάζονται από το υφιστάμενο κανονιστικό πλαίσιο

Το Biodiesel κατέχει το μεγαλύτερο ποσοστό επί του κύκλου εργασιών της Εταιρείας. Οι προοπτικές του κλάδου είναι ευοίωνες παρά την οικονομική κρίση.

Το Biodiesel δεν πωλείται αυτούσιο στην Ελληνική αγορά, αλλά πωλείται μόνο προς διυλιστήρια και εμπόρους καυσίμων α κατηγορίας, οι οποίοι έχουν και την υποχρέωση να αναμειγνύουν τις ποσότητες diesel που πωλούν με Biodiesel. Πελάτες του παραγόμενου βιοκαυσίμου - Biodiesel είναι τα διυλιστήρια και οι εταιρείες εμπορίας καυσίμων οι οποίες και βάσει της κείμενης νομοθεσίας πραγματοποιούν την πρόσμιξη του Biodiesel με το ορυκτό ντίζελ κίνησης.

Η AGROINVEST Α.Ε.Β.Ε. συμμετέχει στις ετήσιες προσκλήσεις κατανομής του ΥΠΕΚΑ, το οποίο καθορίζει την προς κατανομή ποσότητα και ακολούθως εκδίδεται ΚΥΑ με τις κατανεμημένες ποσότητες ανά συμμετέχουσα Εταιρεία και την ποσότητα που θα παραλάβουν τα διυλιστήρια (ΕΛΠΕ και MOTOR OIL). Οι ποσότητες ανά εταιρεία εξαρτώνται από τη βαθμολογία που συγκεντρώνουν οι εταιρείες σύμφωνα με τη βαρύτητα που έχουν καθένα από τα προαναφερθέντα κριτήρια.

Η AGROINVEST Α.Ε.Β.Ε. στην κατανομή του έτους 2018, όπως δημοσιεύτηκε στο ΦΕΚ Τεύχος Β' 3081/27.07.2018, συγκέντρωσε την υψηλότερη βαθμολογία και έλαβε ποσοστό 25,83% της κατανεμημένης ποσότητας μεταξύ των συμμετεχόντων εταιρειών.

Οι πελάτες στους οποίους πωλείται το Biodiesel είναι τα «Ελληνικά Πετρέλαια ΑΕ», «MOTOR OIL», «CORAL» και «AVIN». Από την ετήσια ποσότητα που υποχρεούνται να αγοράσουν τα διυλιστήρια «Ελληνικά Πετρέλαια» και «MOTOR OIL», προκαθορίζονται με σχετική ΚΥΑ του ΥΠΕΚΑ σε ποσοστό περίπου 85% οι προμηθευτές που θα πουλήσουν την ποσότητα αυτή.

Πέραν της κατανεμημένης ποσότητας, στην ΚΥΑ κατανομής υπάρχει ένα ποσοστό 15% επί της κατανομής το οποίο κάθε Εταιρεία μπορεί να διαπραγματευθεί ελεύθερα με τα διυλιστήρια. Και σε αυτό το κομμάτι η AGROINVEST Α.Ε.Β.Ε. λαμβάνει σημαντικές ποσότητες προσφέροντας ανταγωνιστικές τιμές.

Τέλος, οι έμποροι πετρελαιοειδών Α' που εισάγουν ντίζελ έχουν επίσης την υποχρέωση να αναμείξουν Biodiesel σε ποσοστό 7%, από τους οποίους η AGROINVEST Α.Ε.Β.Ε. λαμβάνει επίσης σημαντικές ποσότητες λόγω ανταγωνιστικών τιμών.

6.3 Λοιποί κίνδυνοι οι οποίοι σχετίζονται με την δραστηριότητα ή τον κλάδο που Ο Όμιλος αναπτύσσεται

Ο Όμιλος δεν αντιμετωπίζει λοιπούς κινδύνους που να σχετίζονται με την δραστηριότητα ή τον κλάδο που η Εταιρεία αναπτύσσεται.

7. Περιβαλλοντικά ζητήματα

7.1 Πραγματικές και δυνητικές επιπτώσεις της Εταιρείας στο περιβάλλον

Ο Όμιλος τηρεί τη νομοθεσία σχετικά με την πρόληψη και έλεγχο της ρύπανσης που προκύπτει από τη δραστηριότητά της.

7.2 Διαδικασίες που εφαρμόζει ο όμιλος για την πρόληψη και τον έλεγχο της ρύπανσης και των περιβαλλοντικών επιπτώσεων

Ο Όμιλος αναγνωρίζει την μεγάλη σημασία που έχει η προστασία του περιβάλλοντος. Στη κατεύθυνση αυτή έχει θέση σε λειτουργία ένα καταγεγραμμένο σύστημα διαχείρισης περιβάλλοντος, σύμφωνα με τις απαιτήσεις του προτύπου ISO 14001:2004, έτσι ώστε οι διαδικασίες που λαμβάνουν χώρα στην επιχείρηση και στους υπεργολάβους της, να γίνουν φιλικότερες προς το περιβάλλον, μειώνοντας το περιβαλλοντικό αποτύπωμά της, λόγω της λειτουργίας της. Στα πλαίσια αυτού του συστήματος η διοίκηση της Εταιρείας δεσμεύεται ότι :

- Καθορίζει χαρακτηριστικά περιβαλλοντικής απόδοσης για κάθε διαδικασία που λαμβάνει χώρα σε αυτό.
- Λειτουργεί σε συμφωνία με την υπάρχουσα περιβαλλοντική νομοθεσία και κανονισμούς.
- Αναπτύσσει λειτουργικές διαδικασίες που στόχο έχουν να αποτρέψουν τη ρύπανση του περιβάλλοντος.
- Προοδευτικά και μέσω στόχων και προγραμμάτων, θα βελτιώνει το επίπεδο περιβαλλοντικής προστασίας, μειώνοντας τα απόβλητα που προκύπτουν από τις λειτουργικές δραστηριότητες της AGROINVEST Α.Ε.Β.Ε., προωθώντας την ανακύκλωση, την επαναχρησιμοποίηση, καθώς επίσης και την ασφαλή μεταφορά και καταστροφή των αποβλήτων της.
- Διαθέτει τις πληροφορίες σχετικά με τις περιβαλλοντικές επιδόσεις της στο προσωπικό της επιχείρησης, καθώς επίσης και σε οποιοδήποτε ενδιαφερόμενο μέρος το οποίο τις έχει ανάγκη.
- Ελαχιστοποιεί τις πιθανότητες περιβαλλοντικών ατυχημάτων, και είναι σε θέση να αντιμετωπίσει τη ρύπανση που μπορεί να προκύψει από ένα τέτοιο ατύχημα.
- Συνεργάζεται με τους προμηθευτές, συνεργάτες, πελάτες της με στόχο να τους βοηθήσει να αναπτύξουν ενδιαφέρον για τη προστασία του περιβάλλοντος.
- Προωθεί την κατάλληλη εκπαίδευση στο προσωπικό, ώστε να διαβεβαιώνει ότι αυτό είναι σε θέση να λειτουργεί σε συμφωνία με τις δεσμεύσεις της παρούσας περιβαλλοντικής πολιτικής.

7.3 Αναφορά στην ανάπτυξη των πράσινων προϊόντων και υπηρεσιών (εφόσον υπάρχουν)

Η επιχείρηση δεν παράγει πράσινα προϊόντα.

8. Εργασιακά ζητήματα

8.1 Πολιτική διαφοροποίησης και ίσων ευκαιριών (ανεξαρτήτως φύλλου, θρησκείας, μειονεκτικότητας ή και άλλων πτυχών)

Ο Όμιλος προσλαμβάνει και απασχολεί προσωπικό χωρίς να κάνει διακρίσεις φύλλου, μειονεκτικότητας ή και άλλων πτυχών.

8.2 Σεβασμός των δικαιωμάτων των εργαζόμενων και συνδικαλιστική ελευθερία

Τα δικαιώματα των εργαζομένων γίνονται απολύτως σεβαστά και υπάρχει κλίμα εργασιακής ειρήνης. Οι συνδικαλιστικές ελευθερίες δεν περιορίζονται καθ' οιονδήποτε τρόπο.

8.3 Υγιεινή και ασφάλεια στην εργασία, συστήματα εκπαίδευσης, τρόπος προαγωγών κτλ.

Ο Όμιλος στους χώρους παραγωγής απασχολεί ιατρό εργασίας και τεχνικό ασφαλείας.

Ο Όμιλος εκπαιδεύει το προσωπικό της σε νέες δεξιότητες με σεμινάρια στο αντικείμενο εργασίας, ανάλογα με τις προτεραιότητες που θέτει ετήσια η Διοίκηση.

Το προσωπικό αξιολογείται συνεχώς από τους αρμόδιους διευθυντές και οι σχετικές αναφορές εκτιμώνται από τη Διοίκηση για τις ενδεχόμενες προαγωγές, αυξήσεις μισθών, μετακινήσεις υπαλλήλων.

Ηλιούπολη, 31 Αυγούστου 2019

Εκ μέρους του Δ.Σ

Ιωάννης Βογιατζής

Πρόεδρος & Διευθύνων Σύμβουλος

Δ.Σ

Ενοποιημένη Κατάσταση Αποτελεσμάτων Χρήσης

Ποσά σε €	Σημ.	Ο ΟΜΙΛΟΣ	
		01/01 - 31/12/2018	01/01- 31/12/2017
Πωλήσεις	26	109.329.707	93.797.517
Κόστος πωληθέντων	27	(90.732.509)	(76.333.725)
Μικτό Κέρδος		18.597.198	17.463.792
Έξοδα διοίκησης	27	(3.885.467)	(4.455.174)
Έξοδα διάθεσης	27	(2.951.653)	(2.906.885)
Λοιπά έσοδα	28	888.470	667.974
Λοιπά έξοδα	29	(196.173)	(158.911)
Λειτουργικό κέρδος		12.452.375	10.610.796
Λοιπά χρηματοοικονομικά αποτελέσματα	30	(15.476)	(11.522)
Κέρδη /(Ζημιές) από συγγενείς επιχειρήσεις ενοποιούμενες με τη μέθοδο της καθαρής θέσης		(459)	(459)
Χρηματοοικονομικά κόστη	31	(525.582)	(641.258)
Χρηματοοικονομικά έσοδα	32	89.117	54.659
Κέρδη /(Ζημιές) προ Φόρων		11.999.975	10.012.216
Φόρος εισοδήματος	33	(3.634.464)	(3.057.078)
Καθαρά Κέρδη /(Ζημιές)		8.365.511	6.955.138
Αποδιδόμενα σε:			
Μετόχους της μητρικής		8.365.104	6.954.796
Μη ελέγχουσες συμμετοχές		407	342
		8.365.511	6.955.138

Οι επισυναπτόμενες σημειώσεις αποτελούν αναπόσπαστο μέρος αυτών των Οικονομικών Καταστάσεων.

Εταιρική Κατάσταση Αποτελεσμάτων Χρήσης

Ποσά σε €	Σημ.	Η ΕΤΑΙΡΕΙΑ	
		01/01 - 31/12/2018	01/01 - 31/12/2017
Πωλήσεις	26	179.365	174.263
Κόστος πωληθέντων	27	(17.163)	(21.333)
Μικτό Κέρδος		162.202	152.930
Έξοδα διοίκησης	27	(5.391)	(3.099)
Έξοδα διάθεσης	27	0	0
Λοιπά έσοδα	28	8.294	6.689
Λοιπά έξοδα	29	(800)	(800)
Λειτουργικό κέρδος		164.304	155.720
Λοιπά χρηματοοικονομικά αποτελέσματα	30	0	0
Κέρδη /(Ζημιές) από συγγενείς επιχειρήσεις ενοποιούμενες με τη μέθοδο της καθαρής θέσης		0	0
Χρηματοοικονομικά κόστη	31	(70)	(42)
Χρηματοοικονομικά έσοδα	32	0	0
Κέρδη /(Ζημιές) προ Φόρων		164.235	155.678
Φόρος εισοδήματος	33	(47.860)	(45.379)
Καθαρά Κέρδη /(Ζημιές)		116.375	110.300

Οι επισυναπτόμενες σημειώσεις αποτελούν αναπόσπαστο μέρος αυτών των Οικονομικών Καταστάσεων

Ενοποιημένη και Εταιρική Κατάσταση Συνολικών Εσόδων χρήσης

Ποσά σε €	Σημ.	Ο ΟΜΙΛΟΣ		Η ΕΤΑΙΡΕΙΑ	
		01/01 - 31/12/2018	01/01 - 31/12/2017	01/01 - 31/12/2018	01/01 - 31/12/2017
Καθαρά Κέρδη /(Ζημιές)		8.365.511	6.955.138	116.375	110.300
Λοιπά Συνολικά Έσοδα					
<u>Ποσά που δεν αναταξινομούνται στην Κατάσταση Αποτελεσμάτων</u>					
Επανεκτίμηση υποχρεώσεων παροχών προσωπικού		16.296	(20.491)	0	0
Αναβαλλόμενος φόρος επί της επανεκτίμησης της υποχρέωσης παροχών προσωπικού		(4.074)	5.942	0	0
<u>Ποσά που αναταξινομούνται στην Κατάσταση Αποτελεσμάτων</u>					0
Διαθέσιμα προς πώληση χρηματοοικονομικά στοιχεία του ενεργητικού :					0
- κέρδη /(ζημιές) τρέχουσας περιόδου		0	0	0	0
- αναταξινόμηση στα κέρδη ή στις ζημιές περιόδου		0	0	0	0
				0	0
Λοιπά συνολικά έσοδα περιόδου μετά φόρων		12.222	(14.549)	0	0
Συγκεντρωτικά συνολικά έσοδα περιόδου μετά φόρων		8.377.733	6.940.590	116.375	110.300

Οι επισυναπτόμενες σημειώσεις αποτελούν αναπόσπαστο μέρος αυτών των Οικονομικών Καταστάσεων

Ενοποιημένη Κατάσταση Οικονομικής Θέσης**Ποσά σε €**

Σημ.	Ο ΟΜΙΛΟΣ	
	31/12/2018	31/12/2017
ΕΝΕΡΓΗΤΙΚΟ		
Μη Κυκλοφορούντα Στοιχεία του Ενεργητικού		
Ενσώματα Πάγια	4 59.765.487	61.120.756
Άυλα περιουσιακά στοιχεία	5 2.920	4.105
Επενδύσεις σε συγγενείς επιχειρήσεις	7 2.923	3.382
Επενδυτικό χαρτοφυλάκιο	0	10.300
Λοιπά χρηματοοικονομικά στοιχεία ενεργητικού	8 10.300	0
Επενδύσεις σε ακίνητα	9 598.266	598.266
Λοιπά μη κυκλοφορούντα στοιχεία του ενεργητικού	10 209.377	165.085
Αναβαλλόμενες φορολογικές απαιτήσεις	11 435.906	504.123
Σύνολο	61.025.178	62.406.017
Κυκλοφορούντα Στοιχεία του Ενεργητικού		
Αποθέματα	12 30.214.143	29.361.174
Πελάτες και λοιπές εμπορικές απαιτήσεις	13 26.929.637	19.332.248
Λοιπές απαιτήσεις	14 3.689.018	5.205.592
Λοιπά κυκλοφορούντα στοιχεία ενεργητικού	15 62.313	59.046
Εμπορικό χαρτοφυλάκιο και χρηματοοικονομικά στοιχεία του ενεργητικού αποτιμώμενα στην εύλογη αξία μέσω ΚΑΧ	16 67.860	110.925
Ταμειακά διαθέσιμα και ισοδύναμα	17 8.377.169	6.964.335
Σύνολο	69.340.140	61.033.320
Σύνολο Ενεργητικού	130.365.319	123.439.337
ΙΔΙΑ ΚΕΦΑΛΑΙΑ & ΥΠΟΧΡΕΩΣΕΙΣ		
Ίδια Κεφάλαια		
Μετοχικό κεφάλαιο	18 8.610.304	8.610.304
Υπερ το άρτιο	18 6.711	6.711
Λοιπά αποθεματικά	19 2.169.416	2.080.376
Αποτελέσματα εις νέον	100.782.405	92.722.739
Ίδια κεφάλαια αποδιδόμενα στους μετόχους της Μητρικής	111.568.836	103.420.130
Μη ελέγχουσες συμμετοχές	5.215	4.846
Σύνολο Ιδίων Κεφαλαίων	111.574.051	103.424.976
Μακροπρόθεσμες Υποχρεώσεις		
Αναβαλλόμενες φορολογικές υποχρεώσεις	11 332.982	337.795
Υποχρεώσεις παροχών προσωπικού λόγω εξόδου από την υπηρεσία	20 1.381.998	1.351.179
Επιχορηγήσεις	21 491.130	492.703
Μακροπρόθεσμες Δανειακές Υποχρεώσεις	22 4.258.228	7.777.020
Σύνολο	6.464.338	9.958.697
Βραχυπρόθεσμες Υποχρεώσεις		
Προμηθευτές και λοιπές υποχρεώσεις	23 4.692.210	5.802.002
Φόροι εισοδήματος πληρωτέοι	24 523.975	26.909
Βραχυπρόθεσμες Δανειακές Υποχρεώσεις	22 3.596.111	1.171.499
Λοιπές Βραχυπρόθεσμες Υποχρεώσεις	25 3.514.632	3.055.254
Σύνολο	12.326.928	10.055.664
Σύνολο Υποχρεώσεων	18.791.266	20.014.361
Σύνολο Ιδίων Κεφαλαίων και Υποχρεώσεων	130.365.317	123.439.337

Οι επισυναπτόμενες σημειώσεις αποτελούν αναπόσπαστο μέρος αυτών των Οικονομικών Καταστάσεων

Εταιρική Κατάσταση Οικονομικής Θέσης**Ποσά σε €**

Σημ.	Η ΕΤΑΙΡΕΙΑ	
	31/12/2018	31/12/2017
ΕΝΕΡΓΗΤΙΚΟ		
Μη Κυκλοφορούντα Στοιχεία του Ενεργητικού		
Ενσώματα Πάγια	4 3.291.152	3.291.152
Επενδύσεις σε θυγατρικές εταιρείες	6 2.629.040	2.629.040
Σύνολο	5.920.192	5.920.192
Κυκλοφορούντα Στοιχεία του Ενεργητικού		
Πελάτες και λοιπές εμπορικές απαιτήσεις	13 4.679.521	4.588.394
Λοιπές απαιτήσεις	14 100	100
Λοιπά κυκλοφορούντα στοιχεία ενεργητικού	15 0	0
Ταμειακά διαθέσιμα και ισοδύναμα	17 128.497	122.000
Σύνολο	4.808.118	4.710.493
Σύνολο Ενεργητικού	10.728.311	10.630.685
ΙΔΙΑ ΚΕΦΑΛΑΙΑ & ΥΠΟΧΡΕΩΣΕΙΣ		
Ίδια Κεφάλαια		
Μετοχικό κεφάλαιο	18 8.610.304	8.610.304
Υπερ το άρτιο	18 6.711	6.711
Λοιπά αποθεματικά	19 87.958	82.710
Αποτελέσματα εις νέον	542.097	430.970
Σύνολο Ιδίων Κεφαλαίων	9.247.070	9.130.695
Βραχυπρόθεσμες Υποχρεώσεις		
Προμηθευτές και λοιπές υποχρεώσεις	23 9.213	12.437
Φόροι εισοδήματος πληρωτέοι	24 2.481	26.909
Λοιπές Βραχυπρόθεσμες Υποχρεώσεις	25 1.469.546	1.460.644
Σύνολο Υποχρεώσεων	1.481.241	1.499.990
Σύνολο Ιδίων Κεφαλαίων και Υποχρεώσεων	10.728.311	10.630.685

Οι επισυναπτόμενες σημειώσεις αποτελούν αναπόσπαστο μέρος αυτών των Οικονομικών Καταστάσεων

Ενοποιημένη Κατάσταση Μεταβολών Ιδίων Κεφαλαίων

Ποσά σε €	Αριθμός Μετοχών	Μετοχικό κεφάλαιο	Υπέρ Το Άρτιο	Λοιπά αποθεματικά	Κέρδη εις Νέον	Ίδια κεφάλαια αποδιδόμενα στους μετόχους της μητρικής	Μη ελέγχουσες συμμετοχές	Σύνολο ιδίων κεφαλαίων
Υπόλοιπο την 1/1/2018	401.600	8.610.304	6.711	2.080.377	92.722.738	103.420.130	4.847	103.424.977
Προσαρμογές λόγω εφαρμογής ΔΠΧΑ 9		0	0	0	(200.631)	(200.631)	0	(200.631)
Αναπροσαρμοσμένο Υπόλοιπο κατά την 1^η Ιανουαρίου 2018	401.600	8.610.304	6.711	2.080.377	92.522.108	103.219.499	4.847	103.224.345
Μεταφορά μεταξύ αποθ/κών και αποτελεσμάτων εις νέον		0	0	83.792	(83.792)	0	0	0
Σχηματισμός τακτικού αποθεματικού		0	0	5.248	(5.248)	0	0	0
Απόκτηση θυγατρικής		0	0	0	(27.990)	(27.990)	(38)	(28.028)
Συναλλαγές με ιδιοκτήτες	0	0	0	89.040	(117.030)	(27.990)	(38)	(28.028)
Αποτέλεσμα περιόδου		0	0	0	8.365.105	8.365.105	407	8.365.512
Λοιπά συνολικά έσοδα:								
Διαθέσιμα προς πώληση χρηματοοικονομικά στοιχεία ενεργητικού								
- κέρδη/(ζημιές) τρέχουσας περιόδου		0	0	0	16.295	16.295	1	16.296
- αναταξιμότητα στα αποτελέσματα		0	0	0	(4.074)	(4.074)	0	(4.074)
Λοιπά συνολικά έσοδα περιόδου μετά από φόρους		0	0	0	12.221	12.221	0	12.222
Συγκεντρωτικά συνολικά έσοδα περιόδου μετά φόρων	0	0	0	0	8.377.327	8.377.327	408	8.377.734
Υπόλοιπο την 31/12/2018	401.600	8.610.304	6.711	2.169.417	100.782.405	111.568.836	5.216	111.574.052

Οι επισυναπτόμενες σημειώσεις αποτελούν αναπόσπαστο μέρος αυτών των Οικονομικών Καταστάσεων.

ΤΕΚΜΩΡ Α.Ε.Β.Ε.

Ετήσιες Ατομικές και Ενοποιημένες Οικονομικές Καταστάσεις της χρήσης 2018

Ποσά σε €	Αριθμός Μετοχών	Μετοχικό κεφάλαιο	Υπερ Το Άρτιο	Λοιπά αποθεματικά	Κέρδη εις Νέον	Ίδια κεφάλαια αποδιδόμενα στους μετόχους της μητρικής	Μη ελέγχουσες συμμετοχές	Σύνολο ιδίων κεφαλαίων
Υπόλοιπο την 1/1/2017	401.600	8.610.304	6.711	2.006.533	85.856.334	96.479.882	4.505	96.484.386
Μεταφορά μεταξύ αποθ/κών και αποτελεσμάτων εις νέον		0	0	71.632	(71.632)	0	0	0
Σχηματισμός τακτικού αποθεματικού		0	0	2.211	(2.211)	0	0	0
Συναλλαγές με ιδιοκτήτες	0	0	0	73.843	(73.843)	0	0	0
Αποτέλεσμα περιόδου		0	0	0	6.954.796	6.954.796	342	6.955.138
Λοιπά συνολικά έσοδα:								
Διαθέσιμα προς πώληση χρηματοοικονομικά στοιχεία ενεργητικού								
- κέρδη/(ζημιές) τρέχουσας περιόδου		0	0	0	(20.490)	(20.490)	(1)	(20.491)
- αναταξιμότητα στα αποτελέσματα		0	0	0	5.942	5.942	0	5.942
Λοιπά συνολικά έσοδα περιόδου μετά από φόρους		0	0	0	(14.548)	(14.548)	0	(14.548)
Συγκεντρωτικά συνολικά έσοδα περιόδου μετά φόρων	0	0	0	0	6.940.248	6.940.248	342	6.940.590
Υπόλοιπο την 31/12/2017	401.600	8.610.304	6.711	2.080.377	92.722.738	103.420.130	4.847	103.424.977

Οι επισυναπτόμενες σημειώσεις αποτελούν αναπόσπαστο μέρος αυτών των Οικονομικών Καταστάσεων.

Εταιρική Κατάσταση Μεταβολών Ιδίων Κεφαλαίων

Ποσά σε €	Αριθμός Μετοχών	Μετοχικό κεφάλαιο	Υπερ Το Άρτιο	Λοιπά αποθεματικά	Κέρδη εις Νέον	Ίδιες μετοχές	Σύνολο ιδίων κεφαλαίων
Υπόλοιπο την 1/1/2018	401.600	8.610.304	6.711	82.710	430.970	0	9.130.695
Σχηματισμός τακτικού αποθεματικού		0	0	5.248	(5.248)	0	0
Συναλλαγές με ιδιοκτήτες	0	0	0	5.248	(5.248)	0	0
Αποτέλεσμα περιόδου		0	0	0	116.375	0	116.375
Λοιπά συνολικά έσοδα περιόδου μετά από φόρους		0	0	0	0	0	0
Συγκεντρωτικά συνολικά έσοδα περιόδου μετά φόρων	0	0	0	0	116.375	0	116.375
Υπόλοιπο την 31/12/2018	401.600	8.610.304	6.711	87.958	542.097	0	9.247.070

Ποσά σε €	Αριθμός Μετοχών	Μετοχικό κεφάλαιο	Υπερ Το Άρτιο	Λοιπά αποθεματικά	Κέρδη εις Νέον	Ίδιες μετοχές	Σύνολο ιδίων κεφαλαίων
Υπόλοιπο την 1/1/2017	401.600	8.610.304	6.711	80.499	322.882	0	9.020.395
Σχηματισμός τακτικού αποθεματικού		0	0	2.211	(2.211)	0	0
Συναλλαγές με ιδιοκτήτες	0	0	0	2.211	(2.211)	0	0
Αποτέλεσμα περιόδου		0	0	0	110.300	0	110.300
Λοιπά συνολικά έσοδα περιόδου μετά από φόρους		0	0	0	0	0	0
Συγκεντρωτικά συνολικά έσοδα περιόδου μετά φόρων	0	0	0	0	110.300	0	110.300
Υπόλοιπο την 31/12/2017	401.600	8.610.304	6.711	82.710	430.970	0	9.130.695

Οι επισυναπτόμενες σημειώσεις αποτελούν αναπόσπαστο μέρος αυτών των Οικονομικών Καταστάσεων.

Κατάσταση Ταμειακών Ροών

Ποσά σε €	Ο ΟΜΙΛΟΣ		Η ΕΤΑΙΡΕΙΑ	
	31/12/2018	31/12/2017	31/12/2018	31/12/2017
Κέρδη Περιόδου πρό φόρων	11.999.975	10.012.216	164.235	155.678
Σύνολο προσαρμογών	3.068.689	3.203.747	70	42
Ταμειακές Ροές από λειτουργικές δραστηριότητες πριν τις μεταβολές του κεφαλαίου κίνησης	15.068.664	13.215.963	164.304	155.720
Μεταβολές Κεφαλαίου κίνησης				
(Αύξηση) / μείωση αποθεμάτων	(852.969)	(1.766.413)	0	0
(Αύξηση) / μείωση απαιτήσεων	(7.892.415)	(3.930.965)	(91.127)	(54.813)
(Αύξηση) / μείωση λοιπών απαιτήσεων	(1.585.276)	(4.746.487)	4.373	3.240
Αύξηση / (μείωση) υποχρεώσεων (πλήν τραπεζών)	(554.899)	293.590	5.678	(27.674)
	(10.885.559)	(10.150.275)	(81.076)	(79.247)
Ταμειακές ροές από λειτουργικές δραστηριότητες	4.183.105	3.065.689	83.229	76.473
Καταβληθέντες τόκοι	(468.671)	(643.497)	(70)	(42)
Καταβληθείς φόρος εισοδήματος	(86.536)	(23.946)	(76.661)	(15.122)
Καθαρές ταμειακές ροές από λειτουργικές δραστηριότητες	3.627.899	2.398.246	6.948	61.309
Ταμειακές ροές από επενδυτικές δραστηριότητες				
Αγορές ενσώματων παγίων	(1.323.189)	(4.820.172)	0	0
Έσοδα από την πώληση ενσώματων παγίων	66.353	68.300	0	0
Τόκοι που εισπράχθηκαν	89.117	54.659	0	0
Εισπράξεις επιχορηγήσεων	82.219	500.197	0	0
Επενδύσεις σε θυγατρικές επιχειρήσεις	(8.980)	0	0	0
Καθαρές ταμειακές ροές από επενδυτικές δραστηριότητες	(1.094.480)	(4.197.016)	0	0
Ταμειακές ροές από χρηματοδοτικές δραστηριότητες				
Δάνεια αναληφθέντα	13.525	3.033.756	0	0
Δάνεια πληρωθέντα	(759.329)	(7.000.030)	0	0
Εξοφλήσεις υποχρεώσεων από χρηματοδοτικές μισθώσεις	(383.781)	(383.781)	0	0
Καθαρές Ταμειακές ροές από χρηματοδοτικές δραστηριότητες	(1.129.584)	(4.350.055)	0	0
Καθαρή (μείωση)/ αύξηση στα ταμειακά διαθέσιμα και ισοδύναμα	1.403.834	(6.148.825)	6.948	61.309
Ταμειακά διαθέσιμα και ισοδύναμα στην αρχή της χρήσης	6.973.335	13.113.160	122.000	60.690
Ταμειακά διαθέσιμα και ταμειακά ισοδύναμα στο τέλος της χρήσης	8.337.169	6.964.335	128.497	122.000

Οι επισυναπτόμενες σημειώσεις αποτελούν αναπόσπαστο μέρος αυτών των Οικονομικών Καταστάσεων.

Οι προσαρμογές στα κέρδη αναλύονται ως ακολούθως:

Ποσά σε €	Ο ΟΜΙΛΟΣ		Η ΕΤΑΙΡΕΙΑ	
	31/12/2018	31/12/2017	31/12/2018	31/12/2017
Προσαρμογές για:				
Αποσβέσεις	2.655.982	2.603.884	0	0
Προβλέψεις	0	114.219	0	0
(Κέρδη)/ ζημιές από την πώληση ενσώματων παγίων	(7.634)	15.394	0	0
(Κέρδη)/ ζημιές από την πώληση ασώματων παγίων	0	0	0	0
Μερίδιο καθαρών (κερδών) /ζημιών από συγγενείς με τη μέθοδο της καθαρής θέσης	459	459		0
Αποσβέσεις επιχορηγήσεων	(83.792)	(92.814)	0	0
Μη ταμειακά έξοδα	24.145	2.758	0	0
Αναβαλλόμενη Φορολογία	0	0		
Πιστωτικοί τόκοι και συναφή έσοδα	(89.117)	(54.659)	0	0
Χρεωστικοί τόκοι και συναφή έξοδα	525.582	641.258	70	42
Κέρδη/ (ζημιές) εύλογης αξίας εμπορικού χαρτοφυλακίου	43.065	(26.753)	0	0
Σύνολο προσαρμογών	3.068.689	3.203.747	70	42

Οι επισυναπτόμενες σημειώσεις αποτελούν αναπόσπαστο μέρος αυτών των Οικονομικών Καταστάσεων.

1. Γενικές Πληροφορίες για τον Όμιλο και την Εταιρεία

Οι ενοποιημένες Οικονομικές Καταστάσεις του Ομίλου έχουν συνταχθεί σύμφωνα με τα Διεθνή Πρότυπα Χρηματοοικονομικής Αναφοράς, όπως αυτά έχουν εκδοθεί από την Επιτροπή Διεθνών Λογιστικών Προτύπων και έχουν υιοθετηθεί από την Ευρωπαϊκή Ένωση. Με την από 08/09/2017 συνεδρίαση της Τακτικής Γενικής Συνέλευσης των μετόχων αποφασίσθηκε η εφαρμογή των Διεθνών Προτύπων Χρηματοοικονομικής Αναφοράς ως πλαίσιο για την κατάρτιση των Οικονομικών Καταστάσεων της Εταιρείας.

Η Εταιρεία «ΤΕΚΜΩΡ ΑΝΩΝΥΜΟΣ ΕΜΠΟΡΙΚΗ ΒΙΟΜΗΧΑΝΙΚΗ ΕΤΑΙΡΕΙΑ» (εφεξής «η Εταιρεία»), εδρεύει στο Πλατύ Ημαθίας. Η διάρκεια της Εταιρείας είναι 50 χρόνια και μπορεί να παραταθεί με απόφαση της Γενικής Συνέλευσης. Η Εταιρεία λειτουργεί ως ανώνυμη εταιρεία σύμφωνα με την ελληνική νομοθεσία και ειδικότερα τις διατάξεις του Κ.Ν. 2190/1920 περί ανωνύμων εταιρειών, ως αυτός ισχύει.

Κατά την 31η Δεκεμβρίου 2018 το σύνολο του προσωπικού του Ομίλου ήταν 214 άτομα ενώ την 31η Δεκεμβρίου 2017 ήταν 204 άτομα.

Οι εταιρείες που περιλαμβάνονται στις ενοποιημένες Οικονομικές Καταστάσεις παρουσιάζονται αναλυτικά ως εξής:

Επωνυμία Εταιρείας	% Άμεσης συμμετοχής	% Έμμεσης συμμετοχής	Μέθοδος ενοποίησης
ΤΕΚΜΩΡ Α.Ε.Β.Ε.	Μητρική εταιρεία Ομίλου		
AGROINVEST Α.Ε.Β.Ε	99,995%	-	Ολική Ενοποίηση
ΠΛΥΜΜΗ ΕΠΕ	-	99,78%	Ολική Ενοποίηση
ΦΑΓΡΟΣ ΜΟΝΟΠΡ. ΕΠΕ	-	100%	Ολική Ενοποίηση
PINH ΕΠΕ	-	99,78%	Ολική Ενοποίηση
ΦΟΡΕΑΣ ΔΙΑΧΕΙΡΙΣΗΣ Π.Ο.Α.Υ. ΔΙΑΠΟΡΙΩΝ ΝΗΣΩΝ ΣΑΡΩΝΙΚΟΥ ΚΟΛΠΟΥ ΣΑΛΑΜΙΝΟΣ & ΕΥΡΗΤΕΡΗΣ ΠΕΡΙΟΧΗΣ Ι.Κ.Ε.	-	41,36%	Μέθοδος καθαρής θέσης

Οι συνημμένες Οικονομικές Καταστάσεις της 31ης Δεκεμβρίου 2018 εγκρίθηκαν από το Διοικητικό Συμβούλιο την 31 Αυγούστου 2019 και υπόκεινται στην οριστική έγκριση της Γενικής Συνέλευσης των μετόχων.

1.1 Εξαγορές

Την 18/01/2018 η 99,99% θυγατρική του Ομίλου, Agroinvest, εξαγόρασε την εταιρεία PINH ΕΠΕ με έδρα την Φθιώτιδα έναντι τιμήματος € 4.500. Ο Όμιλος συμμετέχει με ποσοστό 99,78% και η ενσωμάτωση της νεοαποκτηθείσας στις ενοποιημένες οικονομικές καταστάσεις έγινε με την μέθοδο της ολικής ενοποίησης, χωρίς να προκύψει κάποια ουσιώδης επίδραση σε αυτές.

Την 02/02/2018 η 99,99% θυγατρική του Ομίλου, Agroinvest, εξαγόρασε την εταιρεία ΦΑΓΡΟΣ ΜΕΠΕ με έδρα την Αθήνα έναντι τιμήματος € 4.500. Ο Όμιλος συμμετέχει με ποσοστό 100% και η ενσωμάτωση της νεοαποκτηθείσας στις ενοποιημένες οικονομικές καταστάσεις έγινε με την μέθοδο της ολικής ενοποίησης, χωρίς να προκύψει κάποια ουσιώδης επίδραση σε αυτές.

2. Πλαίσιο Κατάρτισης Οικονομικών Καταστάσεων

Οι παρούσες Οικονομικές Καταστάσεις του Ομίλου και της Εταιρείας που καλύπτουν τη χρήση 2018 (1 Ιανουαρίου 2018 – 31 Δεκεμβρίου 2018), έχουν συνταχθεί με βάση την αρχή του ιστορικού κόστους, εκτός από την αποτίμηση συγκεκριμένων στοιχείων του Ενεργητικού και Παθητικού σε τρέχουσες αξίες, την αρχή της συνέχισης της δραστηριότητάς της (going concern) και είναι σύμφωνες με τα Διεθνή Πρότυπα Χρηματοοικονομικής Αναφοράς (ΔΠΧΑ) όπως αυτά έχουν εκδοθεί από την Επιτροπή Διεθνών Λογιστικών Προτύπων (IASB), καθώς και των ερμηνειών τους, όπως αυτές έχουν εκδοθεί από την Επιτροπή Ερμηνείας Προτύπων (IFRIC) της IASB και τα οποία έχουν υιοθετηθεί από την Ευρωπαϊκή Ένωση και ισχύουν μέχρι 31 Δεκεμβρίου 2018.

Οι λογιστικές αρχές που περιγράφονται παρακάτω, έχουν εφαρμοσθεί σε όλες τις περιόδους που παρουσιάζονται. Η προετοιμασία των οικονομικών καταστάσεων σύμφωνα με τις γενικά παραδεκτές λογιστικές αρχές, απαιτεί τη χρήση εκτιμήσεων και υποθέσεων που επηρεάζουν τα υπόλοιπα των λογαριασμών ενεργητικού και παθητικού και γνωστοποίηση των ενδεχόμενων στοιχείων ενεργητικού και παθητικού κατά την ημερομηνία σύνταξης των οικονομικών καταστάσεων, καθώς και τα παρουσιαζόμενα έσοδα και έξοδα κατά τις υπό εξέταση περιόδους. Αν και οι συγκεκριμένες εκτιμήσεις είναι βασισμένες στις βέλτιστες γνώσεις της Διοίκησης της Εταιρείας, τα πραγματικά αποτελέσματα ενδέχεται τελικά να διαφέρουν από τις εκτιμήσεις αυτές.

Το νόμισμα παρουσίασης είναι το Ευρώ (και όλα τα ποσά παρουσιάζονται σε Ευρώ, εκτός εάν αναφέρεται διαφορετικά).

2.1 Αλλαγές σε λογιστικές πολιτικές

Οι λογιστικές αρχές και οι υπολογισμοί βάσει των οποίων συντάχθηκαν οι οικονομικές καταστάσεις, είναι συνεπείς με αυτές που χρησιμοποιήθηκαν για τη σύνταξη των ετήσιων οικονομικών καταστάσεων της χρήσης που έληξε 31/12/2017, και έχουν εφαρμοστεί με συνέπεια σε όλες τις περιόδους που παρουσιάζονται, πλην των κάτωθι αναφερόμενων τροποποιήσεων, οι οποίες υιοθετήθηκαν από τον Όμιλο και την Εταιρεία κατά την 01/01/2018. Ο Όμιλος και η Εταιρεία εφάρμοσαν για πρώτη φορά το ΔΠΧΑ 15 «Έσοδα από Συμβάσεις με Πελάτες» και το ΔΠΧΑ 9 «Χρηματοοικονομικά Μέσα». Η φύση και η επίδραση όλων των αλλαγών αναλύονται παρακάτω.

2.1.1 Νέα λογιστικά πρότυπα και τροποποιήσεις υφιστάμενων προτύπων τα οποία έχουν τεθεί σε ισχύ και έχουν υιοθετηθεί από την Ευρωπαϊκή Ένωση

Τα ακόλουθα νέα Πρότυπα, Διερμηνείες και τροποποιήσεις Προτύπων έχουν εκδοθεί από το Συμβούλιο Διεθνών Λογιστικών Προτύπων (IASB), έχουν υιοθετηθεί από την Ευρωπαϊκή Ένωση και η εφαρμογή τους είναι υποχρεωτική από την 01/01/2018 ή μεταγενέστερα.

- **ΔΠΧΑ 15 «Έσοδα από Συμβάσεις με Πελάτες» (εφαρμόζεται για ετήσιες περιόδους που ξεκινούν την ή μετά την 01/01/2018)**

Τον Μάιο του 2014, το IASB προέβη στην έκδοση ενός νέου Προτύπου, του ΔΠΧΑ 15. Το Πρότυπο είναι πλήρως εναρμονισμένο με τις απαιτήσεις που αφορούν στην αναγνώριση των εσόδων σύμφωνα με τις αρχές τόσο των ΔΠΧΑ όσο και των Αμερικανικών Γενικά Παραδεκτών Λογιστικών Αρχών (US GAAP). Οι βασικές αρχές στις οποίες βασίζεται το εν λόγω Πρότυπο είναι συνεπείς με σημαντικό μέρος της τρέχουσας πρακτικής. Το νέο Πρότυπο έρχεται να αντικαταστήσει το ΔΛΠ 18 «Έσοδα», το ΔΛΠ 11 «Κατασκευαστικές Συμβάσεις», καθώς και ορισμένες Διερμηνείες που σχετίζονται με τα έσοδα.

Επίδραση από την εφαρμογή του ΔΠΧΑ 15 «Έσοδα από Συμβάσεις με Πελάτες»

Την 01/01/2018, ο Όμιλος και η Εταιρεία υιοθέτησαν το ΔΠΧΑ 15, εφαρμόζοντας το παρόν Πρότυπο αναδρομικά, με την σωρευτική επίδραση της αρχικής εφαρμογής να αναγνωρίζεται κατά την ημερομηνία της αρχικής εφαρμογής. Συνεπώς, αναγνώρισε την επίδραση από τη μετάβαση σωρευτικά στον λογαριασμό «Αποτελέσματα εις Νέον» ενώ τα συγκριτικά ποσά δεν επαναδιατυπώθηκαν. Εντούτοις, ο Όμιλος και η Εταιρεία δεν είχαν καμία επίδραση στην κερδοφορία ή τη χρηματοοικονομική θέση τους κατά την πρώτη εφαρμογή του ΔΠΧΑ 15, με αποτέλεσμα να μην γίνει καμία προσαρμογή στα «Αποτελέσματα εις Νέον».

Τα έσοδα του Ομίλου και της Εταιρείας προέρχονται κυρίως από την πώληση προϊόντων και υπηρεσιών .

Ο Όμιλος και η Εταιρεία αναγνωρίζει έσοδα όταν (ή καθώς) εκπληρώνει μία δέσμευση εκτέλεσης, μεταβιβάζοντας ένα υποσχόμενο προϊόν ή μία υπηρεσία (δηλαδή ένα στοιχείο του ενεργητικού) σε έναν πελάτη. Ένα στοιχείο του ενεργητικού μεταβιβάζεται όταν (ή καθώς) ο πελάτης αποκτά τον έλεγχο του στοιχείου αυτού. Ο πελάτης αποκτά τον έλεγχο ενός στοιχείου του ενεργητικού (αγαθού ή υπηρεσίας), όταν μπορεί να κατευθύνει τη χρήση του και να λαμβάνει ουσιαστικά όλα τα υπολειπόμενα οφέλη από αυτό.

Το ποσό του εσόδου που αναγνωρίζεται, είναι το ποσό που κατανέμεται στη δέσμευση εκτέλεσης της σύμβασης που έχει εκπληρωθεί. Η δέσμευση εκτέλεσης της σύμβασης μπορεί να εκπληρωθεί είτε σε μία συγκεκριμένη χρονική στιγμή είτε με την πάροδο του χρόνου. Για τις δεσμεύσεις εκτέλεσης που εκπληρώνονται με την πάροδο του χρόνου, η Εταιρεία αναγνωρίζει έσοδα με την πάροδο του χρόνου, επιλέγοντας την πιο κατάλληλη μέθοδο επιμέτρησης της προόδου ως προς την εκπλήρωση της κάθε δέσμευσης εκτέλεσης. Οι κατάλληλες μέθοδοι επιμέτρησης της προόδου περιλαμβάνουν τόσο μεθόδους βάσει των εκροών (output methods) όσο και μεθόδους βάσει των εισροών (input methods).

• **ΔΠΧΑ 9 «Χρηματοοικονομικά Μέσα» (εφαρμόζεται για ετήσιες περιόδους που ξεκινούν την ή μετά την 01/01/2018)**

Τον Ιούλιο του 2014, το IASB προέβη στην τελική έκδοση του ΔΠΧΑ 9. Οι βελτιώσεις που επέφερε το νέο Πρότυπο περιλαμβάνουν τη δημιουργία ενός λογικού μοντέλου για την ταξινόμηση και την επιμέτρηση, ένα ενιαίο προνοητικό μοντέλο για «αναμενόμενες ζημιές» απομείωσης, και επίσης, μία ουσιαστικά αναμορφωμένη προσέγγιση για την λογιστική αντιστάθμισης.

Το ΔΠΧΑ 9 «Χρηματοοικονομικά μέσα» αντικαθιστά το ΔΛΠ 39 «Χρηματοοικονομικά Μέσα: Αναγνώριση και Αποτίμηση» για τις ετήσιες περιόδους που ξεκινούν την ή μετά την 01/01/2018. Ο Όμιλος και η Εταιρεία εφάρμοσαν το νέο Πρότυπο από την 01/01/2018 αναδρομικά, χωρίς να αναθεωρήσουν τις συγκριτικές πληροφορίες των προηγούμενων ετών. Ως εκ τούτου, οι προσαρμογές που προέκυψαν από τη νέα ταξινόμηση και τους νέους κανόνες απομείωσης δεν εμφανίζονται στην Κατάσταση Χρηματοοικονομικής Θέσης της 31/12/2017, αλλά αναγνωρίστηκαν στην Κατάσταση Χρηματοοικονομικής Θέσης έναρξης της 01/01/2018.

Επίδραση από την εφαρμογή του ΔΠΧΑ 9 «Χρηματοοικονομικά Μέσα»

Ταξινόμηση και επιμέτρηση

Το ΔΠΧΑ 9 εξαλείφει τις προηγούμενες κατηγορίες του ΔΛΠ 39 για τα χρηματοοικονομικά περιουσιακά στοιχεία: διακρατούμενα ως τη λήξη, δάνεια και απαιτήσεις και διαθέσιμα προς πώληση. Η υιοθέτηση του ΔΠΧΑ 9 δεν είχε επίδραση στις λογιστικές πολιτικές του Ομίλου που αφορούν χρηματοοικονομικές υποχρεώσεις. Η επίδραση του ΔΠΧΑ 9 στην ταξινόμηση και επιμέτρηση των χρηματοοικονομικών στοιχείων του ενεργητικού παρουσιάζεται παρακάτω.

Σύμφωνα με το ΔΠΧΑ 9, τα χρηματοοικονομικά μέσα μεταγενέστερα επιμετρώνται στην εύλογη αξία μέσω των αποτελεσμάτων, στο αποσβεσμένο κόστος, ή στην εύλογη αξία μέσω των λοιπών συνολικών εισοδημάτων. Η ταξινόμηση βασίζεται σε δύο κριτήρια:

- το επιχειρηματικό μοντέλο διαχείρισης ενός χρηματοοικονομικού στοιχείου του ενεργητικού, δηλαδή εάν στόχος είναι η διακράτηση με σκοπό την είσπραξη συμβατικών ταμειακών ροών ή η είσπραξη συμβατικών ταμειακών ροών καθώς και η πώληση χρηματοοικονομικών περιουσιακών στοιχείων και
- εάν οι συμβατικές ταμειακές ροές του χρηματοοικονομικού στοιχείου του ενεργητικού συνίστανται αποκλειστικά σε αποπληρωμή κεφαλαίου και τόκων επί του ανεξόφλητου υπολοίπου («SPPI» κριτήριο).

Τα χρηματοοικονομικά στοιχεία του ενεργητικού (επενδύσεις σε συμμετοχικούς τίτλους) τα οποία ο Όμιλος είχε χαρακτηρίσει ως διαθέσιμα προς πώληση με βάση το ΔΛΠ 39, πλέον ταξινομούνται ως λοιπά χρηματοοικονομικά στοιχεία ενεργητικού και θα επιμετρούνται στην εύλογη αξία τους μέσω της κατάστασης λοιπών συνολικών εισοδημάτων. Οι μεταβολές από την αποτίμηση των συμμετοχικών τίτλων περιλαμβάνονται στα στοιχεία που δεν θα ταξινομηθούν μελλοντικά στην κατάσταση αποτελεσμάτων. Το ΔΠΧΑ 9, επιτρέπει στις οντότητες την αμετάκλητη επιλογή να επιμετρούν μια επένδυση σε συμμετοχικό τίτλο ο οποίος δεν διακρατείται για διαπραγμάτευση στην εύλογη αξία μέσω των λοιπών συνολικών εσόδων.

Τα χρηματοοικονομικά στοιχεία του ενεργητικού στην εύλογη αξία μέσω αποτελεσμάτων περιλαμβάνουν συμμετοχικούς τίτλους, τους οποίους ο Όμιλος δεν είχε αμετάκλητα επιλέξει να ταξινομή στην κατάσταση συνολικού εισοδήματος κατά την αρχική αναγνώριση τους ή μεταβίβαση. Αυτή η κατηγορία περιλαμβάνει επίσης χρεόγραφα των οποίων οι ταμειακές ροές δεν πληρούν το SPPI κριτήριο ή ο Όμιλος δεν τους κατέχει στα πλαίσια ενός επιχειρηματικού μοντέλου με σκοπό την είσπραξη συμβατικών ταμειακών ροών, ή την είσπραξη συμβατικών

ταμειακών ροών και την πώλησή τους. Το κέρδος ή ζημία από χρηματοοικονομικά περιουσιακά στοιχεία στην εύλογη αξία μέσω αποτελεσμάτων αναγνωρίζονται στην κατάσταση αποτελεσμάτων.

Απομείωση

Η υιοθέτηση του ΔΠΧΑ 9 οδήγησε σε αλλαγή της λογιστικής αντιμετώπισης των ζημιών απομείωσης για τα χρηματοοικονομικά περιουσιακά στοιχεία καθώς αντικατέστησε το χειρισμό του ΔΛΠ 39 για αναγνώριση πραγματοποιηθέντων ζημιών με την αναγνώριση των αναμενόμενων πιστωτικών ζημιών.

Συμβατικά περιουσιακά στοιχεία και απαιτήσεις από πελάτες: Ο Όμιλος εφαρμόζει την απλοποιημένη προσέγγιση του ΔΠΧΑ 9 για τον υπολογισμό των αναμενόμενων πιστωτικών ζημιών, σύμφωνα με την οποία, η πρόβλεψη ζημιάς επιμετράται πάντοτε σε ποσό ίσο με τις αναμενόμενες πιστωτικές ζημιές καθ' όλη τη διάρκεια ζωής για τις απαιτήσεις από πελάτες και τα συμβατικά περιουσιακά στοιχεία. Για τον προσδιορισμό των αναμενόμενων πιστωτικών ζημιών σε σχέση με τις απαιτήσεις από πελάτες, ο Όμιλος χρησιμοποιεί πίνακα προβλέψεων πιστωτικής ζημιάς με βάση την ενηλικίωση των υπολοίπων, βασιζόμενο στα ιστορικά στοιχεία του Ομίλου για πιστωτικές ζημιές, προσαρμοσμένο για μελλοντικούς παράγοντες σε σχέση με τους οφειλότες και το οικονομικό περιβάλλον. Ειδικά για τον προσδιορισμό των αναμενόμενων πιστωτικών ζημιών αναφορικά με τα συμβατικά περιουσιακά στοιχεία, λαμβάνεται υπόψη ο εκτιμώμενος ρυθμός πρόωρης διακοπής συμβάσεων, το ύψος των ρητρών σε περίπτωση πρόωρης διακοπής καθώς και το σχετικό ποσοστό εισπραξιμότητας. Η πρόβλεψη ζημιάς για τον Όμιλο και την Εταιρεία αυξήθηκε κατά € 200χιλ την 01/01/2018. Η αύξηση της πρόβλεψης είχε ως αποτέλεσμα την αντίστοιχη προσαρμογή του «Αποτελέσματα εις Νέον».

Υιοθέτηση του ΔΠΧΑ 9 από τον Όμιλο και την Εταιρεία

Ο παρακάτω πίνακας παρουσιάζει τις αναπροσαρμογές που έγιναν για κάθε ξεχωριστή γραμμή της Κατάστασης Οικονομικής Θέσης λόγω της εφαρμογής των απαιτήσεων του ΔΠΧΑ 9. Τυχόν γραμμές οι οποίες δεν επηρεάστηκαν από τις αλλαγές που επέφερε το νέο πρότυπο δεν περιλαμβάνονται στον πίνακα.

(Ποσά σε €)	Ο ΟΜΙΛΟΣ		
Απόσπασμα Κατάστασης Οικονομικής Θέσης	31/12/2017	Δ.Π.Χ.Α. 9	1/1/2018
Επενδυτικό χαρτοφυλάκιο	10.300	(10.300)	0
Λοιπά χρηματοοικονομικά στοιχεία ενεργητικού	0	10.300	10.300
Πελάτες και λοιπές εμπορικές απαιτήσεις	19.332.248	(200.631)	19.131.617
Αποτελέσματα εις νέον	92.722.739	(200.631)	92.522.108

(Ποσά σε €)	Η ΕΤΑΙΡΕΙΑ		
Απόσπασμα Κατάστασης Οικονομικής Θέσης	31/12/2017	Δ.Π.Χ.Α. 9	1/1/2018
Επενδυτικό χαρτοφυλάκιο	0	0	0
Λοιπά χρηματοοικονομικά στοιχεία ενεργητικού	0	0	0
Πελάτες και λοιπές εμπορικές απαιτήσεις	4.588.394	0	4.588.394
Αποτελέσματα εις νέον	430.970	0	430.970

• **Διευκρινίσεις στο ΔΠΧΑ 15 «Έσοδα από Συμβάσεις με Πελάτες» (εφαρμόζεται για ετήσιες περιόδους που ξεκινούν την ή μετά την 01/01/2018)**

Τον Απρίλιο του 2016, το IASB προέβη στην έκδοση διευκρινίσεων στο ΔΠΧΑ 15. Οι τροποποιήσεις του ΔΠΧΑ 15 δεν μεταβάλλουν τις βασικές αρχές του Προτύπου, αλλά παρέχουν διευκρινίσεις ως προς την εφαρμογή των εν λόγω αρχών. Οι τροποποιήσεις διευκρινίζουν τον τρόπο με τον οποίο αναγνωρίζεται μία δέσμευση εκτέλεσης σε μία σύμβαση, πώς προσδιορίζεται αν μία οικονομική οντότητα αποτελεί τον εντολέα ή τον εντολοδόχο, και πώς προσδιορίζεται αν το έσοδο από τη χορήγηση μίας άδειας θα πρέπει να αναγνωρισθεί σε μία συγκεκριμένη χρονική στιγμή ή με την πάροδο του χρόνου. Οι τροποποιήσεις δεν έχουν επίδραση στις ενοποιημένες και εταιρικές οικονομικές καταστάσεις.

• **Τροποποίηση στο ΔΠΧΑ 2: «Ταξινόμηση και Επιμέτρηση Συναλλαγών Πληρωμής Βασιζόμενων σε Συμμετοχικούς Τίτλους» (εφαρμόζεται για ετήσιες περιόδους που ξεκινούν την ή μετά την 01/01/2018)**

Τον Ιούνιο του 2016, το IASB προέβη στην έκδοση τροποποίησης περιορισμένου σκοπού στο ΔΠΧΑ 2. Σκοπός της εν λόγω τροποποίησης είναι να παράσχει διευκρινίσεις σχετικά με τον λογιστικό χειρισμό συγκεκριμένων τύπων συναλλαγών πληρωμής βασιζόμενων σε συμμετοχικούς τίτλους. Πιο συγκεκριμένα, η τροποποίηση εισάγει τις απαιτήσεις σχετικά με τον λογιστικό χειρισμό της επίδρασης των προϋποθέσεων κατοχύρωσης και μη κατοχύρωσης στην επιμέτρηση των πληρωμών βασιζόμενων σε συμμετοχικούς τίτλους που διακανονίζονται με μετρητά, τον λογιστικό χειρισμό των συναλλαγών πληρωμών βασιζόμενων σε συμμετοχικούς τίτλους που φέρουν ένα χαρακτηριστικό διακανονισμού σε συμψηφιστική βάση για υποχρέωση παρακράτησης φόρου, καθώς και μία τροποποίηση στους όρους και προϋποθέσεις μίας πληρωμής βασιζόμενης σε συμμετοχικούς τίτλους, η οποία μεταβάλλει την ταξινόμηση της συναλλαγής από διακανονιζόμενη με μετρητά σε διακανονιζόμενη με συμμετοχικούς τίτλους. Οι τροποποιήσεις δεν έχουν επίδραση στις ενοποιημένες και εταιρικές οικονομικές καταστάσεις.

• **Τροποποιήσεις στο ΔΠΧΑ 4: «Εφαρμογή του ΔΠΧΑ 9 Χρηματοοικονομικά Μέσα σε συνδυασμό με το ΔΠΧΑ 4 Ασφαλιστικές Συμβάσεις» (εφαρμόζεται για ετήσιες περιόδους ξεκινούν την ή μετά την 01/01/2018)**

Τον Σεπτέμβριο του 2016, το IASB προέβη στην έκδοση τροποποιήσεων στο ΔΠΧΑ 4. Σκοπός των εν λόγω τροποποιήσεων είναι να προσδιοριστεί ο χειρισμός των προσωρινών λογιστικών επιδράσεων λόγω της διαφορετικής ημερομηνίας έναρξης ισχύος του ΔΠΧΑ 9 Χρηματοοικονομικά Μέσα και του υπό έκδοση Προτύπου για τις ασφαλιστικές συμβάσεις. Οι τροποποιήσεις στις υφιστάμενες απαιτήσεις του ΔΠΧΑ 4 επιτρέπουν στις οικονομικές οντότητες των οποίων οι κύριες δραστηριότητες συνδέονται με ασφάλιση να αναβάλλουν την εφαρμογή του ΔΠΧΑ 9 έως το 2021 («προσωρινή απαλλαγή»), και επιτρέπουν σε όλους τους εκδότες ασφαλιστικών συμβάσεων να αναγνωρίσουν στα λοιπά συνολικά έσοδα, αντί στα κέρδη ή στις ζημιές, τη μεταβλητότητα που ενδέχεται να προκύψει από την εφαρμογή του ΔΠΧΑ 9 πριν την έκδοση του νέου Προτύπου για τις ασφαλιστικές συμβάσεις («προσέγγιση επικάλυψης»). Οι τροποποιήσεις δεν έχουν επίδραση στις ενοποιημένες και εταιρικές οικονομικές καταστάσεις.

• **Ετήσιες Βελτιώσεις των ΔΠΧΑ – Κύκλος 2014-2016 (εφαρμόζεται για ετήσιες περιόδους που ξεκινούν την ή μετά την 01/01/2018)**

Τον Δεκέμβριο του 2016, το IASB προέβη στην έκδοση «Ετήσιες Βελτιώσεις των ΔΠΧΑ – Κύκλος 2014-2016», η οποία αποτελείται από μία σειρά τροποποιήσεων σε ορισμένα Πρότυπα και αποτελεί μέρος του προγράμματος για τις ετήσιες βελτιώσεις στα ΔΠΧΑ. Οι τροποποιήσεις που περιλαμβάνονται στον κύκλο αυτόν και έχουν εφαρμογή για ετήσιες περιόδους που ξεκινούν την ή μετά την 1η Ιανουαρίου 2018 είναι οι εξής: ΔΠΧΑ 1: Διαγραφή των βραχυπρόθεσμων εξαιρέσεων για τους υιοθετούντες για πρώτη φορά τα ΔΠΧΑ, ΔΛΠ 28: Επιμέτρηση μίας συγγενούς ή μίας κοινοπραξίας στην εύλογη αξία. Οι τροποποιήσεις δεν έχουν επίδραση στις ενοποιημένες και εταιρικές οικονομικές καταστάσεις.

• **Τροποποιήσεις στο ΔΛΠ 40: «Μεταφορές Επενδύσεων σε Ακίνητα από ή σε άλλες κατηγορίες» (εφαρμόζεται για ετήσιες περιόδους που ξεκινούν την ή μετά την 01/01/2018)**

Τον Δεκέμβριο του 2016, το IASB προέβη στην έκδοση τροποποιήσεων περιορισμένου σκοπού στο ΔΛΠ 40. Σκοπός των εν λόγω τροποποιήσεων είναι να ενισχυθεί η αρχή για τις μεταφορές από, ή σε επενδύσεις σε ακίνητα, ώστε να καθοριστεί ότι (α) μία μεταβίβαση από, ή σε επενδύσεις σε ακίνητα θα πρέπει να πραγματοποιείται μόνο εφόσον υπάρχει μεταβολή στη χρήση του ακινήτου, και (β) μία τέτοια μεταβολή στη χρήση του ακινήτου θα περιελάμβανε την αξιολόγηση του κατά ποσόν το εν λόγω ακίνητο πληροί τα κριτήρια ταξινόμησής του ως επενδυτικό ακίνητο. Η εν λόγω μεταβολή στη χρήση θα πρέπει να υποστηρίζεται από σχετική τεκμηρίωση. Οι τροποποιήσεις δεν έχουν επίδραση στις ενοποιημένες και εταιρικές οικονομικές καταστάσεις.

• **ΕΔΔΠΧΑ 22 «Συναλλαγές σε Ξένο Νόμισμα και Προκαταβλητέο Αντάλλαγμα» (εφαρμόζεται για ετήσιες περιόδους που ξεκινούν την ή μετά την 01/01/2018)**

Τον Δεκέμβριο του 2016, το IASB προέβη στην έκδοση μίας νέας Διερμηνείας, της ΕΔΔΠΧΑ 22. Η εν λόγω Διερμηνεία περιλαμβάνει τις απαιτήσεις σχετικά με τη συναλλαγματική ισοτιμία που θα πρέπει να χρησιμοποιείται κατά την παρουσίαση συναλλαγών σε ξένο νόμισμα (π.χ. συναλλαγές εσόδων) όταν έχει ληφθεί ή δοθεί πληρωμή προκαταβολικά. Η νέα Διερμηνεία έχει επίδραση η οποία όμως δεν είναι σημαντική επίδραση στις ενοποιημένες και εταιρικές οικονομικές καταστάσεις.

2.1.2 Νέα λογιστικά πρότυπα τροποποιήσεις υφιστάμενων προτύπων τα οποία δεν έχουν ακόμα τεθεί σε ισχύ ή δεν έχουν υιοθετηθεί από την Ευρωπαϊκή Ένωση

Τα ακόλουθα νέα Πρότυπα, Διερμηνείες και τροποποιήσεις Προτύπων έχουν εκδοθεί από το Συμβούλιο Διεθνών Λογιστικών Προτύπων (IASB), αλλά είτε δεν έχουν ακόμη τεθεί σε ισχύ είτε δεν έχουν υιοθετηθεί από την Ευρωπαϊκή Ένωση.

• **ΔΠΧΑ 16 «Μισθώσεις» (εφαρμόζεται για ετήσιες περιόδους που ξεκινούν την ή μετά την 01/01/2019)**

Τον Ιανουάριο του 2016, το IASB προέβη στην έκδοση ενός νέου Προτύπου, του ΔΠΧΑ 16. Σκοπός του έργου του IASB ήταν η ανάπτυξη ενός νέου Προτύπου για μισθώσεις που καθορίζει τις αρχές τις οποίες εφαρμόζουν και τα δύο μέρη σε μία σύμβαση - δηλαδή και ο πελάτης («ο μισθωτής») και ο προμηθευτής («ο εκμισθωτής») - για την παροχή σχετικών πληροφοριών για τις μισθώσεις κατά τρόπο που απεικονίζει πιστά αυτές τις συναλλαγές. Για την επίτευξη αυτού του σκοπού, ο μισθωτής θα πρέπει να αναγνωρίσει τα περιουσιακά στοιχεία και τις υποχρεώσεις που απορρέουν από τη μίσθωση. Τα ανωτέρω έχουν υιοθετηθεί από την Ευρωπαϊκή Ένωση με ημερομηνία έναρξης ισχύος την 01/01/2019.

Η Διοίκηση προέβη σε ανάλυση της αναμενόμενης επίδρασης του ΔΠΧΑ 16 την 01/01/2019 καθώς και στην εκτιμώμενη επίπτωση της στις οικονομικές καταστάσεις.

Κατά τη μετάβαση, οι υποχρεώσεις που απορρέουν από τις υφιστάμενες λειτουργικές μισθώσεις θα προεξοφληθούν χρησιμοποιώντας το σχετικό επιτόκιο προεξόφλησης. Η παρούσα αξία που θα προκύψει θα αναγνωριστεί ως υποχρέωση από μισθώσεις. Τα δικαιώματα χρήσης των περιουσιακών στοιχείων θα επιμετρηθούν ισόποσα με την υποχρέωση από μισθώσεις, προσαρμοσμένα κατά το ποσό τυχόν προπληρωμένων ή δεδουλευμένων μισθωμάτων.

Ο Όμιλος θα εφαρμόσει το νέο πρότυπο χρησιμοποιώντας τη μέθοδο σωρευτικής επίδρασης, σύμφωνα με την οποία τα συγκριτικά στοιχεία του προηγούμενου έτους δεν θα επαναδιατυπωθούν. Παράλληλα, θα παρασχεθούν επεξηγήσεις των λόγων για τις μεταβολές των στοιχείων στις οικονομικές καταστάσεις, ως αποτέλεσμα της εφαρμογής του ΔΠΧΑ 16 για πρώτη φορά.

Η τελική επίδραση της εφαρμογής του ΔΠΧΑ 16 θα εξαρτηθεί από το επιτόκιο προεξόφλησης κατά την 01/01/2019, τον προσδιορισμό των συμβάσεων μίσθωσης που εμπίπτουν στο πεδίο εφαρμογής του νέου προτύπου κατά την ημερομηνία αυτή, την τελική αξιολόγηση για τη διάρκεια των μισθώσεων, ιδιαίτερα όσον αφορά την εξάσκηση τυχόν δικαιωμάτων ανανέωσης και τερματισμού, και την ενσωμάτωση νέων αποκτήσεων στην ενοποίηση.

Την ημερομηνία κατάρτισης των οικονομικών καταστάσεων ο Όμιλος και η Εταιρεία έχει δεσμεύσεις σε μη ακυρώσιμες λειτουργικές μισθώσεις ύψους € 182.549 (σημείωση 35.4). Ωστόσο, ο Όμιλος και η Εταιρεία βρίσκονται στη διαδικασία εκτίμησης του ύψους των περιουσιακών στοιχείων και των υποχρεώσεων για μελλοντικές πληρωμές, που θα αναγνωριστούν λόγω των δεσμεύσεων αυτών και του τρόπου που αυτές οι δεσμεύσεις θα επηρεάσουν τόσο τα αποτελέσματα, όσο και την ταξινόμηση των ταμειακών ροών.

• **Τροποποιήσεις στο ΔΠΧΑ 9: «Προπληρωθέντα Στοιχεία με Αρνητική Απόδοση» (εφαρμόζεται για ετήσιες περιόδους που ξεκινούν την ή μετά την 01/01/2019)**

Τον Οκτώβριο του 2017, το IASB προέβη στην έκδοση τροποποιήσεων περιορισμένου σκοπού στο ΔΠΧΑ 9. Βάσει των υφιστάμενων απαιτήσεων του ΔΠΧΑ 9, μία οικονομική οντότητα θα επιμετρούσε ένα χρηματοοικονομικό στοιχείο του ενεργητικού με αρνητική απόδοση στην εύλογη αξία μέσω των αποτελεσμάτων, καθώς το χαρακτηριστικό της «αρνητικής απόδοσης» θα μπορούσε να θεωρηθεί ότι δημιουργεί ενδεχόμενες ταμειακές ροές οι οποίες δεν αποτελούνται μόνο από πληρωμές κεφαλαίου και τόκου. Βάσει των τροποποιήσεων, οι οικονομικές οντότητες επιτρέπεται να επιμετρούν συγκεκριμένα προπληρωτέα χρηματοοικονομικά στοιχεία του ενεργητικού με αρνητική απόδοση στο αποσβεσμένο κόστος ή στην εύλογη αξία μέσω των λοιπών συνολικών εσόδων, εφόσον πληρείται μία συγκεκριμένη προϋπόθεση. Ο Όμιλος θα εξετάσει την επίπτωση όλων των

παραπάνω στις οικονομικές του καταστάσεις, αν και δεν αναμένεται να έχουν καμία. Τα ανωτέρω έχουν υιοθετηθεί από την Ευρωπαϊκή Ένωση με ημερομηνία έναρξης ισχύος την 01/01/2019.

• **ΕΔΔΠΧΑ 23 «Αβεβαιότητα σχετικά με Χειρισμούς Φόρου Εισοδήματος» (εφαρμόζεται για ετήσιες περιόδους που ξεκινούν την ή μετά την 01/01/2019)**

Τον Ιούνιο του 2017, το IASB προέβη στην έκδοση μίας νέας Διερμηνείας, της ΕΔΔΠΧΑ 23. Το ΔΛΠ 12 «Φόροι Εισοδήματος» προσδιορίζει τον λογιστικό χειρισμό του τρέχοντος και αναβαλλόμενου φόρου, αλλά δεν προσδιορίζει τον τρόπο με τον οποίο θα πρέπει να αντικατοπτρίζονται οι επιπτώσεις της αβεβαιότητας. Η ΕΔΔΠΧΑ 23 περιλαμβάνει τις επιπρόσθετες του ΔΛΠ 12 απαιτήσεις, προσδιορίζοντας τον τρόπο με τον οποίο θα πρέπει να αντικατοπτρίζονται οι επιπτώσεις της αβεβαιότητας στον λογιστικό χειρισμό των φόρων εισοδήματος. Ο Όμιλος θα εξετάσει την επίπτωση όλων των παραπάνω στις οικονομικές του καταστάσεις. Τα ανωτέρω έχουν υιοθετηθεί από την Ευρωπαϊκή Ένωση με ημερομηνία έναρξης ισχύος την 01/01/2019.

• **Τροποποιήσεις στο ΔΛΠ 28: «Μακροπρόθεσμες Συμμετοχές σε Συγγενείς και Κοινοπραξίες» (εφαρμόζεται για ετήσιες περιόδους που ξεκινούν την ή μετά την 01/01/2019)**

Τον Οκτώβριο του 2017, το IASB προέβη στην έκδοση τροποποιήσεων περιορισμένου σκοπού στο ΔΛΠ 28. Σκοπός των εν λόγω τροποποιήσεων είναι η παροχή διευκρινίσεων σχετικά με τον λογιστικό χειρισμό των μακροπρόθεσμων συμμετοχών σε μία συγγενή ή κοινοπραξία – στις οποίες δεν εφαρμόζεται η μέθοδος της καθαρής θέσης – βάσει του ΔΠΧΑ 9. Ο Όμιλος θα εξετάσει την επίπτωση όλων των παραπάνω στις οικονομικές του καταστάσεις, αν και δεν αναμένεται να έχουν καμία. Τα ανωτέρω έχουν υιοθετηθεί από την Ευρωπαϊκή Ένωση με ημερομηνία έναρξης ισχύος την 01/01/2019.

• **Ετήσιες Βελτιώσεις των ΔΠΧΑ – Κύκλος 2015-2017 (εφαρμόζεται για ετήσιες περιόδους που ξεκινούν την ή μετά την 01/01/2019)**

Τον Δεκέμβριο του 2017, το IASB προέβη στην έκδοση «Ετήσιες Βελτιώσεις των ΔΠΧΑ – Κύκλος 2015-2017», η οποία αποτελείται από μία σειρά τροποποιήσεων σε ορισμένα Πρότυπα και αποτελεί μέρος του προγράμματος για τις ετήσιες βελτιώσεις στα ΔΠΧΑ. Οι τροποποιήσεις που περιλαμβάνονται στον κύκλο αυτόν είναι οι εξής: ΔΠΧΑ 3 - ΔΠΧΑ 11: Συμμετοχικά δικαιώματα που κατείχε προηγουμένως ο αποκτών σε μία από κοινού λειτουργία, ΔΛΠ 12: Επιπτώσεις στον φόρο εισοδήματος από πληρωμές για χρηματοοικονομικά μέσα ταξινομημένα ως στοιχεία των ιδίων κεφαλαίων, ΔΛΠ 23: Κόστη δανεισμού επιλέξιμα για κεφαλαιοποίηση. Οι τροποποιήσεις εφαρμόζονται για ετήσιες περιόδους που ξεκινούν την ή μετά την 1η Ιανουαρίου 2019. Ο Όμιλος θα εξετάσει την επίπτωση όλων των παραπάνω στις οικονομικές του καταστάσεις. Τα ανωτέρω δεν έχουν υιοθετηθεί από την Ευρωπαϊκή Ένωση.

• **Τροποποιήσεις στο ΔΛΠ 19: «Τροποποίηση, Περικοπή ή Διακανονισμός Προγράμματος Καθορισμένων Παροχών» (εφαρμόζεται για ετήσιες περιόδους που ξεκινούν την ή μετά την 01/01/2019)**

Τον Φεβρουάριο του 2018, το IASB προέβη στην έκδοση τροποποιήσεων περιορισμένου σκοπού στο ΔΛΠ 19, βάσει των οποίων μία οικονομική οντότητα απαιτείται να χρησιμοποιεί επικαιροποιημένες αναλογιστικές παραδοχές κατά τον προσδιορισμό του κόστους τρέχουσας υπηρεσίας και του καθαρού τόκου για την εναπομένουσα περίοδο μετά την τροποποίηση, την περικοπή ή τον διακανονισμό ενός προγράμματος καθορισμένων παροχών. Σκοπός των εν λόγω τροποποιήσεων είναι η ενίσχυση της κατανόησης των οικονομικών καταστάσεων και η παροχή περισσότερο χρήσιμων πληροφοριών στους χρήστες αυτών. Ο Όμιλος θα εξετάσει την επίπτωση όλων των παραπάνω στις οικονομικές του καταστάσεις. Τα ανωτέρω δεν έχουν υιοθετηθεί από την Ευρωπαϊκή Ένωση.

• **Αναθεώρηση του Εννοιολογικού Πλαισίου της Χρηματοοικονομικής Αναφοράς (εφαρμόζεται για ετήσιες περιόδους που ξεκινούν την ή μετά την 01/01/2020)**

Τον Μάρτιο του 2018, το IASB προέβη στην αναθεώρηση του Εννοιολογικού Πλαισίου της Χρηματοοικονομικής Αναφοράς, σκοπός της οποίας ήταν η ενσωμάτωση σημαντικών θεμάτων τα οποία δεν καλύπτονταν, καθώς επίσης και η επικαιροποίηση και παροχή διευκρινίσεων σε σχέση με συγκεκριμένες καθοδηγήσεις. Το αναθεωρημένο Εννοιολογικό Πλαίσιο της Χρηματοοικονομικής Αναφοράς περιλαμβάνει ένα νέο κεφάλαιο σχετικά με την επιμέτρηση, στο οποίο αναλύεται η έννοια της επιμέτρησης, συμπεριλαμβανομένων παραγόντων που πρέπει να λαμβάνονται υπόψη κατά την επιλογή μίας βάσης επιμέτρησης, θέματα σχετικά με την παρουσίαση και γνωστοποίηση στις οικονομικές καταστάσεις και καθοδήγηση αναφορικά με την αποαναγνώριση στοιχείων του ενεργητικού και υποχρεώσεων. Περαιτέρω, το αναθεωρημένο Εννοιολογικό Πλαίσιο της Χρηματοοικονομικής Αναφοράς περιλαμβάνει βελτιωμένους ορισμούς των στοιχείων του ενεργητικού και των υποχρεώσεων, καθοδήγηση που υποβοηθά την εφαρμογή των εν λόγω ορισμών, επικαιροποίηση των κριτηρίων

για την αναγνώριση των στοιχείων του ενεργητικού και των υποχρεώσεων, καθώς επίσης και διευκρινίσεις σε σημαντικούς τομείς, όπως οι ρόλοι της διαχείρισης, της συντηρητικότητας και της αβεβαιότητας κατά την επιμέτρηση στην χρηματοοικονομική πληροφόρηση. Ο Όμιλος θα εξετάσει την επίπτωση όλων των παραπάνω στις οικονομικές του καταστάσεις. Τα ανωτέρω δεν έχουν υιοθετηθεί από την Ευρωπαϊκή Ένωση.

• **Τροποποιήσεις στις Αναφορές του Εννοιολογικού Πλαισίου της Χρηματοοικονομικής Αναφοράς (εφαρμόζεται για ετήσιες περιόδους που ξεκινούν την ή μετά την 01/01/2020)**

Τον Μάρτιο του 2018, το IASB προέβη στην έκδοση Τροποποιήσεων στις Αναφορές του Εννοιολογικού Πλαισίου της Χρηματοοικονομικής Αναφοράς, σε συνέχεια της αναθεώρησής του. Ορισμένα Πρότυπα περιλαμβάνουν ρητές αναφορές σε προγενέστερες εκδόσεις του Εννοιολογικού Πλαισίου της Χρηματοοικονομικής Αναφοράς. Σκοπός των εν λόγω τροποποιήσεων είναι η επικαιροποίηση των ως άνω αναφορών και η υποστήριξη για τη μετάβαση στο αναθεωρημένο Εννοιολογικό Πλαίσιο της Χρηματοοικονομικής Αναφοράς. Ο Όμιλος θα εξετάσει την επίπτωση όλων των παραπάνω στις οικονομικές του καταστάσεις. Τα ανωτέρω δεν έχουν υιοθετηθεί από την Ευρωπαϊκή Ένωση.

• **Τροποποιήσεις στο ΔΠΧΑ 3: «Ορισμός μίας Επιχείρησης» (εφαρμόζεται για ετήσιες περιόδους που ξεκινούν την ή μετά την 01/01/2020)**

Τον Οκτώβριο του 2018, το IASB προέβη στην έκδοση τροποποιήσεων περιορισμένου σκοπού στο ΔΠΧΑ 3 προκειμένου να βελτιώσει τον ορισμό μίας επιχείρησης. Οι τροποποιήσεις θα βοηθήσουν τις εταιρείες να προσδιορίσουν αν μία απόκτηση αποτελεί συνένωση επιχειρήσεων ή απόκτηση στοιχείων του ενεργητικού. Ο τροποποιημένος ορισμός επισημαίνει ότι η εκροή μίας επιχείρησης είναι να παρέχει αγαθά και υπηρεσίες στους πελάτες, ενώ ο προγενέστερος ορισμός εστίαζε στις αποδόσεις υπό τη μορφή μερισμάτων, χαμηλότερου κόστους ή άλλων οικονομικών οφελών στους επενδυτές και σε τρίτους. Επιπλέον της τροποποίησης του ορισμού της επιχείρησης, το IASB μέσω της εν λόγω έκδοσης παρέχει συμπληρωματική καθοδήγηση. Ο Όμιλος θα εξετάσει την επίπτωση όλων των παραπάνω στις οικονομικές του καταστάσεις. Τα ανωτέρω δεν έχουν υιοθετηθεί από την Ευρωπαϊκή Ένωση.

• **Τροποποιήσεις στο ΔΛΠ 1 και στο ΔΛΠ 8: «Ορισμός του Ουσιώδους» (εφαρμόζεται για ετήσιες περιόδους που ξεκινούν την ή μετά την 01/01/2020)**

Τον Οκτώβριο του 2018, το IASB προέβη στην έκδοση τροποποιήσεων στον ορισμό του ουσιώδους, προκειμένου να καταστεί ευκολότερο για τις εταιρείες να προβούν σε άσκηση κρίσης σχετικά με το ουσιώδες μέγεθος. Ο ορισμός του ουσιώδους βοηθά τις εταιρείες να αποφασίσουν ποιες πληροφορίες θα πρέπει να περιληφθούν στις οικονομικές τους καταστάσεις. Ο νέος ορισμός τροποποιεί το ΔΛΠ 1 και το ΔΛΠ 8. Οι τροποποιήσεις αποσαφηνίζουν τον ορισμό του ουσιώδους και πώς αυτός θα πρέπει να εφαρμοστεί, συμπεριλαμβάνοντας στον ορισμό καθοδήγηση η οποία μέχρι τώρα περιλαμβανόταν σε άλλα Πρότυπα. Ο Όμιλος θα εξετάσει την επίπτωση όλων των παραπάνω στις οικονομικές του καταστάσεις. Τα ανωτέρω δεν έχουν υιοθετηθεί από την Ευρωπαϊκή Ένωση.

• **ΔΠΧΑ 17 «Ασφαλιστικές Συμβάσεις» (εφαρμόζεται για ετήσιες περιόδους που ξεκινούν την ή μετά την 01/01/2021)**

Τον Μάιο του 2017, το IASB προέβη στην έκδοση ενός νέου Προτύπου, του ΔΠΧΑ 17, το οποίο αντικαθιστά ένα ενδιάμεσο Πρότυπο, το ΔΠΧΑ 4. Σκοπός του έργου του IASB ήταν η ανάπτυξη ενός ενιαίου Προτύπου βασισμένου στις αρχές (principle-based standard) για τον λογιστικό χειρισμό όλων των τύπων ασφαλιστικών συμβάσεων, συμπεριλαμβανομένων και των συμβάσεων αντασφάλισης που κατέχει ένας ασφαλιστικός φορέας. Ένα ενιαίο Πρότυπο βασισμένο στις αρχές θα ενισχύσει τη συγκρισιμότητα της χρηματοοικονομικής αναφοράς μεταξύ οικονομικών οντοτήτων, δικαιοδοσιών και κεφαλαιαγορών. Το ΔΠΧΑ 17 καθορίζει τις απαιτήσεις που θα πρέπει να εφαρμόζει μία οικονομική οντότητα στη χρηματοοικονομική πληροφόρηση που σχετίζεται με ασφαλιστικές συμβάσεις που εκδίδει και συμβάσεις αντασφάλισης που κατέχει. Ο Όμιλος θα εξετάσει την επίπτωση όλων των παραπάνω στις οικονομικές του καταστάσεις, αν και δεν αναμένεται να έχουν καμία. Τα ανωτέρω δεν έχουν υιοθετηθεί από την Ευρωπαϊκή Ένωση.

3. Περίληψη βασικών λογιστικών πολιτικών

3.1 Θυγατρικές

Είναι όλες οι εταιρείες στις οποίες η Μητρική έχει τη δυνατότητα να ασκεί τον έλεγχο, άμεσα ή έμμεσα, μέσω άλλων θυγατρικών εταιριών. Η Εταιρεία αποκτά και ασκεί έλεγχο κυρίως μέσω της κατοχής της πλειοψηφίας

των δικαιωμάτων ψήφου των θυγατρικών επιχειρήσεων. Θυγατρικές θεωρούνται επίσης και οι επιχειρήσεις στις οποίες η Εταιρεία, αποτελώντας το σημαντικότερο και μοναδικό μεγάλο μέτοχο, έχει τη δυνατότητα να ορίζει την πλειοψηφία των μελών του διοικητικού συμβουλίου τους. Η ύπαρξη τυχόν δυνητικών δικαιωμάτων ψήφου τα οποία είναι εξασκίσιμα κατά τον χρόνο σύνταξης των Οικονομικών Καταστάσεων, λαμβάνεται υπόψη προκειμένου να στοιχειοθετηθεί αν η Εταιρεία ασκεί τον έλεγχο επί των θυγατρικών.

Οι θυγατρικές ενοποιούνται πλήρως (ολική ενοποίηση) με τη μέθοδο της απόκτησης από την ημερομηνία που αποκτάται ο έλεγχος σε αυτές και παύουν να ενοποιούνται από την ημερομηνία που τέτοιος έλεγχος δεν υφίσταται. Η εξαγορά θυγατρικής από τον Όμιλο λογιστικοποιείται με βάση τη μέθοδο της απόκτησης. Κατά την ημερομηνία της απόκτησης, η αποκτώσα επιχείρηση αναγνωρίζει την υπεραξία που προκύπτει από τη συναλλαγή της απόκτησης, ως το υπερβάλλον ποσό μεταξύ:

- του αθροίσματος (i) του ανταλλάγματος που μεταβιβάστηκε αποτιμώμενο σε εύλογες αξίες, (ii) του ποσού των τυχόν μη ελεγχουσών συμμετοχών στην αποκτώμενη (αποτιμώμενων είτε στην εύλογη αξία τους είτε στο αναλογικό ποσοστό των μη ελεγχουσών συμμετοχών επί των καθαρών αναγνωρίσιμων στοιχείων του ενεργητικού της αποκτώμενης) και (iii) σε συνένωση επιχειρήσεων που ολοκληρώνεται σε στάδια, της εύλογης αξίας κατά την ημερομηνία της απόκτησης των συμμετοχικών δικαιωμάτων που κατείχε η αποκτώσα προηγουμένως στην αποκτώμενη, μείον
- της καθαρής αξίας κατά την ημερομηνία της απόκτησης των αποκτηθέντων αναγνωρίσιμων στοιχείων του ενεργητικού και των αναληφθεισών υποχρεώσεων.

Η υπεραξία ελέγχεται ετησίως για πιθανή απομείωση και η διαφορά μεταξύ της λογιστικής και της ανακτήσιμης αξίας της αναγνωρίζεται ως ζημιά απομείωσης, επιβαρύνοντας τα κέρδη ή τις ζημιές της περιόδου.

Τα κόστη που σχετίζονται με την απόκτηση των επενδύσεων σε θυγατρικές (π.χ. αμοιβές συμβούλων, νομικών, λογιστών, εκτιμητών και άλλες επαγγελματικές και συμβουλευτικές αμοιβές), αναγνωρίζονται ως έξοδα και επιβαρύνουν τα κέρδη ή τις ζημιές της περιόδου στην οποία πραγματοποιούνται.

Σε αντίθετη περίπτωση, που η αποκτώσα επιχείρηση προβεί σε μία απόκτηση συμμετοχικού δικαιώματος στην οποία, κατά την ημερομηνία της απόκτησης, η καθαρή αξία των αποκτηθέντων στοιχείων του ενεργητικού και των αναληφθεισών υποχρεώσεων υπερβαίνει τα ανταλλάγματα που μεταβιβάζονται, τότε πρόκειται για μία αγορά ευκαιρίας. Αφού διενεργηθούν οι απαραίτητοι επανέλεγχοι, το υπερβάλλον ποσό της παραπάνω διαφοράς αναγνωρίζεται ως κέρδος, στα κέρδη ή στις ζημιές της περιόδου.

Διεισδυτικές συναλλαγές, υπόλοιπα και μη πραγματοποιημένα κέρδη από συναλλαγές μεταξύ των εταιρειών του Ομίλου απαλείφονται. Οι μη πραγματοποιημένες ζημιές, επίσης απαλείφονται, εκτός εάν η συναλλαγή παρέχει ενδείξεις απομείωσης, του μεταβιβασθέντος στοιχείου ενεργητικού.

Όπου απαιτήθηκε, οι λογιστικές πολιτικές των θυγατρικών εταιρειών έχουν τροποποιηθεί, έτσι ώστε να διασφαλιστεί η συνέπεια με τις λογιστικές πολιτικές που υιοθετήθηκαν από τον Όμιλο. Στη σημείωση 1, παρατίθεται πλήρης λίστα των ενοποιούμενων θυγατρικών μαζί με τα σχετικά ποσοστά του Ομίλου.

Η ημερομηνία κατάρτισης των οικονομικών καταστάσεων των θυγατρικών εταιρειών συμπίπτει με αυτή της μητρικής εταιρείας.

3.2 Συμμετοχές σε Θυγατρικές Εταιρείες (Εταιρικές Οικονομικές Καταστάσεις)

Οι συμμετοχές της Εταιρείας στις θυγατρικές και τις συγγενείς της αποτιμώνται στο κόστος κτήσης μείον τυχόν σωρευμένες ζημιές απομείωσης. Ο έλεγχος απομείωσης διενεργείται με βάση τις απαιτήσεις του ΔΛΠ 36.

3.3 Μεταβολές Ιδιοκτησιακών Δικαιωμάτων σε Θυγατρικές

Όταν πραγματοποιούνται μεταβολές στα ιδιοκτησιακά δικαιώματα σε μία θυγατρική, τότε εξετάζεται εάν οι μεταβολές αυτές έχουν ως αποτέλεσμα την απώλεια του ελέγχου στη θυγατρική ή όχι.

Όταν οι μεταβολές στα ιδιοκτησιακά δικαιώματα δεν έχουν ως αποτέλεσμα την απώλεια ελέγχου, τότε λογίζονται ως συναλλαγές ιδίων κεφαλαίων (δηλαδή ως συναλλαγές με ιδιοκτήτες υπό την ιδιότητά τους ως ιδιοκτήτες). Σε αυτές τις περιπτώσεις, οι λογιστικές αξίες των ελεγχουσών και μη ελεγχουσών συμμετοχών προσαρμόζονται, έτσι ώστε να αντικατοπτρίζουν τις μεταβολές στις σχετικές συμμετοχές τους στη θυγατρική. Οποιαδήποτε διαφορά μεταξύ του ποσού με το οποίο οι μη ελέγχουσες συμμετοχές προσαρμόζονται και της εύλογης αξίας του ανταλλάγματος που καταβλήθηκε ή ελήφθη, αναγνωρίζεται απευθείας στα ίδια κεφάλαια και κατανέμεται στους ιδιοκτήτες της μητρικής.

Σε διαφορετική περίπτωση, δηλαδή όταν οι μεταβολές ιδιοκτησιακών δικαιωμάτων οδηγούν σε απώλεια ελέγχου, τότε η μητρική λογιστικοποιεί τις απαραίτητες εγγραφές πώλησης και αναγνωρίζει το αποτέλεσμα από την πώληση (αποαναγνώριση των στοιχείων του ενεργητικού, της υπεραξίας και των υποχρεώσεων της θυγατρικής κατά την ημερομηνία απώλειας του ελέγχου, αποαναγνώριση της λογιστικής αξίας των μη ελεγχουσών συμμετοχών, προσδιορισμός του αποτελέσματος από την πώληση). Με την απώλεια ελέγχου μίας θυγατρικής, τυχόν επένδυση που διακρατείται στην πρώην θυγατρική, αναγνωρίζεται σύμφωνα με τις απαιτήσεις του ΔΛΠ 39.

3.4 Μη Ελέγχουσες Συμμετοχές

Οι μη ελέγχουσες συμμετοχές είναι το μέρος των ιδίων κεφαλαίων μίας θυγατρικής που δεν αναλογούν, άμεσα ή έμμεσα, στην μητρική επιχείρηση. Οι ζημιές που αφορούν στις μη ελέγχουσες συμμετοχές (μειοψηφία) μίας θυγατρικής, μπορεί να ξεπερνούν τα δικαιώματα των μη ελεγχουσών συμμετοχών στα ίδια κεφάλαια της θυγατρικής. Τα κέρδη ή οι ζημιές και κάθε συστατικό στοιχείο των λοιπών συνολικών εσόδων, λογίζεται τόσο στους ιδιοκτήτες της μητρικής όσο και στις μη ελέγχουσες συμμετοχές, ακόμα και αν αυτό έχει ως αποτέλεσμα ότι οι μη ελέγχουσες συμμετοχές θα παρουσιάζουν έλλειμμα.

3.5 Συγγενείς

Είναι οι επιχειρήσεις στις οποίες ο Όμιλος μπορεί να ασκεί ουσιώδη επιρροή, ωστόσο δεν ασκεί έλεγχο. Οι παραδοχές που χρησιμοποιήθηκαν από τον Όμιλο συνιστούν ότι το κατεχόμενο ποσοστό μεταξύ 20% και 50% δικαιωμάτων ψήφου μίας εταιρείας υποδηλώνει ουσιώδη επιρροή πάνω στην επενδύμενη εταιρεία, εκτός αν μπορεί να αποδειχθεί ξεκάθαρα ότι δεν ισχύει κάτι τέτοιο. Οι επενδύσεις σε συγγενείς επιχειρήσεις αρχικά αναγνωρίζονται στο κόστος κτήσης και κατόπιν αποτιμώνται σύμφωνα με τη μέθοδο της καθαρής θέσης.

Στη λήξη κάθε περιόδου αναφοράς, το κόστος αυξάνεται ή μειώνεται με την αναλογία του Ομίλου στις μεταβολές της καθαρής θέσης της επενδύμενης. Το μερίδιο του Ομίλου στα κέρδη ή στις ζημιές των συγγενών επιχειρήσεων μετά την εξαγορά αναγνωρίζεται στα αποτελέσματα, ενώ το μερίδιο των μεταβολών των αποθεματικών μετά την εξαγορά, αναγνωρίζεται στα αποθεματικά. Όταν η συμμετοχή του Ομίλου στις ζημιές σε μία συγγενή επιχείρηση ισούται ή υπερβαίνει το κόστος της συμμετοχής του στη συγγενή επιχείρηση, συμπεριλαμβανομένων οποιονδήποτε άλλων επισφαλών απαιτήσεων, ο Όμιλος δεν αναγνωρίζει περαιτέρω ζημιές, εκτός και αν έχει καλύψει υποχρεώσεις ή έχει ενεργήσει πληρωμές εκ μέρους της συγγενούς επιχείρησης και εν γένει εκείνων που προκύπτουν από τη μετοχική ιδιότητα. Εάν μεταγενέστερα η συγγενής επιχείρηση παρουσιάσει κέρδη, η επενδύτρια αρχίζει να αναγνωρίζει εκ νέου το μερίδιό της επί των κερδών, μόνον εφόσον το μερίδιό της επί των κερδών εξισωθεί με το μερίδιο των ζημιών που δεν είχε αναγνωρίσει.

Μη πραγματοποιημένα κέρδη από συναλλαγές μεταξύ του Ομίλου και των συνδεδεμένων επιχειρήσεων απαλείφονται κατά το ποσοστό συμμετοχής του Ομίλου στις συνδεδεμένες επιχειρήσεις. Μη πραγματοποιημένες ζημιές απαλείφονται, εκτός εάν η συναλλαγή παρέχει ενδείξεις απομείωσης του μεταβιβασθέντος περιουσιακού στοιχείου.

Οι λογιστικές αρχές που χρησιμοποιούν οι συγγενείς δεν είναι διαφορετικές από αυτές που χρησιμοποιεί ο Όμιλος, ενώ η ημερομηνία κατάρτισης των Οικονομικών καταστάσεων των συγγενών επιχειρήσεων, συμπίπτει με αυτή της μητρικής.

3.6 Ενσώματα πάγια

Τα πάγια στοιχεία του ενεργητικού απεικονίζονται στις Οικονομικές Καταστάσεις στις αξίες κτήσης τους, μείον τις σωρευμένες αποσβέσεις και τις τυχόν ζημίες απομείωσης των παγίων. Το κόστος κτήσης περιλαμβάνει όλες τις άμεσα επιρριπτόμενες δαπάνες για την απόκτηση των στοιχείων αυτών.

Μεταγενέστερες δαπάνες καταχωρούνται σε επαύξηση της λογιστικής αξίας των ενσωμάτων παγίων ή ως ξεχωριστό πάγιο μόνον κατά την έκταση που οι δαπάνες αυτές αυξάνουν τα μελλοντικά οικονομικά οφέλη που αναμένεται να εισρεύσουν από την χρήση του παγίου στοιχείου και το κόστος τους μπορεί να επιμετρηθεί αξιόπιστα.

Το κόστος επισκευών και συντηρήσεων αναγνωρίζεται στα αποτελέσματα όταν πραγματοποιείται.

Οι αποσβέσεις των στοιχείων των ενσωμάτων παγίων (πλην οικοπέδων τα οποία δεν αποσβένονται) υπολογίζονται με την σταθερή μέθοδο μέσα στην ωφέλιμη ζωή τους που έχει ως εξής:

Ενσώματα πάγια	Ωφέλιμη Ζωή
Κτίρια και εγκαταστάσεις	25 έτη
Μηχανήματα	10 έτη
Μεταφορικά Μέσα	5 - 20 έτη
Επιπλα και λοιπός εξοπλισμός	4 - 10 έτη

Οι υπολειμματικές αξίες και οι ωφέλιμες ζωές των ενσωμάτων παγίων επανεξετάζονται στη λήξη κάθε ετήσιας περιόδου.

Όταν οι λογιστικές αξίες των ενσωμάτων παγίων υπερβαίνουν την ανακτήσιμη αξία τους, τότε η διαφορά (απομείωση) καταχωρείται άμεσα ως έξοδο στα αποτελέσματα. Κατά την πώληση των ενσωμάτων παγίων, οι διαφορές μεταξύ του τιμήματος που λαμβάνεται και της λογιστικής τους αξίας καταχωρούνται ως κέρδη ή ζημίες στα αποτελέσματα.

3.7 Άυλα στοιχεία του ενεργητικού

Στα άυλα στοιχεία του ενεργητικού περιλαμβάνονται κυρίως άδειες λογισμικού και λογισμικά προγράμματα. Ένα άυλο στοιχείο του ενεργητικού αποτιμάται αρχικά στο κόστος κτήσης του.

Μετά την αρχική αναγνώριση, τα άυλα στοιχεία του ενεργητικού αποτιμώνται στο κόστος κτήσης μείον τις σωρευμένες αποσβέσεις και κάθε τυχόν σωρευμένη ζημιά απομείωσης. Οι αποσβέσεις διενεργούνται με βάση τη σταθερή μέθοδο κατά τη διάρκεια της ωφέλιμης ζωής των άυλων στοιχείων. Όλα τα άλλα άυλα στοιχεία του ενεργητικού έχουν περιορισμένη διάρκεια ζωής, η οποία κυμαίνεται από 5 έως 10 χρόνια. Η περίοδος και η μέθοδος απόσβεσης αναθεωρούνται τουλάχιστον στη λήξη κάθε ετήσιας περιόδου αναφοράς.

Η συντήρηση των προγραμμάτων λογισμικού αναγνωρίζεται ως έξοδο όταν πραγματοποιείται η δαπάνη. Αντίθετα, οι δαπάνες που βελτιώνουν ή επιμηκύνουν την απόδοση των προγραμμάτων λογισμικού, πέραν των αρχικών τεχνικών προδιαγραφών, ή αντίστοιχα τα έξοδα μετατροπής λογισμικού, ενσωματώνονται στο κόστος κτήσης του άυλου παγίου με απαραίτητη προϋπόθεση να μπορούν να μετρηθούν με αξιοπιστία.

3.8 Επενδύσεις σε ακίνητα

Επενδύσεις σε ακίνητα είναι οι επενδύσεις που αφορούν όλα εκείνα τα ακίνητα (στα οποία περιλαμβάνονται η γη, τα κτίρια ή τα μέρη κτιρίων είτε και τα δύο) τα οποία κατέχονται (είτε μέσω αγοράς είτε μέσω χρηματοοικονομικής μίσθωσης) από τον Όμιλο, είτε για να αποκομίσει μισθώματα από την εκμίσθωσή τους, είτε για την αύξηση της αξίας τους (ενίσχυση κεφαλαίου), είτε και για τα δύο, και δεν κατέχονται για: (α) να χρησιμοποιηθούν στην παραγωγή ή στην προμήθεια υλικών / υπηρεσιών ή για διοικητικούς σκοπούς και (β) για πώληση κατά την συνήθη πορεία των εργασιών της επιχείρησης.

Οι Επενδύσεις σε ακίνητα επιμετρούνται αρχικά στο κόστος κτήσης συμπεριλαμβανομένων και των εξόδων συναλλαγής. Ο Όμιλος έχει επιλέξει μετά την αρχική αναγνώριση την μέθοδο του κόστους και επιμετρά τις επενδύσεις του σε ακίνητα σύμφωνα με τις απαιτήσεις του ΔΛΠ 16 για αυτήν την μέθοδο.

Μεταφορές προς την κατηγορία των επενδύσεων σε ακίνητα γίνονται μόνο όταν υπάρχει μεταβολή στην χρήση αυτών, που αποδεικνύεται από το πέρας της ιδιοχρησιμοποίησης από τον Όμιλο, από το πέρας της κατασκευής ή αξιοποίησης μίας λειτουργικής μίσθωσης σε τρίτο. Μεταφορές ακινήτων από την κατηγορία των επενδύσεων σε ακίνητα γίνονται μόνο όταν υπάρχει μεταβολή χρήσης αυτών, που αποδεικνύεται από την έναρξη της ιδιοχρησιμοποίησης από τον Όμιλο ή την έναρξη της αξιοποίησης με σκοπό την πώληση.

Μία επένδυση σε ακίνητα διαγράφεται κατά τη διάθεση ή όταν η επένδυση αποσύρεται μονίμως από τη χρήση και δεν αναμένονται μελλοντικά οικονομικά οφέλη από τη διάθεσή της.

Τα κέρδη ή ζημίες που προκύπτουν από την απόσυρση ή διάθεση της επένδυσης σε ακίνητα αφορούν στην διαφορά μεταξύ του καθαρού προϊόντος της διάθεσης και της λογιστικής αξίας του περιουσιακού στοιχείου, αναγνωρίζονται στα αποτελέσματα κατά την περίοδο της απόσυρσης ή της διάθεσης.

3.9 Απομείωση αξίας περιουσιακών στοιχείων ενεργητικού

Οι ενσώματες ακινητοποιήσεις και άλλα μη κυκλοφορούντα στοιχεία ενεργητικού εξετάζονται για πιθανή ζημία απομειώσεως, όταν γεγονότα ή αλλαγές στις περιστάσεις δείχνουν ότι η λογιστική αξία τους μπορεί να μην είναι ανακτήσιμη. Οποτεδήποτε η λογιστική αξία κάποιου περιουσιακού στοιχείου υπερβαίνει το ανακτήσιμο ποσό του, η αντίστοιχη ζημία απομείωσης του, καταχωρείται στα αποτελέσματα χρήσεως. Η ανακτήσιμη αξία ενός περιουσιακού στοιχείου είναι το μεγαλύτερο ποσό μεταξύ της εκτιμώμενης καθαρής τιμής πώλησης και της αξίας χρήσεως (value in use). Καθαρή αξία πώλησης θεωρείται η εφικτή πρόσθετος από την πώληση ενός περιουσιακού στοιχείου στα πλαίσια μιας αμοτεροβαρούς συναλλαγής στην οποία τα μέρη έχουν πλήρη γνώση και προσχωρούν οικειοθελώς, μετά από την αφαίρεση κάθε πρόσθετου άμεσου κόστους διάθεσης του περιουσιακού στοιχείου, ενώ η αξία χρήσεως είναι η παρούσα αξία των εκτιμώμενων μελλοντικών ταμειακών ροών που αναμένεται να πραγματοποιηθούν από τη συνεχή χρήση ενός περιουσιακού στοιχείου και από τη διάθεσή του στο τέλος της εκτιμώμενης ωφέλιμης ζωής του. Αν μια επιχείρηση δεν έχει τη δυνατότητα να εκτιμήσει το ανακτήσιμο ποσό ενός περιουσιακού στοιχείου για το οποίο υπάρχει ένδειξη απομείωσης της αξίας του, τότε προσδιορίζει το ανακτήσιμο ποσό της μονάδας που δημιουργεί ταμειακές ροές στην οποία ανήκει το περιουσιακό στοιχείο. Αντιλογισμός ζημίας απομείωσης της αξίας περιουσιακών στοιχείων που λογίστηκε σε προηγούμενα έτη, γίνεται μόνο όταν υπάρχουν ικανές ενδείξεις ότι η απομείωση αυτή δεν υπάρχει πλέον ή έχει μειωθεί. Στις περιπτώσεις αυτές ο ανωτέρω αντιλογισμός αναγνωρίζεται ως έσοδο. Η Διοίκηση εκτιμά ότι δεν υπάρχει θέμα απαξίωσης του πάγιου εξοπλισμού του Ομίλου και ως εκ τούτου δεν έχει πραγματοποιήσει υπολογισμό των ανακτήσιμων ποσών των περιουσιακών της στοιχείων.

3.10 Χρηματοοικονομικά μέσα

Χρηματοοικονομικό μέσο είναι κάθε σύμβαση που δημιουργεί ένα χρηματοοικονομικό στοιχείο του ενεργητικού σε μία επιχείρηση και μία χρηματοοικονομική υποχρέωση ή έναν συμμετοχικό τίτλο σε μία άλλη επιχείρηση.

Χρηματοοικονομικό μέσο είναι κάθε σύμβαση που δημιουργεί ένα χρηματοοικονομικό στοιχείο του ενεργητικού σε μία επιχείρηση και μία χρηματοοικονομική υποχρέωση ή έναν συμμετοχικό τίτλο σε μία άλλη επιχείρηση.

Αρχική Αναγνώριση

Ένα χρηματοοικονομικό περιουσιακό ενεργητικό ή μία χρηματοοικονομική υποχρέωση αναγνωρίζονται στην κατάσταση οικονομικής θέσης του Ομίλου όταν προκύπτει ή όταν ο Όμιλος καθίσταται μέρος των συμβατικών όρων του μέσου.

Τα χρηματοοικονομικά περιουσιακά στοιχεία ταξινομούνται, κατά την αρχική αναγνώριση, και μεταγενέστερα αποτιμώνται στο αποσβεσμένο κόστος, στην εύλογη αξία μέσω άλλων συνολικών εισοδημάτων και στην εύλογη αξία μέσω των αποτελεσμάτων.

Ο Όμιλος αρχικά αποτιμά τα χρηματοοικονομικά περιουσιακά στοιχεία στην εύλογη αξία τους. Οι εμπορικές απαιτήσεις (που δεν περιέχουν σημαντικό χρηματοοικονομικό στοιχείο) αποτιμώνται στην τιμή συναλλαγής.

Προκειμένου ένα χρηματοοικονομικό περιουσιακό στοιχείο να ταξινομηθεί και να αποτιμηθεί στο αποσβεσμένο κόστος ή στην εύλογη αξία μέσω των συνολικών εισοδημάτων, πρέπει από αυτά να προκύπτουν ταμειακές ροές οι οποίες να είναι αποκλειστικά πληρωμές κεφαλαίου και τόκων επί του αρχικού κεφαλαίου. Το επιχειρηματικό μοντέλο της Εταιρείας για τη διαχείριση χρηματοοικονομικών περιουσιακών στοιχείων αναφέρεται στον τρόπο με τον οποίο διαχειρίζεται τις οικονομικές του δυνατότητες προκειμένου να δημιουργήσει ταμειακές ροές. Το επιχειρηματικό μοντέλο καθορίζει εάν οι ταμειακές ροές θα προκύψουν από τη συλλογή συμβατικών ταμειακών ροών, πώληση των χρηματοοικονομικών περιουσιακών στοιχείων ή και από τα δύο. Η αγορά ή πώληση χρηματοοικονομικών περιουσιακών στοιχείων που απαιτούν την παράδοση περιουσιακών στοιχείων εντός χρονικού πλαισίου που καθορίζεται με κανονισμό ή σύμβαση στην αγορά αναγνωρίζονται κατά την ημερομηνία συναλλαγής δηλαδή κατά την ημερομηνία κατά την οποία ο Όμιλος και η Εταιρεία δεσμεύεται να αγοράσει ή να πωλήσει το περιουσιακό στοιχείο.

Ταξινόμηση και μεταγενέστερη επιμέτρηση

Για σκοπούς μεταγενέστερης επιμέτρησης, τα χρηματοοικονομικά περιουσιακά στοιχεία ταξινομούνται στις κάτωθι κατηγορίες:

α) Χρηματοοικονομικά στοιχεία ενεργητικού που αποτιμώνται στην εύλογη αξία μέσω των αποτελεσμάτων

Τα χρηματοοικονομικά περιουσιακά στοιχεία που αποτιμώνται στην εύλογη αξία μέσω των αποτελεσμάτων περιλαμβάνουν τα χρηματοοικονομικά περιουσιακά στοιχεία που κατέχονται για εμπορικούς σκοπούς, τα χρηματοοικονομικά περιουσιακά στοιχεία που προσδιορίζονται κατά την αρχική αναγνώριση στην εύλογη αξία μέσω των αποτελεσμάτων ή τα χρηματοοικονομικά περιουσιακά στοιχεία που υποχρεωτικά θα πρέπει να επιμετρηθούν στην εύλογη αξία. Χρηματοοικονομικά στοιχεία ενεργητικού ταξινομούνται ως διακρατούμενα προς εμπορία εάν αποκτώνται με σκοπό την πώληση ή την επαναγορά τους στο εγγύς μέλλον. Τα χρηματοοικονομικά περιουσιακά στοιχεία με ταμιακές ροές που δεν είναι μόνο πληρωμές κεφαλαίου και τόκων ταξινομούνται και αποτιμώνται στην εύλογη αξία μέσω των αποτελεσμάτων, ανεξάρτητα από το επιχειρηματικό μοντέλο.

β) Χρηματοοικονομικά στοιχεία ενεργητικού σε αποσβεσμένο κόστος

Ο Όμιλος αποτιμά τα χρηματοοικονομικά περιουσιακά στοιχεία σε αποσβεσμένο κόστος εάν πληρούνται και οι δύο ακόλουθοι όροι: 1) Το χρηματοοικονομικό στοιχείο διατηρείται για διακράτηση χρηματοοικονομικών στοιχείων για τη συλλογή συμβατικών ταμειακών ροών και 2) οι συμβατικές ρήτρες του χρηματοοικονομικού στοιχείου δημιουργούν σε συγκεκριμένες ημερομηνίες ταμιακές ροές που αποτελούν μόνο πληρωμές κεφαλαίου και τόκων επί του υπολοίπου του αρχικού κεφαλαίου. Τα κέρδη και οι ζημιές αναγνωρίζονται στα αποτελέσματα όταν το περιουσιακό στοιχείο αποαναγνωρίζεται, τροποποιηθεί ή απομειωθεί.

Αποαναγνώριση

Ένα χρηματοοικονομικό περιουσιακό στοιχείο αποαναγνωρίζεται κυρίως όταν:

Τα δικαιώματα λήψης ταμειακών ροών από το περιουσιακό στοιχείο έχουν λήξει, ή

Ο Όμιλος έχει μεταβιβάσει τα δικαιώματά του να λαμβάνει ταμιακές ροές από το περιουσιακό στοιχείο ή έχει αναλάβει την υποχρέωση να πληρώσει εξ ολοκλήρου τις λαμβανόμενες ταμιακές ροές χωρίς σημαντική καθυστέρηση σε τρίτο μέρος βάσει συμφωνίας και είτε (α) έχει μεταβιβάσει ουσιαστικά όλους τους κινδύνους και τα οφέλη του περιουσιακού στοιχείου είτε (β) δεν έχει μεταβιβάσει ούτε κρατήσει ουσιαστικά όλους τους κινδύνους και τις εκτιμήσεις του περιουσιακού στοιχείου, αλλά έχει μεταβιβάσει τον έλεγχο του περιουσιακού στοιχείου.

Απομείωση

Ο Όμιλος αναγνωρίζει πρόβλεψη ζημιάς έναντι αναμενόμενων πιστωτικών ζημιών για όλα τα χρηματοοικονομικά περιουσιακά στοιχεία που δεν αποτιμώνται στην εύλογη αξία μέσω των αποτελεσμάτων. Οι αναμενόμενες πιστωτικές ζημιές βασίζονται στη διαφορά ανάμεσα σε όλες τις συμβατικές ταμιακές ροές που είναι απαιτητές και όλες τις προεξοφλημένες ταμιακές ροές που η Εταιρεία προσδοκά να εισπράξει.

Για τις απαιτήσεις από πελάτες και τα συμβατικά περιουσιακά στοιχεία, ο Όμιλος εφαρμόζει την απλοποιημένη προσέγγιση για τον υπολογισμό των αναμενόμενων πιστωτικών ζημιών. Επομένως, σε κάθε ημερομηνία αναφοράς, επιμετράται η πρόβλεψη ζημιάς για ένα χρηματοοικονομικό μέσο σε ποσό ίσο με τις αναμενόμενες πιστωτικές ζημιές καθ' όλη τη διάρκεια ζωής χωρίς να παρακολουθούν τις μεταβολές στον πιστωτικό κίνδυνο.

3.11 Αποθέματα

Τα αποθέματα αποτιμώνται στην χαμηλότερη τιμή μεταξύ κόστους και καθαρής ρευστοποιήσιμης αξίας. Το κόστος των ετοιμών και ημιτελών προϊόντων περιλαμβάνει όλα τα έξοδα που πραγματοποιήθηκαν ώστε να βρεθούν στο τρέχον σημείο εναπόθεσης και επεξεργασίας τους και αποτελείται από πρώτες ύλες, εργατικά, γενικά βιομηχανικά έξοδα (βασίζόμενα σε κανονική λειτουργική ικανότητα, αλλά χωρίς να περιλαμβάνει κόστη δανεισμού) και κόστος συσκευασίας. Το κόστος των πρώτων υλών και των ετοιμών προϊόντων καθορίζεται με βάση το μέσο σταθμικό κόστος. Τα αποθέματα περιλαμβάνουν και βιολογικά στοιχεία του ενεργητικού, τα οποία σύμφωνα με το πλαίσιο κατάρτισης των οικονομικών καταστάσεων, επιμετρούνται στην εύλογη αξία σε κάθε ημερομηνία αναφοράς. Για κάποιες κατηγορίες βιολογικών στοιχείων, οι οποίες δεν είναι εμπορεύσιμες υπό την παρούσα μορφή τους χωρίς περαιτέρω επεξεργασία, η εύλογη αξία προσεγγίζει το κόστος παραγωγής. Ο Όμιλος συνεκτιμώντας το γεγονός αυτό, καθώς επίσης και τα οφέλη από την ανάπτυξη και εφαρμογή πλειάδας εκτιμήσεων και κρίσεων για τον προσδιορισμό της εύλογης αξίας σε συνδυασμό με την μη σημαντική

διαφοροποίηση στην χρηματοοικονομική θέση και τα αποτελέσματα του Ομίλου, επιμετρά τα βιολογικά στοιχεία στην χαμηλότερη τιμή μεταξύ κόστους και καθαρής ρευστοποιήσιμης αξίας.

Η καθαρή ρευστοποιήσιμη αξία των ετοιμών και ημιτελών προϊόντων είναι η εκτιμώμενη τιμή πώλησης στην κανονική λειτουργία του Ομίλου μείον τα εκτιμώμενα κόστη για την ολοκλήρωσή τους και τα εκτιμώμενα αναγκαία κόστη για την πώλησή τους. Η καθαρή ρευστοποιήσιμη αξία των πρώτων υλών είναι το εκτιμώμενο κόστος αντικατάστασης στην κανονική λειτουργία του Ομίλου. Πρόβλεψη για βραδέως κινούμενα ή απαξιωμένα αποθέματα σχηματίζεται εφόσον κρίνεται απαραίτητο.

3.12 Ταμειακά διαθέσιμα και ισοδύναμα

Τα ταμειακά διαθέσιμα και ταμειακά ισοδύναμα περιλαμβάνουν τα μετρητά, τις καταθέσεις όψεως και τους τραπεζικούς λογαριασμούς υπερανάληψης, καθώς και τις βραχυπρόθεσμες μέχρι τρεις μήνες επενδύσεις υψηλής ρευστοποίησης και χαμηλού ρίσκου.

3.13 Μετοχικό κεφάλαιο

Το μετοχικό κεφάλαιο προσδιορίζεται σύμφωνα με την ονομαστική αξία των μετοχών που έχουν εκδοθεί. Η αύξηση μετοχικού κεφαλαίου με καταβολή μετρητών περιλαμβάνει κάθε διαφορά υπέρ το άρτιο κατά την αρχική έκδοση του μετοχικού κεφαλαίου.

Έξοδα αύξησης μετοχικού κεφαλαίου

Τα άμεσα έξοδα σχετικά με την έκδοση νέων μετοχών απεικονίζονται αφαιρετικά των ιδίων κεφαλαίων, καθαρά από φόρους.

Μερίσματα μετοχών

Τα μερίσματα μετοχών αναγνωρίζονται ως υποχρέωση στην χρήση που εγκρίνονται από την Γενική Συνέλευση των μετόχων της Εταιρείας.

Ίδιες Μετοχές

Οι μετοχές της Εταιρείας που κατέχονται από την ίδια αναγνωρίζονται στην αξία κτήσης τους, περιλαμβάνονται στο λογαριασμό «Ίδιες Μετοχές» και απεικονίζονται αφαιρετικά των ιδίων κεφαλαίων της Εταιρείας έως ότου ακυρωθούν, επανεκδοθούν ή επαναπωληθούν. Η αξία κτήσης των ιδίων μετοχών περιλαμβάνει και έξοδα συναλλαγών, μετά την αφαίρεση του φόρου εισοδήματος που αναλογεί σε αυτά. Ο αριθμός των ιδίων μετοχών που κατέχονται από την Εταιρεία δεν μειώνει τον αριθμό των μετοχών που βρίσκονται σε κυκλοφορία, ωστόσο επηρεάζει τον αριθμό των μετοχών που περιλαμβάνονται στον υπολογισμό των κερδών ανά μετοχή. Οι ίδιες μετοχές που κατέχονται από την Εταιρεία δεν ενσωματώνουν δικαίωμα είσπραξης μερίσματος. Η διαφορά μεταξύ της αξίας κτήσης και του οριστικού τιμήματος από την επαναπώληση (ή επανέκδοση) των ιδίων μετοχών, καταχωρείται στα ίδια κεφάλαια και δεν περιλαμβάνεται στον προσδιορισμό του καθαρού αποτελέσματος της χρήσης. Κατά την 31/12/2017 η Εταιρεία δεν είχε στην κατοχή της ίδιες μετοχές.

3.14 Φορολογία εισοδήματος και αναβαλλόμενη φορολογία

Η επιβάρυνση της χρήσης με φόρους εισοδήματος αποτελείται από τους τρέχοντες φόρους, τους αναβαλλόμενους φόρους και τις διαφορές φορολογικού ελέγχου προηγούμενων χρήσεων.

Τρέχουσα Φορολογία Εισοδήματος

Ο τρέχων φόρος υπολογίζεται βάσει των φορολογικών Καταστάσεων Οικονομικής Θέσης κάθε μιας εκ των εταιρειών που περιλαμβάνονται στις ενοποιημένες Οικονομικές Καταστάσεις, σύμφωνα με τους φορολογικούς νόμους που ισχύουν στην Ελλάδα. Η δαπάνη για τρέχοντα φόρο εισοδήματος περιλαμβάνει τον φόρο εισοδήματος που προκύπτει βάσει των κερδών της κάθε εταιρείας όπως αναμορφώνονται στις φορολογικές της δηλώσεις και προβλέψεις για πρόσθετους φόρους, και υπολογίζεται σύμφωνα με τους θεσμοθετημένους ή ουσιαστικά θεσμοθετημένους φορολογικούς συντελεστές.

Αναβαλλόμενη Φορολογία Εισοδήματος

Αναβαλλόμενοι φόροι είναι οι φόροι ή οι φορολογικές ελαφρύνσεις που σχετίζονται με τα οικονομικά βάρη ή οφέλη που προκύπτουν στην χρήση αλλά έχουν ήδη καταλογιστεί ή θα καταλογιστούν από τις φορολογικές αρχές σε διαφορετικές χρήσεις. Ο αναβαλλόμενος φόρος εισοδήματος προσδιορίζεται με τη μέθοδο της υποχρέωσης που προκύπτει από τις προσωρινές διαφορές μεταξύ της λογιστικής αξίας και της φορολογικής βάσης των στοιχείων του ενεργητικού και των υποχρεώσεων. Αναβαλλόμενος φόρος εισοδήματος δεν λογίζεται

εάν προκύπτει από την αρχική αναγνώριση στοιχείου ενεργητικού ή υποχρέωσης σε συναλλαγή, εκτός επιχειρηματικής συνένωσης, η οποία όταν έγινε η συναλλαγή δεν επηρέασε ούτε το λογιστικό ούτε το φορολογικό κέρδος ή ζημιά.

Οι αναβαλλόμενες φορολογικές απαιτήσεις και υποχρεώσεις αποτιμώνται με βάση τους φορολογικούς συντελεστές που αναμένεται να εφαρμοστούν στη χρήση κατά την οποία θα διακανονιστεί η απαίτηση ή η υποχρέωση, λαμβάνοντας υπόψη τους φορολογικούς συντελεστές (και φορολογικούς νόμους) που έχουν τεθεί σε ισχύ ή ουσιαστικά ισχύουν μέχρι την ημερομηνία αναφοράς της Κατάστασης Οικονομικής Θέσης. Σε περίπτωση αδυναμίας σαφούς προσδιορισμού του χρόνου αναστροφής των προσωρινών διαφορών εφαρμόζεται ο φορολογικός συντελεστής που ισχύει κατά την επόμενη της ημερομηνίας της Κατάστασης Οικονομικής Θέσης, χρήση.

Οι αναβαλλόμενες φορολογικές απαιτήσεις αναγνωρίζονται κατά την έκταση στην οποία θα υπάρξει μελλοντικό φορολογητέο κέρδος για τη χρησιμοποίηση της προσωρινής διαφοράς που δημιουργεί την αναβαλλόμενη φορολογική απαίτηση ενώ επανεξετάζονται σε κάθε ημερομηνία αναφοράς και μειώνονται κατά την έκταση που δεν είναι πλέον πιθανό ότι θα είναι διαθέσιμο επαρκές φορολογητέο κέρδος για να επιτρέψει την αξιοποίηση της ωφέλειας μέρους ή του συνόλου αυτής της αναβαλλόμενης φορολογικής απαίτησης.

Οι περισσότερες αλλαγές στις αναβαλλόμενες φορολογικές απαιτήσεις ή υποχρεώσεις αναγνωρίζονται σαν ένα κομμάτι των φορολογικών εξόδων στην Κατάσταση Αποτελεσμάτων χρήσης. Μόνο αυτές οι μεταβολές στα στοιχεία του ενεργητικού ή στις υποχρεώσεις που επηρεάζουν τις προσωρινές διαφορές αναγνωρίζονται κατευθείαν στα ίδια κεφάλαια του Ομίλου, έχουν ως αποτέλεσμα την σχετική αλλαγή στις αναβαλλόμενες φορολογικές απαιτήσεις ή υποχρεώσεις να χρεώνεται έναντι του σχετικού λογαριασμού των Ιδίων Κεφαλαίων.

3.15 Κρατικές επιχορηγήσεις

Οι επιχορηγήσεις που αφορούν στην επιδότηση ενσώματων στοιχείων του ενεργητικού, αναγνωρίζονται στην εύλογη τους αξία όταν υπάρχει εύλογη βεβαιότητα ότι η επιχορήγηση θα εισπραχθεί και όλοι οι σχετικοί όροι λήψης της θα τηρηθούν.

Οι επιχορηγήσεις αυτές αναγνωρίζονται ως έσοδα επομένων χρήσεων και μεταφέρονται στα κέρδη ή στις ζημιές κάθε περιόδου αναφοράς σε ισόποσες ετήσιες δόσεις βάσει της αναμενόμενης ωφέλιμης ζωής των επιχορηγούμενων παγίων, αφαιρετικά των αντίστοιχων εξόδων αποσβέσεων.

Οι επιχορηγήσεις που αφορούν έξοδα αναγνωρίζονται αφαιρετικά αυτών των εξόδων κατά τη διάρκεια της περιόδου που απαιτείται για τη συστηματική συσχέτιση τους με τα επιχορηγούμενα έξοδα.

3.16 Παροχές στο προσωπικό

Βραχυπρόθεσμες Παροχές

Οι βραχυπρόθεσμες παροχές προς τους εργαζομένους (εκτός από παροχές λήξης της εργασιακής σχέσης) σε χρήμα και σε είδος αναγνωρίζονται ως έξοδο όταν καθίστανται δεδουλευμένες. Τυχόν ανεξόφλητο ποσό καταχωρείται ως υποχρέωση, ενώ σε περίπτωση που το ποσό που ήδη καταβλήθηκε υπερβαίνει το ποσό των παροχών, η επιχείρηση αναγνωρίζει το υπερβάλλον ποσό ως στοιχείο του ενεργητικού της (προπληρωθέν έξοδο) μόνο κατά την έκταση που η προπληρωμή θα οδηγήσει σε μείωση μελλοντικών πληρωμών ή σε επιστροφή.

Παροχές μετά την Έξοδο από την Υπηρεσία

Οι παροχές μετά τη λήξη της απασχόλησης περιλαμβάνουν εφάπαξ αποζημιώσεις συνταξιοδότησης, συντάξεις και άλλες παροχές που καταβάλλονται στους εργαζομένους μετά την λήξη της απασχόλησης ως αντάλλαγμα της υπηρεσίας τους. Οι υποχρεώσεις του Ομίλου για παροχές συνταξιοδότησης αφορούν τόσο προγράμματα καθορισμένων εισφορών όσο και προγράμματα καθορισμένων παροχών.

Το δεδουλευμένο κόστος των προγραμμάτων καθορισμένων εισφορών καταχωρείται ως έξοδο στην περίοδο που αφορά. Τα προγράμματα συνταξιοδότησης που υιοθετούνται από τον Όμιλο χρηματοδοτούνται εν μέρει μέσω πληρωμών σε ασφαλιστικές εταιρίες ή σε κρατικά κοινωνικά ασφαλιστικά ιδρύματα.

1) Πρόγραμμα καθορισμένων εισφορών

Τα προγράμματα καθορισμένων εισφορών αφορούν την καταβολή εισφορών σε Ασφαλιστικούς Φορείς, με αποτέλεσμα να μην ανακύπτει νομική υποχρέωση του Ομίλου σε περίπτωση που ο Φορέας αδυνατεί να καταβάλλει την παροχή στον ασφαλιζόμενο. Η υποχρέωση του εργοδότη περιορίζεται στην καταβολή των εργοδοτικών εισφορών στους Φορείς. Η πληρωτέα εισφορά από τον Όμιλο σε ένα πρόγραμμα καθορισμένων

εισφορών, αναγνωρίζεται ως υποχρέωση μετά και την αφαίρεση της εισφοράς που καταβλήθηκε, ενώ οι δεδουλευμένες εισφορές αναγνωρίζονται ως έξοδο στα αποτελέσματα της χρήσης.

2) Πρόγραμμα καθορισμένων παροχών (Μη χρηματοδοτούμενο)

Σύμφωνα με τον Ν.2112/20 και 4093/2012 ο Όμιλος καταβάλλει στους εργαζόμενους αποζημιώσεις επί απόλυσης ή αποχώρησης λόγω συνταξιοδότησης. Το ύψος των καταβαλλόμενων ποσών αποζημίωσης εξαρτάται από τα έτη προϋπηρεσίας, το ύψος των αποδοχών και τον τρόπο απομάκρυνσης από την υπηρεσία (απόλυση ή συνταξιοδότηση). Η θεμελίωση δικαιώματος συμμετοχής σε αυτά τα προγράμματα, βασίζεται συνήθως στα χρόνια προϋπηρεσίας του υπαλλήλου μέχρι την συνταξιοδότηση του.

Η υποχρέωση που αναγνωρίζεται στην Κατάσταση Οικονομικής Θέσης για τα προγράμματα καθορισμένων παροχών αποτελεί την παρούσα αξία της υποχρέωσης για την καθορισμένη παροχή μείον την εύλογη αξία των στοιχείων του ενεργητικού του προγράμματος (αποθεματικό από τις καταβολές στην ασφαλιστική εταιρία) και τις μεταβολές που προκύπτουν από οποιοδήποτε αναλογιστικό κέρδος ή ζημία και το κόστος της προϋπηρεσίας. Η δέσμευση της καθορισμένης παροχής υπολογίζεται ετησίως από ανεξάρτητο αναλογιστή με τη χρήση της μεθόδου της προβεβλημένης πιστωτικής μονάδας (projected unit credit method). Για την προεξόφληση της χρήσης 2017 το επιλεγμένο επιτόκιο ακολουθεί την τάση του iBoxx AA Corporate Overall 10+ EUR indices, το οποίο και θεωρείται συνεπές προς τις αρχές του ΔΛΠ 19, δηλαδή είναι βασισμένο σε ομόλογα αντίστοιχα ως προς το νόμισμα και την εκτιμώμενη διάρκεια σε σχέση με τις παροχές προς τους εργαζόμενους, όπως και ενδεχόμενο για μακροχρόνιες προβλέψεις.

Ένα πρόγραμμα συγκεκριμένων παροχών καθορίζει με βάση διάφορες παραμέτρους, όπως η ηλικία, τα έτη προϋπηρεσίας και ο μισθός, συγκεκριμένες υποχρεώσεις για καταβλητέες παροχές. Οι προβλέψεις που αφορούν την περίοδο περιλαμβάνονται στο σχετικό κόστος προσωπικού στην Κατάσταση Συνολικού Εισοδήματος και συνίστανται από το τρέχον και παρελθόν κόστος υπηρεσίας, το σχετικό χρηματοοικονομικό κόστος, τα αναλογιστικά κέρδη ή ζημιές και τις όποιες πιθανές πρόσθετες επιβαρύνσεις. Αναφορικά με τα μη αναγνωρισμένα αναλογιστικά κέρδη ή ζημιές, ακολουθείται το αναθεωρημένο ΔΛΠ 19, το οποίο περιλαμβάνει μια σειρά από τροποποιήσεις στην λογιστική των προγραμμάτων καθορισμένων παροχών, μεταξύ άλλων:

- την αναγνώριση των αναλογιστικών κερδών /ζημιών στα λοιπά συνολικά έσοδα και την οριστική εξαίρεση τους από τα αποτελέσματα της χρήσης,
- τη μη αναγνώριση πλέον των αναμενόμενων αποδόσεων των επενδύσεων του προγράμματος στα αποτελέσματα της χρήσης αλλά την αναγνώριση του σχετικού τόκου επί της καθαρής υποχρέωσης /(απαίτησης) της παροχής υπολογιζόμενου βάσει του προεξοφλητικού επιτοκίου που χρησιμοποιείται για την επιμέτρηση της υποχρέωσης καθορισμένων παροχών,
- την αναγνώριση του κόστους προϋπηρεσίας στα αποτελέσματα της χρήσης την νωρίτερα εκ των ημερομηνιών τροποποίησης του προγράμματος ή όταν αναγνωρίζεται η σχετική αναδιάρθρωση ή η τερματική παροχή,
- λοιπές αλλαγές περιλαμβάνουν νέες γνωστοποιήσεις, όπως ποσοτική ανάλυση ευαισθησίας.

3.17 Προβλέψεις, ενδεχόμενες υποχρεώσεις και ενδεχόμενα στοιχεία του ενεργητικού

Προβλέψεις αναγνωρίζονται όταν ο Όμιλος έχει παρούσες νομικές ή τεκμαιρόμενες υποχρεώσεις ως αποτέλεσμα παρελθόντων γεγονότων, είναι πιθανή η εκκαθάρισή τους μέσω εκρών πόρων και η εκτίμηση του ακριβούς ποσού της υποχρέωσης μπορεί να πραγματοποιηθεί με αξιοπιστία. Οι προβλέψεις επισκοπούνται κατά την ημερομηνία σύνταξης των Οικονομικών Καταστάσεων και προσαρμόζονται προκειμένου να αντανakλούν την παρούσα αξία της δαπάνης που αναμένεται να απαιτηθεί για τη διευθέτηση της υποχρέωσης. Προβλέψεις αναδιοργάνωσης αναγνωρίζονται μόνο εάν υπάρχει ένα λεπτομερές πρόγραμμα της αναδιοργάνωσης και η Διοίκηση έχει ανακοινώσει τα βασικά σημεία του στα μέρη που επηρεάζονται από την αναδιοργάνωση. Όταν η επίδραση της διαχρονικής αξίας του χρήματος είναι σημαντική, το ποσό της πρόβλεψης αποτελεί η παρούσα αξία των εξόδων που αναμένονται να απαιτηθούν προκειμένου να τακτοποιηθεί η υποχρέωση.

Αν δεν είναι πλέον πιθανό ότι θα απαιτηθεί μία εκροή πόρων προκειμένου να διακανονιστεί μια υποχρέωση για την οποία έχει ήδη σχηματισθεί πρόβλεψη, τότε αυτή αναστρέφεται.

Σε περιπτώσεις όπου η εκροή οικονομικών πόρων ως αποτέλεσμα παρουσών δεσμεύσεων θεωρείται μη πιθανή, ή το ποσό της πρόβλεψης δεν μπορεί να εκτιμηθεί αξιόπιστα, δεν αναγνωρίζεται καμία υποχρέωση στις οικονομικές καταστάσεις.

Οι ενδεχόμενες υποχρεώσεις δεν αναγνωρίζονται στις οικονομικές καταστάσεις αλλά γνωστοποιούνται, εκτός αν η πιθανότητα εκρών πόρων οι οποίοι ενσωματώνουν οικονομικά οφέλη είναι ελάχιστη. Πιθανές εισροές

από οικονομικά οφέλη για τον Όμιλο που δεν πληρούν ακόμη τα κριτήρια ενός περιουσιακού στοιχείου θεωρούνται ενδεχόμενες απαιτήσεις και γνωστοποιούνται εφόσον η εισροή οικονομικών οφελών είναι πιθανή.

3.18 Αναγνώριση εσόδων – εξόδων

Τα έσοδα αναγνωρίζονται, όταν πιθανολογείται ότι μελλοντικά οικονομικά οφέλη θα εισρεύσουν στην οικονομική οντότητα και αυτά τα οφέλη μπορεί να επιμετρηθούν με αξιοπιστία. Το έσοδο αποτιμάται στην εύλογη αξία του εισπραχθέντος ανταλλάγματος και είναι καθαρό από φόρο προστιθέμενης αξίας, επιστροφές, κάθε είδους εκπτώσεις. Το ποσό του εσόδου θεωρείται ότι μπορεί να μετρηθεί αξιόπιστα όταν όλες οι ενδεχόμενες υποχρεώσεις που σχετίζονται με την πώληση έχουν επιλυθεί.

Ειδικότερα:

Τα έσοδα από πωλήσεις αγαθών επιμετρώνται στην εύλογη αξία του τιμήματος που εισπράχθηκε ή θα εισπραχθεί και αντιπροσωπεύουν ποσά εισπρακτέα για πωληθέντα αγαθά και υπηρεσίες που παρέχονται κατά την κανονική ροή της λειτουργίας του Ομίλου, καθαρά από εκπτώσεις, ΦΠΑ και λοιπούς φόρους που σχετίζονται με πωλήσεις. Η Εταιρεία αναγνωρίζει στα αποτελέσματα της χρήσης τις πωλήσεις των αγαθών τη χρονική στιγμή που μεταβιβάζονται στον πελάτη τα οφέλη και οι κίνδυνοι που συνδέονται με την ιδιοκτησία αυτών των αγαθών.

Τα έσοδα από παροχή υπηρεσιών λογίζονται με βάση το στάδιο ολοκλήρωσης της υπηρεσίας σε σχέση με το εκτιμώμενο συνολικό κόστος της.

Τα έσοδα από τις λειτουργικές μισθώσεις των επενδυτικών ακινήτων αναγνωρίζονται σταδιακά στην διάρκεια της μίσθωσης.

Τα έσοδα από τόκους αναγνωρίζονται χρησιμοποιώντας τη μέθοδο του πραγματικού επιτοκίου το οποίο είναι το επιτόκιο το οποίο προεξοφλεί με ακρίβεια μελλοντικές καταβολές τοις μετρητοίς ή εισπράξεις για τη διάρκεια της αναμενόμενης ζωής του χρηματοοικονομικού μέσου ή, όταν απαιτείται, για συντομότερο διάστημα, στην καθαρή λογιστική αξία του χρηματοοικονομικού περιουσιακού στοιχείου ή της υποχρέωσης.

Τα έσοδα από τα μερίσματα αναγνωρίζονται όταν οριστικοποιείται το δικαίωμα είσπραξης τους από τους μετόχους.

Τα έξοδα αναγνωρίζονται στα κέρδη ή στις ζημιές της περιόδου αναφοράς σε δεδουλευμένη βάση. Οι πληρωμές που πραγματοποιούνται για λειτουργικές μισθώσεις μεταφέρονται στα αποτελέσματα ως έξοδα, κατά το χρόνο χρήσης του μισθίου.

Τα έξοδα από τόκους αναγνωρίζονται σε δεδουλευμένη βάση.

3.19 Μισθώσεις

Χρηματοδοτικές Μισθώσεις

Οι χρηματοδοτικές μισθώσεις που μεταφέρουν στον Όμιλο ουσιαδώς όλους τους κινδύνους και τα οφέλη που σχετίζονται με το μισθωμένο πάγιο, κεφαλαιοποιούνται κατά την έναρξη της μίσθωσης στην εύλογη αξία του μισθωμένου παγίου ή, αν αυτή είναι χαμηλότερη, στην παρούσα αξία των ελάχιστων μισθωμάτων. Οι πληρωμές για χρηματοδοτικές μισθώσεις επιμερίζονται μεταξύ των χρηματοοικονομικών εξόδων και της μείωσης της χρηματοδοτικής υποχρέωσης, ώστε να επιτευχθεί ένα σταθερό επιτόκιο στο εναπομείναν υπόλοιπο της υποχρέωσης. Τα χρηματοοικονομικά έξοδα χρεώνονται στα αποτελέσματα. Τα κεφαλαιοποιηθέντα μισθωμένα πάγια αποσβένονται με βάση την περίοδο από την εκτιμώμενη ωφέλιμη ζωή του παγίου ή τη διάρκεια της μίσθωσης.

Λειτουργικές Μισθώσεις

Μισθώσεις όπου ο εκμισθωτής διατηρεί όλους τους κινδύνους και τα οφέλη της ιδιοκτησίας του παγίου καταχωρούνται ως λειτουργικά μισθώματα. Οι πληρωμές των λειτουργικών μισθωμάτων αναγνωρίζονται ως έξοδα στην Κατάσταση Αποτελεσμάτων σε σταθερή βάση κατά τη διάρκεια της μίσθωσης.

3.20 Μετατροπή σε ξένο νόμισμα

Οι συναλλαγές σε ξένα νομίσματα μετατρέπονται στο λειτουργικό νόμισμα του Ομίλου (Ευρώ) με τη χρήση των ισοτιμιών που ισχύουν κατά την ημερομηνία των συναλλαγών. Τα νομισματικά στοιχεία του ενεργητικού και οι υποχρεώσεις που εκφράζονται σε ξένο νόμισμα μετατρέπονται στο νόμισμα λειτουργίας του Ομίλου κατά την

ημερομηνία αναφοράς της Κατάστασης Οικονομικής Θέσης, χρησιμοποιώντας την ισοτιμία κλεισίματος κατά την ημερομηνία αυτή. Κέρδη και ζημιές από συναλλαγματικές διαφορές οι οποίες προκύπτουν από την εκκαθάριση τέτοιων συναλλαγών κατά τη διάρκεια της χρήσης και από τη μετατροπή των νομισματικών στοιχείων που εκφράζονται σε ξένο νόμισμα με τις ισχύουσες ισοτιμίες κατά την ημερομηνία της Κατάστασης Οικονομικής Θέσης, αναγνωρίζονται στα αποτελέσματα.

Τα μη νομισματικά στοιχεία και υποχρεώσεις που εκφράζονται σε ξένο νόμισμα και αποτιμώνται στην εύλογη αξία τους μετατρέπονται στο λειτουργικό νόμισμα του Ομίλου χρησιμοποιώντας την ισοτιμία που ισχύει κατά την ημερομηνία προσδιορισμού της εύλογης αξίας τους. Οι συναλλαγματικές διαφορές από τα μη νομισματικά στοιχεία που αποτιμώνται στην εύλογη αξία τους, θεωρούνται ως τμήμα της εύλογης αξίας και συνεπώς, καταχωρούνται όπου και οι διαφορές της εύλογης αξίας.

3.21 Σημαντικές λογιστικές εκτιμήσεις και παραδοχές

Οι εκτιμήσεις και οι παραδοχές αξιολογούνται διαρκώς και βασίζονται στην ιστορική εμπειρία και σε άλλους παράγοντες, συμπεριλαμβανομένων αναμενόμενων μελλοντικών γεγονότων που, υπό τις παρούσες συνθήκες, αναμένεται να πραγματοποιηθούν.

Ωφέλιμη Ζωή Αποσβέσιμων Στοιχείων

Η Διοίκηση εξετάζει τις ωφέλιμες ζωές των αποσβέσιμων στοιχείων του ενεργητικού σε κάθε ετήσια περίοδο αναφοράς. Την 31/12/2018 η Διοίκηση εκτιμά ότι οι ωφέλιμες ζωές αντιπροσωπεύουν την αναμενόμενη χρησιμότητα των στοιχείων του ενεργητικού.

Προβλέψεις για Επισφαλείς Απαιτήσεις

Ο Όμιλος διενεργεί προβλέψεις για επισφαλείς απαιτήσεις σε σχέση με συγκεκριμένους πελάτες, όταν υπάρχουν δεδομένα ή ενδείξεις οι οποίες καταδεικνύουν ότι η είσπραξη της σχετικής απαίτησης στο σύνολό της ή κατά ένα μέρος δεν είναι πιθανή. Η Διοίκηση προβαίνει σε περιοδική επανεκτίμηση της επάρκειας της πρόβλεψης σχετικά με τις επισφαλείς απαιτήσεις σε συνάρτηση με την πιστωτική της πολιτική και λαμβάνοντας υπόψη στοιχεία της Νομικής Συμβούλου, τα οποία προκύπτουν βάσει επεξεργασίας ιστορικών δεδομένων και πρόσφατων εξελίξεων των υποθέσεων που διαχειρίζεται.

Πρόβλεψη για Αποζημίωση Προσωπικού

Το ύψος της πρόβλεψης για αποζημίωση προσωπικού βασίζεται σε αναλογιστική μελέτη. Η αναλογιστική μελέτη περιλαμβάνει την στοιχειοθέτηση παραδοχών σχετικών με το προεξοφλητικό επιτόκιο, το ποσοστό αύξησης των αμοιβών των εργαζομένων, την αύξηση του δείκτη τιμών καταναλωτή και την αναμενόμενη εναπομένουσα εργασιακή ζωή. Οι παραδοχές που χρησιμοποιούνται εμπεριέχουν σημαντική αβεβαιότητα και η Διοίκηση του Ομίλου προβαίνει σε συνεχή επανεκτίμησή τους.

Ταξινόμηση Μισθώσεων

Κατά την εφαρμογή των απαιτήσεων του ΔΛΠ 17 αναφορικά με την ταξινόμηση των μισθώσεων, υπάρχουν περιπτώσεις όπου μία συναλλαγή δεν είναι πάντα συμπερασματική. Στις περιπτώσεις αυτές η Διοίκηση κάνει χρήση εκτιμήσεων προκειμένου να προσδιορίσει αν μία μίσθωση μεταφέρει ουσιαστικά όλους τους κινδύνους και τις ωφέλειες της ιδιοκτησίας από τον μισθωτή στον εκμισθωτή.

4. Ενσώματα πάγια

Οι μεταβολές του λογαριασμού των ενσώματων παγίων του Ομίλου αναλύονται ως ακολούθως:

Ποσά σε €	Οικόπεδα	Κτίρια και εγκαταστάσεις	Μηχανήματα	Ο ΟΜΙΛΟΣ Μεταφορικά Μέσα	Έπιπλα και λοιπός εξοπλισμός	Ακίνητοποιήσεις υπό εκτέλεση	Σύνολο
Λογιστική Αξία την 1/1/2018	11.071.675	46.579.795	61.151.294	1.711.842	2.161.174	4.988.829	122.664.609
Συσσωρευμένες Αποσβέσεις	0	(29.842.589)	(34.443.222)	(827.009)	(1.431.033)	0	(66.543.853)
Καθαρή Λογιστική Αξία την 1/1/2018	11.071.675	16.737.206	26.708.072	884.834	730.141	4.988.829	61.120.756
Προσθήκες	112.468	301.246	0	130.418	272.727	536.805	1.358.245
Πωλήσεις /αποσύρσεις	0	0	0	(147.705)	0	0	(148.863)
Αναταξινόμησης	0	782.243	4.537.086	31.000	0	(5.350.329)	0
Αποσβέσεις περιόδου	0	(1.703.171)	(681.451)	(110.566)	(159.581)	0	(2.654.796)
Αποσβέσεις πωληθέντων /αποσυρθέντων	0	0	0	93.541	0	0	90.145
Λογιστική Αξία την 31/12/2018	11.184.142	47.663.284	65.688.379	1.725.555	2.433.901	175.305	128.873.990
Συσσωρευμένες Αποσβέσεις	0	(31.545.760)	(35.124.673)	(844.034)	(1.590.614)	0	(69.108.504)
Καθαρή Λογιστική Αξία την 31/12/2018	11.184.142	16.117.524	30.563.706	881.522	843.287	175.305	59.765.487

Ποσά σε €	Οικόπεδα	Κτίρια και εγκαταστάσεις	Μηχανήματα	Ο ΟΜΙΛΟΣ Μεταφορικά Μέσα	Έπιπλα και λοιπός εξοπλισμός	Ακίνητοποιήσεις υπό εκτέλεση	Σύνολο
Λογιστική Αξία την 1/1/2017	11.071.675	46.579.795	61.151.294	1.414.115	2.038.403	18.003	122.273.284
Συσσωρευμένες Αποσβέσεις	0	(28.159.661)	(33.756.011)	(753.305)	(1.286.780)	0	(63.955.757)
Καθαρή Λογιστική Αξία την 1/1/2017	11.071.675	18.420.134	27.395.282	660.810	751.623	18.003	58.317.527
Προσθήκες	0	0	0	395.974	104.768	4.988.829	5.489.572
Πωλήσεις /αποσύρσεις	0	0	0	(98.247)	0	0	(98.247)
Αναταξινόμησης	0	0	0	0	18.003	(18.003)	0
Αποσβέσεις περιόδου	0	(1.682.928)	(687.211)	(88.257)	(144.253)	0	(2.602.649)
Αποσβέσεις πωληθέντων /αποσυρθέντων	0	0	0	14.553	0	0	14.553
Λογιστική Αξία την 31/12/2017	11.071.675	46.579.795	61.151.294	1.711.842	2.161.174	4.988.829	127.664.609
Συσσωρευμένες Αποσβέσεις	0	(29.842.589)	(34.443.222)	(827.009)	(1.431.033)	0	(66.543.853)
Καθαρή Λογιστική Αξία την 31/12/2017	11.071.675	16.737.206	26.708.072	884.834	730.141	4.988.829	61.120.756

Οι μεταβολές του λογαριασμού των ενσώματων παγίων της Εταιρείας αναλύονται ως ακολούθως:

Ποσά σε €	Η ΕΤΑΙΡΕΙΑ			
	Οικόπεδα	Κτίρια και εγκαταστάσεις	Μηχανήματα	Σύνολο
Λογιστική Αξία την 1/1/2018	127.152	4.373.137	1.425.008	5.925.297
Συσσωρευμένες Αποσβέσεις	0	(2.634.145)	0	(2.634.145)
Καθαρή Λογιστική Αξία την 1/1/2018	127.152	1.738.992	1.425.008	3.291.152
Προσθήκες	0	0	0	0
Αποσβέσεις περιόδου	0	0	0	0
Λογιστική Αξία την 31/12/2018	127.152	4.373.137	1.425.008	5.925.297
Συσσωρευμένες Αποσβέσεις	0	(2.634.145)	0	(2.634.145)
Καθαρή Λογιστική Αξία την 31/12/2018	127.152	1.738.992	1.425.008	3.291.152

Ποσά σε €	Η ΕΤΑΙΡΕΙΑ			
	Οικόπεδα	Κτίρια και εγκαταστάσεις	Μηχανήματα	Σύνολο
Λογιστική Αξία την 1/1/2017	127.152	4.373.137	1.425.008	5.925.297
Συσσωρευμένες Αποσβέσεις	0	(2.634.145)	0	(2.634.145)
Καθαρή Λογιστική Αξία την 1/1/2017	127.152	1.738.992	1.425.008	3.291.152
Προσθήκες	0	0	0	0
Αποσβέσεις περιόδου	0	0	0	0
Λογιστική Αξία την 31/12/2017	127.152	4.373.137	1.425.008	5.925.297
Συσσωρευμένες Αποσβέσεις	0	(2.634.145)	0	(2.634.145)
Καθαρή Λογιστική Αξία την 31/12/2017	127.152	1.738.992	1.425.008	3.291.152

Η αναπόσβεστη αξία των αποκτηθέντων με χρηματοοικονομική μίσθωση ενσώματων παγίων του Ομίλου και της Εταιρείας κατά την 31/12/2018 ανέρχεται σε ποσό € 2.397.334 (31/12/2017: € 2.681.973) και αναλύεται ως ακολούθως:

Ποσά σε €	Ο ΟΜΙΛΟΣ		
	Κτίρια και εγκαταστάσεις	Μηχανήματα	Σύνολο
Λογιστική Αξία την 1/1/2018	1.742.986	2.149.198	3.892.184
Συσσωρευμένες Αποσβέσεις	(599.391)	(610.820)	(1.210.211)
Καθαρή Λογιστική Αξία την 1/1/2018	1.143.595	1.538.378	2.681.973
Αποσβέσεις περιόδου	(69.719)	(214.920)	(284.639)
Λογιστική Αξία την 31/12/2018	1.742.986	2.149.198	3.892.184
Συσσωρευμένες Αποσβέσεις	(669.111)	(825.740)	(1.494.850)
Καθαρή Λογιστική Αξία την 31/12/2018	1.073.876	1.323.458	2.397.334

Ποσά σε €	Ο ΟΜΙΛΟΣ		
	Κτίρια και εγκαταστάσεις	Μηχανήματα	Σύνολο
Λογιστική Αξία την 1/1/2017	1.742.986	2.149.198	3.892.184
Συσσωρευμένες Αποσβέσεις	(529.672)	(395.900)	(925.572)
Καθαρή Λογιστική Αξία την 1/1/2017	1.213.315	1.753.297	2.966.612
Αποσβέσεις περιόδου	(69.719)	(214.920)	(284.639)
Λογιστική Αξία την 31/12/2017	1.742.986	2.149.198	3.892.184
Συσσωρευμένες Αποσβέσεις	(599.391)	(610.820)	(1.210.211)
Καθαρή Λογιστική Αξία την 31/12/2017	1.143.595	1.538.378	2.681.973

5. Άυλα περιουσιακά στοιχεία

Τα άυλα στοιχεία του ενεργητικού του Ομίλου για τις χρήσεις 2018 και 2017 παρουσιάζονται συνοπτικά στους πίνακες που ακολουθούν. Σημειώνεται ότι η Εταιρεία δεν είχε άυλα περιουσιακά στοιχεία κατά τις παρουσιαζόμενες περιόδους αναφοράς.

Ποσά σε €	Ο ΟΜΙΛΟΣ	
	Λογισμικά Προγράμματα	
Λογιστική Αξία την 1/1/2018	180.121	
Συσσωρευμένες Αποσβέσεις	(176.016)	
Καθαρή Λογιστική Αξία την 1/1/2018	4.105	
Αποσβέσεις περιόδου	(1.185)	
Λογιστική Αξία την 31/12/2018	180.121	
Συσσωρευμένες Αποσβέσεις	(177.201)	
Καθαρή Λογιστική Αξία την 31/12/2018	2.920	

Ο ΟΜΙΛΟΣ

Ποσά σε €	Λογισμικά Προγράμματα
Λογιστική Αξία την 1/1/2017	180.121
Συσσωρευμένες Αποσβέσεις	(174.780)
Καθαρή Λογιστική Αξία την 1/1/2017	5.341
Αποσβέσεις περιόδου	(1.236)
Λογιστική Αξία την 31/12/2017	180.121
Συσσωρευμένες Αποσβέσεις	(176.016)
Καθαρή Λογιστική Αξία την 31/12/2017	4.105

6. Επενδύσεις σε θυγατρικές επιχειρήσεις

Το κονδύλι «Επενδύσεις σε θυγατρικές επιχειρήσεις» περιλαμβάνει τη συμμετοχή της Εταιρείας στην μη εισηγμένη Εταιρεία «ΑΓΡΟINVEST ΑΝΩΝΥΜΗ ΕΜΠΟΡΙΚΗ ΒΙΟΜΗΧΑΝΙΚΗ ΕΤΑΙΡΕΙΑ» ποσού € 2.629.040.

7. Επενδύσεις σε συγγενείς επιχειρήσεις

Το κονδύλι «Επενδύσεις σε συγγενείς επιχειρήσεις» περιλαμβάνει τη συμμετοχή του Ομίλου στην μη εισηγμένη Εταιρεία «ΦΟΡΕΑΣ ΔΙΑΧΕΙΡΙΣΗΣ Π.Ο.Α.Υ. ΔΙΑΠΟΡΙΩΝ ΝΗΣΩΝ ΣΑΡΩΝΙΚΟΥ ΚΟΛΠΟΥ ΣΑΛΑΜΙΝΟΣ & ΕΥΡΗΤΕΡΗΣ ΠΕΡΙΟΧΗΣ Ι.Κ.Ε.». Η κίνηση του κονδυλίου για τη χρήση 2018 και 2017 αναλύεται ως ακολούθως:

Ποσά σε €	Ο ΟΜΙΛΟΣ	
	31/12/2018	31/12/2017
Υπόλοιπο ανοίγματος	3.382	3.841
Μείωση / επιστροφή μετοχικού κεφαλαίου	0	0
Κέρδη /(ζημίες) περιόδου ενοποιούμενες με την καθαρή θέση	(459)	(459)
Υπόλοιπο κλεισίματος	2.923	3.382

8. Λοιπά χρηματοοικονομικά στοιχεία ενεργητικού

Το κονδύλι «Λοιπά Χρηματοοικονομικά Στοιχεία Ενεργητικού» περιλαμβάνει τη συμμετοχή της Εταιρείας στην μη εισηγμένη Εταιρεία «ΠΟΑΥ ΑΡΓΟΛΙΔΟΣΑΡΚΑΔΙΑΣ ΑΕ» ποσού € 10.300.

9. Επενδύσεις σε ακίνητα

Ο Όμιλος έχει προσδιορίσει ως επενδύσεις σε ακίνητα ιδιοκτησίες ή τμήμα ιδιοκτησιών οι οποίες μπορούν να αποτιμηθούν ξεχωριστά και αποτελούν ένα σημαντικό μέρος του υπό εκμετάλλευση ακινήτου. Ο Όμιλος επιμετρά τις συγκεκριμένες επενδύσεις στο κόστος κτήσης μειωμένο με τυχόν ζημιές απομείωσης και αποσβέσεις.

Ποσά σε €	Επενδύσεις σε ακίνητα (οικόπεδα)
Λογιστική Αξία την 1/1/2018	598.266
Συσσωρευμένες Αποσβέσεις	0
Καθαρή Λογιστική Αξία την 1/1/2018	598.266
Αποσβέσεις περιόδου	0
Λογιστική Αξία την 31/12/2018	598.266
Συσσωρευμένες Αποσβέσεις	0
Καθαρή Λογιστική Αξία την 31/12/2018	598.266

Ποσά σε €	Επενδύσεις σε ακίνητα (οικόπεδα)
Λογιστική Αξία την 1/1/2017	598.266
Συσσωρευμένες Αποσβέσεις	0
Καθαρή Λογιστική Αξία την 1/1/2017	598.266
Αποσβέσεις περιόδου	0
Λογιστική Αξία την 31/12/2017	598.266
Συσσωρευμένες Αποσβέσεις	0
Καθαρή Λογιστική Αξία την 31/12/2017	598.266

Οι εύλογες αξίες εκτιμάται ότι δεν διαφέρουν ουσιωδώς από τις αναγραφόμενες αξίες στα βιβλία του Ομίλου για τα συγκεκριμένα ακίνητα. Επιπροσθέτως, τα ακόλουθα ποσά τα οποία σχετίζονται με τα επενδυτικά ακίνητα έχουν αναγνωρισθεί στα αποτελέσματα της χρήσης:

Ποσά σε €	31/12/2018	31/12/2017
Έσοδα μισθωμάτων από την επένδυση σε ακίνητα	7.200	6.700

10. Λοιπά μη κυκλοφορούντα στοιχεία του ενεργητικού

Τα λοιπά μη κυκλοφορούντα στοιχεία του ενεργητικού του Ομίλου αναλύονται ως ακολούθως:

Ποσά σε €	Ο ΟΜΙΛΟΣ	
	31/12/2018	31/12/2017
Εγγυήσεις	124.177	115.452
Λοιπές μακροπρόθεσμες απαιτήσεις	85.200	49.633
Καθαρή Λογιστική Αξία	209.377	165.085

Οι λοιπές μακροπρόθεσμες απαιτήσεις περιλαμβάνουν κυρίως προκαταβολές σε προμηθευτές για την απόκτηση ενσώματων παγίων.

11. Αναβαλλόμενες φορολογικές απαιτήσεις και υποχρεώσεις

Οι αναβαλλόμενοι φόροι εισοδήματος προκύπτουν από τις προσωρινές διαφορές μεταξύ της λογιστικής αξίας και της φορολογικής βάσης των στοιχείων του ενεργητικού και των υποχρεώσεων και υπολογίζονται βάσει του συντελεστή φορολογίας εισοδήματος που αναμένεται να ισχύει στις χρήσεις κατά τις οποίες αναμένεται να αναστραφούν οι προσωρινές φορολογητέες και εκπεστέες διαφορές. Οι αναβαλλόμενες φορολογικές απαιτήσεις και υποχρεώσεις συμψηφίζονται όταν υπάρχει εφαρμόσιμο νομικό δικαίωμα να συμψηφιστούν οι τρέχουσες φορολογικές απαιτήσεις έναντι των τρεχουσών φορολογικών υποχρεώσεων και όταν οι αναβαλλόμενοι φόροι αφορούν στην ίδια φορολογική αρχή.

Ποσά σε €	31/12/2018		31/12/2017	
	Α.Φ. Απαίτηση	Α.Φ. Υποχρέωση	Α.Φ. Απαίτηση	Α.Φ. Υποχρέωση
Ενσώματα Πάγια	0	307.403	0	331.643
Άυλα περιουσιακά στοιχεία	22.060	21.821	435	0
Εμπορικό χαρτοφυλάκιο	0	0	0	0
Υποχρεώσεις παροχών προσωπικού λόγω εξόδου από την υπηρεσία	309.922	0	350.573	0
Επιχορηγήσεις	0	3.886	0	2.077
Δανειακές υποχρεώσεις	103.257	(127)	152.809	4.075
Λοιπές βραχυπρόθεσμες υποχρεώσεις	666	0	307	0
Σύνολα	435.906	332.982	504.123	337.795

12. Αποθέματα

Τα αποθέματα του Ομίλου αναλύονται ως εξής:

Ποσά σε €	31/12/2018	31/12/2017
Έτοιμα και ημιτελή προϊόντα	7.887.740	12.591.380
Εμπορεύματα	182.873	671.404
Πρώτες ύλες και διάφορα υλικά	17.523.319	11.136.067
Βιολογικά περιουσιακά στοιχεία	4.620.211	4.962.323
Καθαρή Λογιστική Αξία	30.214.143	29.361.174

13. Πελάτες και εμπορικές απαιτήσεις

Οι εμπορικές απαιτήσεις του Ομίλου και της Εταιρείας αναλύονται ως εξής:

Ποσά σε €	Ο ΟΜΙΛΟΣ		Η ΕΤΑΙΡΕΙΑ	
	31/12/2018	31/12/2017	31/12/2018	31/12/2017
Εμπορικές Απαιτήσεις	17.316.372	13.759.835	4.679.521	4.588.394
Επιταγές Εισπρακτές	11.759.473	8.228.231	0	0
Γραμμάτια Εισπρακτέα	293.579	68.579	0	0
Μείον: Προβλέψεις απομείωσης	(3.983.596)	(3.901.445)	0	0
Καθαρές Εμπορικές Απαιτήσεις	25.385.828	18.155.200	4.679.521	4.588.394
Προκαταβολές σε προμηθευτές	1.543.809	1.177.047	0	0
Σύνολα	26.929.637	19.332.248	4.679.521	4.588.394
Μη κυκλοφορούν ενεργητικό	0	0	0	0
Κυκλοφορούν ενεργητικό	26.929.637	19.332.248	4.679.521	4.588.394
Σύνολα	26.929.637	19.332.248	4.679.521	4.588.394

Η κίνηση της πρόβλεψης των επισφαλών απαιτήσεων σχετικά με τους Πελάτες και Λοιπές Εμπορικές Απαιτήσεις αναλύεται κατωτέρω:

Ποσά σε €	Ο ΟΜΙΛΟΣ	Η ΕΤΑΙΡΕΙΑ
	Πελάτες και Λοιπές Εμπορικές Απαιτήσεις	Πελάτες και Λοιπές Εμπορικές Απαιτήσεις
Υπόλοιπο 1 Ιανουαρίου 2018 σύμφωνα με το ΔΛΠ 39	(3.901.445)	0
Προσαρμογή σύμφωνα με το ΔΠΧΑ 9	(200.631)	0
Διαγραφή σχηματισμένης επισφάλειας	118.480	0
Υπόλοιπο 1 Ιανουαρίου 2018 σύμφωνα με το ΔΠΧΑ 9	(3.983.596)	0
Υπόλοιπο 31 Δεκεμβρίου 2018	(3.983.596)	0

Το σύνολο των εμπορικών απαιτήσεων έχει εξετασθεί για ύπαρξη τυχόν ενδείξεων απομείωσης. Συγκεκριμένες απαιτήσεις εντοπίστηκαν να έχουν σχετικές ενδείξεις, για τις οποίες σχηματίστηκαν προβλέψεις απομείωσης. Η κίνηση των προβλέψεων για επισφαλείς εμπορικές απαιτήσεις του Ομίλου κατά τη διάρκεια των χρήσεων που έληξαν την 31/12/2018 και 31/12/2017 έχει ως εξής:

Ποσά σε €	Ο ΟΜΙΛΟΣ	
	31/12/2018	31/12/2017
Υπόλοιπο ανοίγματος	(3.901.445)	(4.036.562)
Πρόσθετες προβλέψεις	(200.631)	(4.219)
Εισπραχθείσες επισφάλειες /αναστροφές	118.480	139.337
Υπόλοιπο κλεισίματος	(3.983.596)	(3.901.445)

14. Λοιπές απαιτήσεις

Οι λοιπές απαιτήσεις του Ομίλου και της Εταιρείας αναλύονται ως εξής:

Ποσά σε €	Ο ΟΜΙΛΟΣ		Η ΕΤΑΙΡΕΙΑ	
	31/12/2018	31/12/2017	31/12/2018	31/12/2017
ΦΠΑ εισπρακτέος	3.019.728	3.125.385	0	0
Προκαταβληθέντες & παρακρατούμενοι φόροι	0	1.498.263	0	0
Λοιπές απαιτήσεις	245.662	229.739	100	100
Προκαταβολές προσωπικού	147.010	140.528	0	0
Προκαταβολές σε προμηθευτές	276.619	211.678	0	0
Επισφαλείς απαιτήσεις	4.712.453	4.712.453	0	0
Μείον: Προβλέψεις απομείωσης	(4.712.453)	(4.712.453)	0	0
Σύνολα	3.689.018	5.205.592	100	100

Η κίνηση των προβλέψεων για τις λοιπές απαιτήσεις του Ομίλου έχει ως εξής:

Ποσά σε €	Ο ΟΜΙΛΟΣ	
	31/12/2018	31/12/2017
Υπόλοιπο ανοίγματος	(4.712.453)	(4.620.679)
Πρόσθετες προβλέψεις	0	(110.000)
Εισπραχθείσες επισφάλειες /αναστροφές	0	18.226
Υπόλοιπο κλεισίματος	(4.712.453)	(4.712.453)

15. Λοιπά κυκλοφορούντα στοιχεία του ενεργητικού

Τα λοιπά κυκλοφορούντα στοιχεία του ενεργητικού αναλύονται ως εξής:

Ποσά σε €	Ο ΟΜΙΛΟΣ		Η ΕΤΑΙΡΕΙΑ	
	31/12/2018	31/12/2017	31/12/2018	31/12/2017
Προπληρωμένα έξοδα	62.213	57.783	0	0
Δεδουλευμένα έσοδα περιόδου	0	1.262	0	0
Σύνολο	62.213	59.046	0	0

16. Εμπορικό χαρτοφυλάκιο και χρηματοοικονομικά στοιχεία στην εύλογη αξία μέσω αποτελεσμάτων

Η μεταβολή του εμπορικού χαρτοφυλακίου και των λοιπών χρηματοοικονομικών μέσων μέσω των αποτελεσμάτων του Ομίλου αναλύεται ως εξής:

Ποσά σε €	Μετοχές	
	31/12/2018	31/12/2017
Υπόλοιπο ανοίγματος	110.925	84.173
Κέρδη/ (ζημιές) από αποτίμηση εύλογης αξίας	(43.065)	26.753
Υπόλοιπο κλεισίματος	67.860	110.925

Το κονδύλι περιλαμβάνει στο σύνολο του επενδύσεις του Ομίλου σε μετοχές εισηγμένες στο Χρηματιστήριο Αξιών Αθηνών.

17. Ταμειακά διαθέσιμα και ισοδύναμα

Η ανάλυση των ταμειακών διαθεσίμων και ισοδυνάμων του Ομίλου και της Εταιρείας έχει ως ακολούθως:

Ποσά σε €	Ο ΟΜΙΛΟΣ		Η ΕΤΑΙΡΕΙΑ	
	31/12/2018	31/12/2017	31/12/2018	31/12/2017
Μετρητά στο ταμείο	68.457	52.416	6.440	6.440
Ταμειακά διαθέσιμα στην τράπεζα	8.308.712	6.911.919	122.058	115.560
Σύνολο Ταμειακών διαθεσίμων και ισοδύναμα	8.377.169	6.964.335	128.497	122.000
Ταμειακά διαθέσιμα και ισοδύναμα σε €	8.040.083	6.527.753	128.497	122.000
Ταμειακά διαθέσιμα και ισοδύναμα σε ξένο νόμισμα	337.086	436.582	0	0
Σύνολο Ταμειακών διαθεσίμων και ισοδύναμα	8.377.169	6.964.335	128.497	122.000

18. Μετοχικό κεφάλαιο και υπέρ το άρτιο

Το καταβλημένο μετοχικό κεφάλαιο της Εταιρείας διαιρείται σε 401.600 κοινές με δικαίωμα ψήφου μετοχές ονομαστικής αξίας € 21,44 έκαστη και ανέρχεται σε € 8.610.304. Ο λογαριασμός της διαφοράς υπέρ το άρτιο ανέρχεται την 31/12/2018 σε € 6.711.

19. Λοιπά αποθεματικά

Η κίνηση των λοιπών αποθεματικών του Ομίλου και της Εταιρείας παρουσιάζεται ως εξής:

Ποσά σε €	Ο ΟΜΙΛΟΣ				
	Τακτικό αποθεματικό	Ειδικά αποθεματικά	Αφορολόγητα αποθεματικά	Λοιπά αποθεματικά	Σύνολα
Υπόλοιπο ανοίγματος την 1/1/2018	57.222	1.410.851	540.672	71.632	2.080.377
Μεταφορά μεταξύ αποθ/κών και αποτελεσμάτων εις νέον	5.248	0	0	83.792	89.040
Υπόλοιπο κλεισίματος την 31/12/2018	62.470	1.410.851	540.672	155.425	2.169.417

Ποσά σε €	Ο ΟΜΙΛΟΣ				
	Τακτικό αποθεματικό	Ειδικά αποθεματικά	Αφορολόγητα αποθεματικά	Λοιπά αποθεματικά	Σύνολα
Υπόλοιπο ανοίγματος την 1/1/2017	55.011	1.410.851	540.672	0	2.006.533
Μεταφορά μεταξύ αποθ/κών και αποτελεσμάτων εις νέον	2.211	0	0	71.632	73.843
Υπόλοιπο κλεισίματος την 31/12/2017	57.222	1.410.851	540.672	71.632	2.080.377

Ποσά σε €	Η ΕΤΑΙΡΕΙΑ				
	Τακτικό αποθεματικό	Ειδικά αποθεματικά	Αφορολόγητα αποθεματικά	Λοιπά αποθεματικά	Σύνολα
Υπόλοιπο ανοίγματος την 1/1/2018	57.222	0	25.489	0	82.710
Μεταφορά μεταξύ αποθ/κών και αποτελεσμάτων εις νέον	5.248	0	0	0	5.248
Υπόλοιπο κλεισίματος την 31/12/2018	62.470	0	25.489	0	87.959

Ποσά σε €	Η ΕΤΑΙΡΕΙΑ				
	Τακτικό αποθεματικό	Ειδικά αποθεματικά	Αφορολόγητα αποθεματικά	Λοιπά αποθεματικά	Σύνολα
Υπόλοιπο ανοίγματος την 1/1/2017	55.011	0	25.489	0	80.500

Μεταφορά μεταξύ αποθ/κών και αποτελεσμάτων εις νέον	2.211	0	0	0	2.211
Υπόλοιπο κλεισίματος την 31/12/2017	57.222	0	25.489	0	82.710

20. Υποχρεώσεις παροχών προσωπικού λόγω εξόδου από την υπηρεσία

Σύμφωνα με τις διατάξεις της εργατικής νομοθεσίας της Ελλάδας, οι εργαζόμενοι δικαιούνται αποζημίωση στην περίπτωση απόλυσης ή συνταξιοδότησής τους. Το ύψος των αποζημιώσεων ποικίλει ανάλογα με τον μισθό, τα έτη υπηρεσίας και τον τρόπο της αποχώρησης (απόλυση ή συνταξιοδότηση) του εργαζομένου. Υπάλληλοι που παραιτούνται ή απολύονται αιτιολογημένα δεν δικαιούνται αποζημίωση. Σε περίπτωση αποχώρησης λόγω συνταξιοδότησης καταβάλλεται εφάπαξ αποζημίωση του Ν.2112/20. Ο Όμιλος αναγνωρίζει ως υποχρέωση την παρούσα αξία της νομικής δέσμευσης για την καταβολή εφάπαξ αποζημίωσης στο προσωπικό που αποχωρεί λόγω συνταξιοδότησης. Πρόκειται για μη χρηματοδοτούμενα προγράμματα καθορισμένων παροχών (defined benefit plans) σύμφωνα με το ΔΛΠ 19 και η σχετική υποχρέωση υπολογίστηκε βάσει αναλογιστικής μελέτης.

Οι μεταβολές στην παρούσα αξία της υποχρέωσης των προγραμμάτων καθορισμένων παροχών του Ομίλου έχει ως εξής:

Ποσά σε €	Ο ΟΜΙΛΟΣ	
	31/12/2018	31/12/2017
Υποχρέωση καθορισμένων παροχών την 1η Ιανουαρίου	1.351.179	1.304.450
Τρέχον κόστος απασχόλησης	30.121	28.490
Έξοδο τόκων	22.970	23.480
Αναλογιστικό (κέρδος)/ ζημιά στην υποχρέωση λόγω χρηματοοικονομικών παραδοχών	16.519	(5.090)
Αναλογιστικό (κέρδος)/ ζημιά στην υποχρέωση λόγω εμπειρίας	(32.815)	25.581
Παροχές πληρωθείσες	(21.106)	(69.078)
Κόστος (αποτελέσμα) διακανονισμών	15.129	43.346
Υποχρέωση καθορισμένων παροχών την 31η Δεκεμβρίου	1.381.997	1.351.179

Τα ποσά που αναγνωρίστηκαν στην Κατάσταση Αποτελεσμάτων της Εταιρείας έχουν ως ακολούθως:

Ποσά σε €	Ο ΟΜΙΛΟΣ	
	01/01 - 31/12/2018	01/01 - 31/12/2017
Κόστος τρέχουσας απασχόλησης	30.121	28.490
Κόστος (αποτελέσμα) διακανονισμών	15.129	43.346
Καθαρός τόκος πάνω στην υποχρέωση παροχών	22.970	23.480
Συνολικά έξοδα αναγνωρισμένα στην Κατάσταση Αποτελεσμάτων	68.220	95.316

Τα ποσά που αναγνωρίστηκαν στα Λοιπά συνολικά έσοδα της Κατάστασης Συνολικού Εισοδήματος της Εταιρείας έχουν ως εξής:

Ποσά σε €	Ο ΟΜΙΛΟΣ	
	01/01 - 31/12/2018	01/01 - 31/12/2017
Αναλογιστικό κέρδος/ (ζημιά) λόγω χρηματοοικονομικών παραδοχών	(16.519)	5.090
Αναλογιστικό κέρδος/ (ζημιά) λόγω εμπειρίας	32.816	(25.581)
Συνολικά έσοδα /(έξοδα) αναγνωρισμένα στα λοιπά συνολικά έσοδα	16.297	(20.491)

Οι κύριες αναλογιστικές παραδοχές που χρησιμοποιήθηκαν για τους ανωτέρω λογιστικούς σκοπούς είναι οι εξής:

	31/12/2018	31/12/2017
Προεξοφλητικό επιτόκιο	1,60%	1,70%
Μελλοντικές αυξήσεις μισθών	2,00%	2,00%
Πληθωρισμός	2,00%	2,00%

Οι παραπάνω παραδοχές αναπτύχθηκαν από τη Διοίκηση σε συνεργασία με ανεξάρτητο αναλογιστή που εκπόνησε την αναλογιστική μελέτη.

Οι βασικές αναλογιστικές παραδοχές για τον προσδιορισμό των υποχρεώσεων είναι το επιτόκιο προεξόφλησης και η αναμενόμενη μεταβολή των μισθών. Η χρήση ενός επιτοκίου προεξόφλησης 0,5% μεγαλύτερου θα είχε ως αποτέλεσμα η αναλογιστική υποχρέωση να ήταν μικρότερη κατά 6% ενώ η ακριβώς αντίρροπη κίνηση, δηλαδή η χρήση ενός επιτοκίου προεξόφλησης 0,5% μικρότερου θα είχε ως αποτέλεσμα η αναλογιστική υποχρέωση να ήταν μεγαλύτερη κατά 6%. Οι αντίστοιχοι έλεγχοι ευαισθησίας για την αναμενόμενη αύξηση των μισθών, δηλαδή η χρήση 0,5% μεγαλύτερης αναμενόμενης αύξησης μισθών θα είχε ως αποτέλεσμα η αναλογιστική υποχρέωση να ήταν μεγαλύτερη κατά 6% ενώ η ακριβώς αντίρροπη κίνηση, δηλαδή η χρήση αναμενόμενης αύξησης μισθών μικρότερη κατά 0,5% θα είχε ως αποτέλεσμα η αναλογιστική υποχρέωση να ήταν μικρότερη κατά 5%.

21. Επιχορηγήσεις

Οι κρατικές επιχορηγήσεις του Ομίλου αφορούν σε επιχορηγήσεις επενδύσεων και η κίνησή τους κατά τη διάρκεια των χρήσεων που έληξαν την 31/12/2018 και την 31/12/2017 ήταν η κάτωθι:

Ποσά σε €	Ο ΟΜΙΛΟΣ	
	31/12/2018	31/12/2017
Υπόλοιπο ανοίγματος	492.703	85.320
Είσπραξη νέων επιχορηγήσεων	97.374	500.197
Απόσβεση επιχορηγήσεων	(98.948)	(92.814)
Υπόλοιπο κλεισίματος	491.130	492.703

22. Δανειακές υποχρεώσεις

Οι δανειακές υποχρεώσεις του Ομίλου αναλύονται ως εξής:

Ποσά σε €	Ο ΟΜΙΛΟΣ	
Μακροπρόθεσμες Δανειακές Υποχρεώσεις	31/12/2018	31/12/2017
Υποχρεώσεις χρηματοδοτικής μίσθωσης	257.757	541.072
Ομολογιακά δάνεια	5.000.471	4.985.948
Τραπεζικός δανεισμός	2.250.000	3.000.000
Μείον: Μακροπρόθεσμα δάνεια πληρωτέα την επόμενη χρήση	(3.250.000)	(750.000)
Σύνολο μακροπρόθεσμων δανείων	4.258.228	7.777.020

Ποσά σε €	Ο ΟΜΙΛΟΣ	
Βραχυπρόθεσμες Δανειακές Υποχρεώσεις	31/12/2018	31/12/2017
Υποχρεώσεις χρηματοδοτικής μίσθωσης	304.196	383.781
Τραπεζικός δανεισμός	41.915	37.718
Factoring	0	0
Πλέον: Μακροπρόθεσμα δάνεια πληρωτέα την επόμενη χρήση	3.250.000	750.000
Σύνολο βραχυπρόθεσμων δανείων	3.596.111	1.171.499

Το συνολικό χρηματοοικονομικό κόστος των μακροπρόθεσμων και βραχυπρόθεσμων δανειακών υποχρεώσεων καθώς και των χρηματοδοτικών μισθώσεων για την ετήσια περίοδο 01/01-31/12/2018 (και την αντίστοιχη συγκριτική ετήσια περίοδο) περιλαμβάνεται στο κονδύλι «Χρηματοοικονομικά κόστη» της Κατάστασης Αποτελεσμάτων χρήσης.

Κοινό Ομολογιακό Δάνειο ποσού € 10.000.000

Την 03/04/2015 η θυγατρική εταιρεία AGROINVEST Α.Ε.Β.Ε. προχώρησε στην υπογραφή Προγράμματος Ομολογιακού Δανείου ύψους έως € 10.000.000, το οποίο εκδόθηκε την 28/04/2015. Η διάρκεια του δανείου ορίστηκε πενταετής (5) με λήξη τον Απρίλιο 2020. Το επιτόκιο προσδιορίστηκε σε Euribor 6μήνου πλέον περιθωρίου 5,25%, ενώ με πράξεις τροποποίησης που υπογράφηκαν εντός του 2017, το περιθώριο μειώθηκε αρχικώς σε 3,75% και τελικώς σε 3,65%. Το υπόλοιπο του δανείου κατά την 31/12/2017 ανερχόταν σε € 3.000.000, καθώς πέραν των συμβατικών καταβολών, πραγματοποιήθηκε πρόωρη αποπληρωμή ποσού € 3.000.000, ενώ την 31/12/2018 το υπόλοιπο ανερχόταν επίσης σε ποσό € 3.000.000.

Κοινό Ομολογιακό Δάνειο ποσού € 5.000.000

Την 16/04/2015 η θυγατρική εταιρεία AGROINVEST Α.Ε.Β.Ε. προχώρησε στην υπογραφή Προγράμματος Ομολογιακού Δανείου ύψους έως € 5.000.000, το οποίο εκδόθηκε την 29/04/2015. Η διάρκεια του δανείου ορίστηκε πενταετής (5) με λήξη τον Απρίλιο 2020. Το επιτόκιο προσδιορίστηκε αρχικώς σε Euribor 6μήνου πλέον περιθωρίου 5,25%, ενώ με πράξη τροποποίησης που υπογράφηκε εντός του 2017, το περιθώριο μειώθηκε σε 3,65%. Το υπόλοιπο του δανείου κατά την 31/12/2017 ανερχόταν σε € 2.000.000, καθώς πέραν των συμβατικών καταβολών, πραγματοποιήθηκε πρόωρη αποπληρωμή ποσού € 1.000.000, ενώ την 31/12/2018 το υπόλοιπο ανερχόταν επίσης σε ποσό € 2.000.000.

Προς εξασφάλιση των παραπάνω ομολογιακών δανείων συνολικού ποσού € 5.000.000 κατά την 31/12/2018 έχουν εγγραφεί προσημειώσεις υποθηκών επί των γηπέδων και κτισμάτων της θυγατρικής Εταιρείας, AGROINVEST Α.Ε.Β.Ε. ποσού € 24.000.000. Οι συμβατικοί όροι των ομολογιακών προβλέπουν την τήρηση

χρηματοοικονομικών δεικτών, με τους οποίους η θυγατρική εταιρεία AGROINVEST Α.Ε.Β.Ε. κατά την 31/12/2017 βρισκόταν σε συμμόρφωση.

Τραπεζικός δανεισμός ποσού € 3.000.000

Την 30/11/2017 η θυγατρική εταιρεία AGROINVEST Α.Ε.Β.Ε. σύναψε δανειακή σύμβαση για την άντληση ποσού € 3.000.000 με σκοπό την κάλυψη αναγκών κεφαλαίου κίνησης. Η διάρκεια του δανείου ορίστηκε τετραετής (4) με λήξη τον Νοέμβριο 2021, ενώ το δάνειο προβλέπεται να αποπληρωθεί σε δεκαέξι (16) ισόποσες δόσεις. Το επιτόκιο προσδιορίστηκε σε Euribor 3μήνου πλέον περιθωρίου 3,05%. Το υπόλοιπο του δανείου κατά την 31/12/2018 ανέρχεται σε ποσό € 2.250.000, ενώ την 31/12/2017 ήταν € 3.000.000. Προς εξασφάλιση του τραπεζικού δανεισμού έχει παρασχεθεί εγγύηση από τον Πρόεδρο και Διευθύνοντα Σύμβουλο της θυγατρικής εταιρείας AGROINVEST Α.Ε.Β.Ε..

22.1 Πίνακας μελλοντικών αποπληρωμών δανειακών υποχρεώσεων

Αναφορικά με τα μακροπρόθεσμα και βραχυπρόθεσμα δάνεια παρατίθεται παρακάτω ο πίνακας μελλοντικών αποπληρωμών.

Ποσά σε €	Ο ΟΜΙΛΟΣ			
Δανειακές υποχρεώσεις την 31/12/2018	Υποχρεώσεις χρηματοδοτικής μίσθωσης	Ομολογιακά δάνεια	Τραπεζικός δανεισμός	Δανειακές Υποχρεώσεις
Εως 1 έτους	304.196	2.500.000	791.915	3.596.111
Μεταξύ 1 έτους και 2 ετών	110.080	2.500.471	750.000	3.360.551
Μεταξύ 2 ετών και 3 ετών	66.813	0	750.000	816.813
Μεταξύ 3 ετών και 4 ετών	69.115	0	0	69.115
Μεταξύ 4 ετών και 5 ετών	11.749	0	0	11.749
Άνω των 5 ετών	0	0	0	0
	561.953	5.000.471	2.291.915	7.854.339

Ποσά σε €	Ο ΟΜΙΛΟΣ			
Δανειακές υποχρεώσεις την 31/12/2017	Υποχρεώσεις χρηματοδοτικής μίσθωσης	Ομολογιακά δάνεια	Τραπεζικός δανεισμός	Δανειακές Υποχρεώσεις
Εως 1 έτους	383.781	0	787.718	1.171.499
Μεταξύ 1 έτους και 2 ετών	268.725	485.413	750.000	1.504.138
Μεταξύ 2 ετών και 3 ετών	124.671	3.499.571	750.000	4.374.242
Μεταξύ 3 ετών και 4 ετών	66.813	1.000.964	750.000	1.817.777
Μεταξύ 4 ετών και 5 ετών	69.115	0	0	69.115
Άνω των 5 ετών	11.749	0	0	11.749
	924.853	4.985.948	3.037.718	8.948.519

22.2 Υποχρεώσεις χρηματοδοτικών μισθώσεων

Οι μελλοντικές ελάχιστες καταβολές των χρηματοοικονομικών μισθώσεων σε σχέση με την παρούσα αξία των καθαρών ελάχιστων καταβολών αναλύονται ως εξής:

Ποσά σε €	31/12/2018		31/12/2017	
	Ελάχιστες μελλοντικές καταβολές	Παρούσα αξία ελάχιστων μελλοντικών καταβολών	Ελάχιστες μελλοντικές καταβολές	Παρούσα αξία ελάχιστων μελλοντικών καταβολών
Εως 1 έτους	304.196	304.196	383.781	383.781
Μεταξύ 1 έτους και 5 ετών	286.034	257.757	578.432	529.324
Άνω των 5 ετών	0	0	11.798	11.749
Σύνολο Ελάχιστων μελλοντικών καταβολών	590.230	561.953	974.011	924.853
Μείον: Ποσά που αποτελούν χρηματοοικονομικά έξοδα	(28.277)	0	(49.158)	0
Σύνολο παρούσας αξίας ελάχιστων μελλοντικών καταβολών	561.953	561.953	924.853	924.853

22.3 Συμφωνία μεταβολής υποχρεώσεων από χρηματοοικονομικές δραστηριότητες

Ακολούθως παρατίθεται η συμφωνία της μεταβολής των υποχρεώσεων από χρηματοοικονομικές δραστηριότητες για τη χρήση που έληξε την 31/12/2018:

Ποσά σε €	Μακροπρόθεσμες Δανειακές Υποχρεώσεις	Βραχυπρόθεσμες Δανειακές Υποχρεώσεις	Σύνολο
31/12/2017	7.777.020	1.171.499	8.948.519
Ταμειακές ροές:			
Αποπληρωμές	0	(1.112.900)	(1.112.900)
Αναλήψεις /εκταμιεύσεις	0	4.197	4.197
Μη ταμειακές μεταβολές:			
Μεταβολές στην εύλογη αξία	0	0	0
Αναταξινόμησης	-3.533.315	3.533.315	0
Λοιπές μεταβολές	14.523	0	14.523
31/12/2018	4.258.228	3.596.111	7.854.339

23. Προμηθευτές και λοιπές υποχρεώσεις

Οι εμπορικές υποχρεώσεις του Ομίλου και της Εταιρείας αναλύονται ως εξής:

Ποσά σε €	Ο ΟΜΙΛΟΣ		Η ΕΤΑΙΡΕΙΑ	
	31/12/2018	31/12/2017	31/12/2018	31/12/2017
Προμηθευτές	3.802.152	4.426.479	9.213	9.213
Γραμμάτια Πληρωτέα	0	0	0	0
Επιταγές Πληρωτέες	890.058	1.375.523	0	3.224
Προκαταβολές πελατών	0	0	0	0
Λοιπές υποχρεώσεις	0	0	0	0
Σύνολο	4.692.210	5.802.002	9.213	12.437

24. Φόροι εισοδήματος πληρωτέοι

Οι τρέχουσες φορολογικές υποχρεώσεις αφορούν σε τρέχουσες υποχρεώσεις από φόρο εισοδήματος:

Ποσά σε €	Ο ΟΜΙΛΟΣ		Η ΕΤΑΙΡΕΙΑ	
	31/12/2018	31/12/2017	31/12/2018	31/12/2017
Φόρος εισοδήματος	523.975	26.909	2.481	26.909
Σύνολο	523.975	26.909	2.481	26.909

25. Λοιπές βραχυπρόθεσμες υποχρεώσεις

Οι λοιπές βραχυπρόθεσμες υποχρεώσεις αναλύονται ως εξής:

Ποσά σε €	Ο ΟΜΙΛΟΣ		Η ΕΤΑΙΡΕΙΑ	
	31/12/2018	31/12/2017	31/12/2018	31/12/2017
Ασφαλιστικοί οργανισμοί	336.428	328.470	0	0
Υποχρεώσεις προς το προσωπικό	278.385	286.996	0	0
Λοιπές υποχρεώσεις	1.771.964	1.730.184	1.454.558	1.454.558
Προκαταβολές πελατών	608.164	270.361	0	0
Δεδουλευμένα έξοδα	252.387	239.841	10.611	1.713
Λοιπές υποχρεώσεις από φόρους	261.133	199.403	4.377	4.373
Έσοδα επόμενης περιόδου	6.170	0	0	0
Σύνολο	3.514.632	3.055.254	1.469.546	1.460.644

26. Πωλήσεις

Οι πωλήσεις αναλύονται ως εξής:

Ποσά σε €	Ο ΟΜΙΛΟΣ		Η ΕΤΑΙΡΕΙΑ	
	01/01 - 31/12/2018	01/01 - 31/12/2017	01/01 - 31/12/2018	01/01 - 31/12/2017
Πωλήσεις προϊόντων	102.486.740	89.141.734	0	0
Πωλήσεις εμπορευμάτων	2.954.753	1.761.837	0	0
Πωλήσεις πρώτων υλών	3.500.869	2.359.251	0	0
Έσοδα από παροχή υπηρεσιών	297.980	450.432	0	0
Έσοδα από λειτουργικές μισθώσεις	89.365	84.263	179.365	174.263
Σύνολο	109.329.707	93.797.517	179.365	174.263

27. Κόστος πωληθέντων, έξοδα διοίκησης και έξοδα διάθεσης

Η ανάλυση των εξόδων ανά κατηγορία έχει ως ακολούθως:

Ποσά σε €	Ο ΟΜΙΛΟΣ		Η ΕΤΑΙΡΕΙΑ	
	01/01 - 31/12/2018	01/01 - 31/12/2017	01/01 - 31/12/2018	01/01 - 31/12/2017
Αμοιβές και λοιπές παροχές σε εργαζομένους	(7.430.613)	(7.497.606)	0	0
Κόστος αποθεμάτων αναγνωρισμένο ως έξοδο	(79.697.665)	(65.783.269)	0	0
Αποσβέσεις ενσώματων παγίων	(2.654.769)	(2.602.649)	0	0
Αποσβέσεις ασώματων παγίων	(1.185)	(1.236)	0	0
Αμοιβές και έξοδα τρίτων	(1.454.596)	(1.511.554)	(5.000)	(2.600)
Παροχές τρίτων	(1.309.509)	(1.307.255)	0	0
Έξοδα τηλεπικοινωνιών	(94.552)	(89.551)	0	0
Ενοίκια λειτουργικών μισθώσεων	(124.815)	(367.158)	0	0
Φόροι και τέλη	(203.871)	(210.794)	(17.163)	(21.333)
Ασφάλιστρα	(443.322)	(447.552)	0	0
Επισκευές και συντηρήσεις	(1.138.233)	(1.143.749)	0	0
Λοιπά έξοδα	(964.236)	(932.897)	(391)	(499)
Δωρεές	(31.608)	(26.932)	0	0
Έξοδα μεταφοράς	(2.020.656)	(1.773.584)	0	0
Σύνολο	(97.569.630)	(83.695.784)	(22.554)	(24.432)

Η ανάλυση των εξόδων ανά λειτουργία έχει ως ακολούθως:

Ποσά σε €	Ο ΟΜΙΛΟΣ		Η ΕΤΑΙΡΕΙΑ	
	01/01 - 31/12/2018	01/01 - 31/12/2017	01/01 - 31/12/2018	01/01 - 31/12/2017
Κόστος πωληθέντων	(90.732.509)	(76.333.725)	(17.163)	(21.333)
Έξοδα διοίκησης	(3.885.467)	(4.455.174)	(5.391)	(3.099)
Έξοδα διάθεσης	(2.951.653)	(2.906.885)	0	0
Σύνολο	(97.569.630)	(83.695.784)	(22.554)	(24.432)

28. Λοιπά έσοδα

Τα λοιπά έσοδα αναλύονται ως εξής:

Ποσά σε €	Ο ΟΜΙΛΟΣ		Η ΕΤΑΙΡΕΙΑ	
	01/01 - 31/12/2018	01/01 - 31/12/2017	01/01 - 31/12/2018	01/01 - 31/12/2017
Έσοδα από αχρησιμοποίητες Προβλέψεις	118.480	157.563	0	0
Αποσβέσεις ληφθέντων επιχορηγήσεων	98.948	92.814	0	0
Έσοδα από Ενοίκια	27.659	27.305	0	0
Κέρδη από την πώληση ενσώματων παγίων	7.634	5.433	0	0
Έσοδα από Επιδοτήσεις	4.572	3.355	0	0
Λοιπά έσοδα	631.178	381.504	8.294	6.689
Σύνολο λοιπών εσόδων εκμετάλλευσης	888.470	667.974	8.294	6.689

Στα λοιπά έσοδα του Ομίλου περιλαμβάνονται κατά κύριο λόγο αποζημιώσεις από προμηθευτές για αθέτηση συμβατικών όρων.

29. Λοιπά έξοδα

Τα λοιπά έξοδα αναλύονται ως εξής:

Ποσά σε €	Ο ΟΜΙΛΟΣ		Η ΕΤΑΙΡΕΙΑ	
	01/01 - 31/12/2018	01/01 - 31/12/2017	01/01 - 31/12/2018	01/01 - 31/12/2017
Πρόστιμα και προσαυξήσεις	(7.640)	(1.696)	0	0
Προβλέψεις	0	(114.219)	0	0
Λοιποί φόροι	(3.000)	(3.600)	(800)	(800)
Ζημιές από την πώληση ενσώματων παγίων	(155.397)	(20.827)	0	0
Λοιπά έξοδα	(30.136)	(18.568)	0	0
Σύνολο λοιπών εξόδων εκμετάλλευσης	(196.173)	(158.911)	(800)	(800)

30. Λοιπά χρηματοοικονομικά αποτελέσματα

Η ανάλυση των λοιπών χρηματοοικονομικών αποτελεσμάτων του Ομίλου έχει ως ακολούθως:

Ποσά σε €	Ο ΟΜΙΛΟΣ	
	01/01 - 31/12/2018	01/01 - 31/12/2017
Κέρδη/(ζημιές) εύλογης αξίας εμπορικού χαρτοφυλακίου	(43.065)	26.753
Κέρδη από συναλλαγματικές διαφορές	42.330	7.707
Ζημιές από συναλλαγματικές διαφορές	(14.741)	(45.981)
Σύνολο λοιπών χρηματοοικονομικών αποτελεσμάτων	(15.476)	(11.522)

31. Χρηματοοικονομικά κόστη

Τα χρηματοοικονομικά κόστη αναλύονται ως εξής:

Ποσά σε €	Ο ΟΜΙΛΟΣ		Η ΕΤΑΙΡΕΙΑ	
	01/01 - 31/12/2018	01/01 - 31/12/2017	01/01 - 31/12/2018	01/01 - 31/12/2017
Τόκοι ομολογιακών δανείων	(274.396)	(385.390)	0	0
Τόκοι βραχυπρόθεσμων δανείων	(80.279)	(70.563)	0	0
Τόκοι χρηματοοικονομικών μισθώσεων	(54.223)	(60.201)	0	0
Factoring	(37.220)	(39.017)	0	0
Προμήθειες Εγγυητικών Επιστολών	(37.436)	(34.634)	0	0
Χρηματοοικονομικό κόστος προεξόφλησης υποχρεώσεων παροχών προσωπικού λόγω εξόδου από την υπηρεσία	(22.970)	(23.480)	0	0
Προμήθειες Τραπεζών	(19.058)	(20.094)	(70)	(42)
Τόκοι μακροπρόθεσμων δανείων	0	(7.879)	0	0
Σύνολο χρηματοοικονομικών εξόδων	(525.582)	(641.258)	(70)	(42)

32. Χρηματοοικονομικά έσοδα

Τα χρηματοοικονομικά έσοδα του Ομίλου αναλύονται ως εξής:

Ποσά σε €	Ο ΟΜΙΛΟΣ	
	01/01 - 31/12/2018	01/01 - 31/12/2017
Τόκοι Πελατών	85.867	54.206
Έσοδα από τόκους καταθέσεων	3.250	453
Σύνολο χρηματοοικονομικών εσόδων	89.117	54.659

33. Φόρος εισοδήματος

Ο φόρος εισοδήματος που απεικονίζεται στις Οικονομικές Καταστάσεις αναλύεται ως εξής:

Ποσά σε €	Ο ΟΜΙΛΟΣ		Η ΕΤΑΙΡΕΙΑ	
	01/01 - 31/12/2018	01/01 - 31/12/2017	01/01 - 31/12/2018	01/01 - 31/12/2017
Τρέχον έξοδο φόρου	3.575.133	3.053.892	47.860	45.379
Αναβαλλόμενος φόρος αποτελεσμάτων	59.331	3.186	0	0
Σύνολο φόρου εισοδήματος	3.634.464	3.057.078	47.860	45.379

Η συμφωνία για το ποσό των φόρων εισοδήματος που καθορίζεται από την εφαρμογή του Ελληνικού φορολογικού συντελεστή στα κέρδη προ φόρων συνοψίζεται ως εξής:

Ποσά σε €	Ο ΟΜΙΛΟΣ		Η ΕΤΑΙΡΕΙΑ	
	31/12/2018	31/12/2017	31/12/2018	31/12/2017
Κέρδη προ Φόρων	11.999.975	10.012.216	164.235	155.678
Συντελεστής Φόρου	29%	29%	29%	29%
Αναμενόμενη Δαπάνη Φόρου	3.479.993	2.903.543	47.628	45.147

Προς/γές για έξοδα που δεν εκπίπτουν για φορ/κούς σκοπούς

- Μη εκπιπώμενες δαπάνες	111.953	137.533	800	2.505
- Επίδραση από μεταβολές φορολογικού συντελεστή	80.561			
- Λοιπά	(38.043)	16.002	(568)	(2.273)
Σύνολο φόρου	3.634.464	3.057.078	47.860	45.379

Ο φορολογικός συντελεστής των ανωνύμων εταιρειών στην Ελλάδα για τη διαχειριστική χρήση που έληξε στις 31/12/2018 ανέρχεται σε 29% (2017: 29%). Βάσει του νέου φορολογικού νόμου 4579/2018, που ψηφίσθηκε το Δεκέμβριο του 2018, οι φορολογικοί συντελεστές των κερδών από επιχειρηματική δραστηριότητα των νομικών προσώπων, μειώνονται σταδιακά κατά 1% ανά έτος, ως ακολούθως: 28% για το φορολογικό έτος 2019, 27% για το φορολογικό έτος 2020, 26% για το φορολογικό έτος 2021 και 25% για το φορολογικό έτος 2022 και εφεξής.

34. Συναλλαγές συνδεδεμένων μερών

Η Εταιρεία και ο Όμιλος έχουν πραγματοποιήσει τις κατωτέρω συναλλαγές με συνδεδεμένα μέρη και στο τέλος της χρήσεως έχει τα κατωτέρω υπόλοιπα απαιτήσεων ή υποχρεώσεων από και προς συνδεδεμένα μέρη

Ποσά σε €	Ο ΟΜΙΛΟΣ		Η ΕΤΑΙΡΕΙΑ	
	31/12/2018	31/12/2017	31/12/2018	31/12/2017
Έσοδα από εμπορία και από παροχή υπηρεσιών				
Θυγατρικές	0	0	90.000	90.000
Λοιπές συνδεδεμένες επιχειρήσεις	698.945	0	0	0
Σύνολο	698.945	0	90.000	90.000
Αγορές και αμοιβές από την παροχή υπηρεσιών				
Θυγατρικές	0	0	0	0
Λοιπές συνδεδεμένες επιχειρήσεις	623.229	0	0	0
Σύνολο	623.229	0	0	0

Απαιτήσεις από πελάτες

Θυγατρικές	0	0	4.679.521	4.588.394
Λοιπές συνδεδεμένες επιχειρήσεις	1.753.897	0	0	0
Σύνολο	1.753.897	0	4.679.521	4.588.394

**Υποχρεώσεις προς
προμηθευτές και λοιπές
υποχρεώσεις**

Θυγατρικές	0	0	0	0
Λοιπές συνδεδεμένες επιχειρήσεις	160.725	0	0	0
Σύνολο	160.725	0	0	0

Οι παροχές των βασικών διευθυντικών στελεχών του Ομίλου έχουν ως ακολούθως:

Ποσά σε €	01/01- 31/12/2018	01/01- 31/12/2017
Αμοιβές βασικών διευθυντικών στελεχών	632.090	631.725
Εργοδοτικές εισφορές	107.405	107.478
Σύνολο	739.495	739.203

35. Ενδεχόμενες υποχρεώσεις

35.1 Εγγυήσεις

Ο Όμιλος έχει χορηγήσει εγγυητικές επιστολές προς διάφορους τρίτους, ανάλυση των οποίων παρατίθεται στον ακόλουθο πίνακα:

Ποσά σε €	31/12/2018	31/12/2017
Εγγυητικές επιστολές για εξασφάλιση καλής εκτέλεσης συμβάσεων	970.419	648.950
Εγγυητικές επιστολές για εξασφάλιση όρων συμβάσεων	833.750	777.550
Σύνολο εγγυήσεων	1.804.169	1.426.500

35.2 Εμπράγματα Βάρη

Προς εξασφάλιση των ομολογιακών δανείων της θυγατρικής εταιρείας AGROINVEST Α.Ε.Β.Ε. (βλ. Σημείωση 22) έχουν εγγραφεί προσημειώσεις υποθηκών επί των γηπέδων και κτισμάτων της ποσού € 24.000.000.

35.3 Δικαστικές Υποθέσεις

Ο Όμιλος εμπλέκεται σε διάφορες δικαστικές υποθέσεις στα πλαίσια της κανονικής λειτουργίας του. Ο Όμιλος σχηματίζει προβλέψεις στις Οικονομικές Καταστάσεις σχετικά με τις εκκρεμείς νομικές υποθέσεις, όταν είναι πιθανό ότι θα απαιτηθεί εκροή πόρων για τον διακανονισμό της υποχρέωσης και το ποσό αυτό μπορεί να

εκτιμηθεί αξιόπιστα. Κατά την 31/12/2018 δεν υπάρχουν δικαστικές διαφορές, των οποίων η τυχούσα αρνητική έκβαση θα έχει σημαντική επίπτωση στα οικονομικά αποτελέσματα του Ομίλου.

35.4 Δεσμεύσεις από Λειτουργικά Μισθώματα

Τα ελάχιστα μελλοντικά πληρωτέα μισθώματα ενοικίασης βάσει μη ακυρώσιμων συμβολαίων λειτουργικής μίσθωσης την 31/12/2018 και 31/12/2017 έχουν ως κάτωθι για τον Όμιλο:

Ποσά σε €	31/12/2018	31/12/2017
Εντός 1 έτους	57.320	139.879
Μεταξύ 1 έτους και 5 ετών	82.581	95.825
Άνω των 5 ετών	42.648	0
Σύνολο δεσμεύσεων από λειτουργικές μισθώσεις	182.549	235.704

35.5 Ενδεχόμενες Φορολογικές Υποχρεώσεις

Η μητρική εταιρεία ΤΕΚΜΩΡ Α.Ε.Β.Ε. δεν έχει ελεγχθεί από τις φορολογικές αρχές για τις χρήσεις 2009 – 2018.

Η θυγατρική εταιρεία AGROINVEST Α.Ε.Β.Ε. έχει ελεγχθεί από τις φορολογικές αρχές μέχρι και τη χρήση 2011. Για τις χρήσεις 2011 έως και 2017 η AGROINVEST Α.Ε.Β.Ε. έλαβε Έκθεση Φορολογικής Συμμόρφωσης, σύμφωνα με την παρ. 5 του άρθρου 82 του Ν. 2238/1994 και του άρθρου 65Α παρ.1 του Ν.4174/2013, χωρίς να προκύψουν ουσιώδεις διαφορές. Σύμφωνα με την εγκύκλιο ΠΟΛ. 1006/2016, οι εταιρείες οι οποίες έχουν υπαχθεί στον ως άνω ειδικό φορολογικό έλεγχο δεν εξαιρούνται από τη διενέργεια τακτικού ελέγχου από τις αρμόδιες φορολογικές αρχές. Η Διοίκηση της AGROINVEST Α.Ε.Β.Ε. εκτιμά ότι σε ενδεχόμενους μελλοντικούς επανελέγχους από τις φορολογικές αρχές, εάν τελικά διενεργηθούν, δεν θα προκύψουν επιπρόσθετες φορολογικές διαφορές. Για τη χρήση 2018, ο ειδικός έλεγχος για τη λήψη Έκθεσης Φορολογικής Συμμόρφωσης βρίσκεται σε εξέλιξη και το σχετικό φορολογικό πιστοποιητικό προβλέπεται να χορηγηθεί μετά τη δημοσίευση των Οικονομικών Καταστάσεων της χρήσης 2018. Αν μέχρι την ολοκλήρωση του φορολογικού ελέγχου προκύψουν πρόσθετες φορολογικές υποχρεώσεις εκτιμάται ότι αυτές δεν θα έχουν ουσιώδη επίδραση στις Οικονομικές Καταστάσεις. Σύμφωνα με την πρόσφατη σχετική νομοθεσία, ο έλεγχος και η έκδοση της Έκθεσης Φορολογικής Συμμόρφωσης ισχύει για τις χρήσεις 2016 και εφεξής σε προαιρετική βάση.

Η θυγατρικές εταιρείες ΠΛΥΜΜΗ ΕΠΕ, ΦΑΓΡΟΣ ΜΟΝ. ΕΠΕ και ΡΙΝΗ ΕΠΕ δεν έχουν ελεγχθεί από τις φορολογικές αρχές για τις χρήσεις 2011 – 2018.

Σημειώνεται ότι, την 31/12/2018 έχουν παραγραφεί οι χρήσεις έως την 31/12/2013 σύμφωνα με τις διατάξεις της παρ.1 άρθρου 36 Ν.4174/2013.

36. Εύλογη αξία χρηματοοικονομικών μέσων

Ανάλυση επιπέδων χρηματοοικονομικών μέσων

Τα χρηματοοικονομικά στοιχεία του ενεργητικού και οι χρηματοοικονομικές υποχρεώσεις που επιμετρούνται σε εύλογες αξίες στην Κατάσταση Οικονομικής Θέσης της Εταιρείας ταξινομούνται βάσει της παρακάτω ιεραρχίας σε 3 Επίπεδα για τον καθορισμό και την γνωστοποίηση της εύλογης αξίας των χρηματοοικονομικών μέσων ανά τεχνική αποτίμησης:

Επίπεδο 1: Επενδύσεις που αποτιμώνται στην εύλογη αξία με βάση διαπραγματεύσιμες (μη προσαρμοσμένες) τιμές σε ενεργές αγορές για όμοια περιουσιακά στοιχεία ή υποχρεώσεις.

Επίπεδο 2: Επενδύσεις που αποτιμώνται στην εύλογη αξία με βάση μοντέλα αποτίμησης στα οποία όλα τα στοιχεία που επηρεάζουν σημαντικά την εύλογη αξία είναι βασισμένα (είτε άμεσα είτε έμμεσα) σε παρατηρήσιμα δεδομένα της αγοράς.

Επίπεδο 3: Επενδύσεις που αποτιμώνται στην εύλογη αξία με βάση μοντέλα αποτίμησης στα οποία τα στοιχεία που επηρεάζουν σημαντικά την εύλογη αξία δεν είναι βασισμένα σε παρατηρήσιμα δεδομένα της αγοράς. Στο εν λόγω επίπεδο περιλαμβάνονται επενδύσεις των οποίων ο υπολογισμός της εύλογης αξίας βασίζεται σε μη παρατηρήσιμα δεδομένα της αγοράς (επιχειρησιακό πλάνο πενταετίας), χρησιμοποιώντας ωστόσο και

παρατηρήσιμα δεδομένα της αγοράς (Beta, Net Debt/Enterprise Value πανομοιότυπων εταιρειών του εκάστοτε κλάδου όπως αυτά συμπεριλαμβάνονται στον υπολογισμό του WACC).

Ο πίνακας που ακολουθεί απεικονίζει τα χρηματοοικονομικά στοιχεία του ενεργητικού και των υποχρεώσεων του Ομίλου που αποτιμώνται σε εύλογες αξίες σε επαναλαμβανόμενη βάση κατά την 31/12/2018 και την 31/12/2017:

Χρηματοοικονομικά στοιχεία του ενεργητικού	31/12/2018			31/12/2017		
	Αποτίμηση σε εύλογες αξίες στη λήξη της περιόδου αναφοράς			Αποτίμηση σε εύλογες αξίες στη λήξη της περιόδου αναφοράς		
	Επίπεδο 1	Επίπεδο 2	Σύνολο	Επίπεδο 1	Επίπεδο 2	Σύνολο
Ποσά σε €						
Χρηματοοικονομικά στοιχεία του ενεργητικού αποτιμώμενα σε εύλογες αξίες μέσω αποτελεσμάτων						
- Μετοχές	67.860	0	67.860	110.925	0	110.925
Σύνολο χρηματοοικονομικών στοιχείων του ενεργητικού	67.860	0	67.860	110.925	0	110.925
Καθαρή εύλογη αξία	67.860	0	67.860	110.925	0	110.925

Εντός των χρήσεων 2018 και 2017 δεν υπήρχαν μεταφορές μεταξύ των Επιπέδων 1 και 2. Για την Εταιρεία, δεν υφίστανται κατά τις παρουσιαζόμενες περιόδους αναφοράς στοιχεία του ενεργητικού και υποχρεώσεις που αποτιμήθηκαν σε εύλογες αξίες σε επαναλαμβανόμενη βάση

37. Πολιτικές και διαχείριση κινδύνων

Ο Όμιλος εκτίθεται σε χρηματοοικονομικούς κινδύνους, όπως κινδύνους αγοράς (μεταβολές σε συναλλαγματικές ισοτιμίες, επιτόκια, τιμές αγοράς), πιστωτικό κίνδυνο και κίνδυνο ρευστότητας. Το γενικό πρόγραμμα διαχείρισης κινδύνων του Ομίλου εστιάζεται στη μη προβλεψιμότητα των χρηματοπιστωτικών αγορών και επιδιώκει να ελαχιστοποιήσει την ενδεχόμενη αρνητική τους επίδραση στη χρηματοοικονομική της απόδοση.

37.1 Κίνδυνος Αγοράς

Ο κίνδυνος του Ομίλου σε σχέση με τις επενδύσεις της πηγάζει από τυχόν αρνητικές μεταβολές στις τρέχουσες τιμές αποτίμησης μετοχών και άλλων κινητών αξιών που διαπραγματεύονται σε οργανωμένες αγορές.

Σημειώνεται ότι το εμπορικό χαρτοφυλάκιο και τα λοιπά χρηματοοικονομικά μέσα σε εύλογες αξίες μέσω αποτελεσμάτων αποτιμώνται στην εύλογη αξία τους με τις διαφορές αποτίμησης να αναγνωρίζονται στα κέρδη ή στις ζημιές της Κατάστασης Αποτελεσμάτων.

Ο κίνδυνος του Ομίλου αναφορικά με το χαρτοφυλάκιο συναλλαγών, τα χρηματοοικονομικά μέσα σε εύλογη αξία μέσω αποτελεσμάτων και το επενδυτικό χαρτοφυλάκιο προέρχεται από ενδεχόμενες δυσμενείς κινήσεις στις τρέχουσες τιμές των μετοχών και άλλων κινητών αξιών. Στις 31/12/2018, τα στοιχεία του ενεργητικού που ήταν εκτεθειμένα στον κίνδυνο της αγοράς ανέρχονταν σε € 67.860 (31/12/2017: € 110.925). Μία μεταβολή ύψους +/-30% σε επενδύσεις των οποίων τα κέρδη ή οι ζημιές από αποτίμηση αναγνωρίζονται στα αποτελέσματα και σωρευτικά στα ίδια κεφάλαια, θα είχε ως αποτέλεσμα μεταβολή κατά +/- € 20.358.

37.2 Συναλλαγματικός Κίνδυνος

Ο Όμιλος είναι εκτεθειμένος σε συναλλαγματικό κίνδυνο από τις αγορές αποθεμάτων που πραγματοποιεί σε διαφορετικό νόμισμα από το λειτουργικό νόμισμα του, το οποίο είναι το Ευρώ. Το νόμισμα στο οποίο πραγματοποιούνται συνήθως τέτοιες συναλλαγές είναι το δολάριο ΗΠΑ. Ο δανεισμός είναι στο σύνολο του σε ευρώ ενώ δεν υπάρχουν απαιτήσεις σε ξένο νόμισμα.

37.3 Πιστωτικός Κίνδυνος

Πιστωτικός κίνδυνος είναι η πιθανή μη έγκαιρη αποπληρωμή προς τον Όμιλο και την Εταιρεία των υφιστάμενων και ενδεχόμενων υποχρεώσεων των αντισυμβαλλόμενων.

Ο Όμιλος έχει θεσπίσει και εφαρμόζει διαδικασίες πιστωτικού ελέγχου με στόχο την ελαχιστοποίηση των επισφαλειών και την άμεση κάλυψη των απαιτήσεων με αξιόγραφα. Ο εμπορικός κίνδυνος είναι κατανοητός σε μεγάλο αριθμό πελατών. Οι πωλήσεις χονδρικής γίνονται κυρίως σε πελάτες με αξιολογημένο ιστορικό πιστώσεων. Η Διοίκηση ορίζει πιστωτικά όρια ανά πελάτη και εφαρμόζονται συγκεκριμένοι όροι πωλήσεων και εισπράξεων. Όπου αυτό είναι δυνατόν ζητούνται εμπράγματα ή άλλες εξασφαλίσεις.

Τα στοιχεία του ενεργητικού τα οποία εκτίθενται σε πιστωτικό κίνδυνο κατά την ημερομηνία αναφοράς της Κατάστασης Οικονομικής Θέσης αναλύονται ως εξής:

Ποσά σε €	Ο ΟΜΙΛΟΣ		Η ΕΤΑΙΡΕΙΑ	
	31/12/2018	31/12/2017	31/12/2018	31/12/2017
Διαθέσιμα προς πώληση χρημ/κά στοιχεία	0	10.300	0	0
Λοιπά Χρηματοοικονομικά Στοιχεία Ενεργητικού	10.300	0	0	0
Ταμιακά διαθέσιμα και ταμιακά ισοδύναμα	8.377.169	6.964.335	128.497	122.000
Εμπορικές και λοιπές απαιτήσεις	30.618.656	24.537.840	4.679.621	4.588.494
Σύνολο	39.006.125	31.512.475	4.808.118	4.710.493

37.4 Κίνδυνος Ρευστότητας

Ο κίνδυνος ρευστότητας συνίσταται στον κίνδυνο ο Όμιλος να μη δύναται να εκπληρώσει τις χρηματοοικονομικές του υποχρεώσεις όταν αυτές λήγουν. Η προσέγγιση που υιοθετεί ο Όμιλος για τη διαχείριση της ρευστότητας είναι να διασφαλίζει τα αναγκαία ταμιακά διαθέσιμα και επαρκή πιστωτικά όρια από τις συνεργαζόμενες τράπεζες, έτσι ώστε να έχει αρκετή ρευστότητα για να εκπληρώνει τις υποχρεώσεις

της όταν αυτές λήγουν, κάτω από συνήθεις αλλά και δύσκολες συνθήκες, χωρίς να υφίσταται μη αποδεκτές ζημιές ή να διακινδυνεύεται η φήμη του Ομίλου. Για την αποφυγή των κινδύνων ρευστότητας ο Όμιλος διενεργεί πρόβλεψη ταμειακών ροών για περίοδο έτους έτσι ώστε να εξασφαλίζει ότι διαθέτει αρκετά ταμειακά διαθέσιμα για να καλύψει τις λειτουργικές του ανάγκες, συμπεριλαμβανομένης της κάλυψης των χρηματοοικονομικών υποχρεώσεων του. Η πολιτική αυτή δε λαμβάνει υπόψη της τη σχετική επίδραση από ακραίες συνθήκες που δεν μπορούν να προβλεφθούν.

Η ληκτότητα των χρηματοοικονομικών υποχρεώσεων την 31/12/2018 και 31/12/2017 αναλύεται ως εξής:

Ποσά σε €	Ο ΟΜΙΛΟΣ 31/12/2018			
	Βραχυπρόθεσμες		Μακροπρόθεσμες	
	Εντός 6 μηνών	6 έως 12 μήνες	1 έως 5 έτη	Πάνω από 5 έτη
Μακροπρόθεσμος δανεισμός	1.875.000	1.375.000	4.000.471	0
Βραχυπρόθεσμος δανεισμός	41.915	0	0	0
Υποχρεώσεις χρηματοδοτικών μισθώσεων	152.098	152.098	257.757	0
Εμπορικές υποχρεώσεις	4.692.210	0	0	0
Λοιπές βραχυπρόθεσμες υποχρεώσεις	3.514.632	0	0	0
Σύνολο	10.275.855	1.527.098	4.258.227	0

Ποσά σε €	Ο ΟΜΙΛΟΣ 31/12/2017			
	Βραχυπρόθεσμες		Μακροπρόθεσμες	
	Εντός 6 μηνών	6 έως 12 μήνες	1 έως 5 έτη	Πάνω από 5 έτη
Μακροπρόθεσμος δανεισμός	375.000	375.000	7.235.948	0
Βραχυπρόθεσμος δανεισμός	37.718	0	0	0
Υποχρεώσεις χρηματοδοτικών μισθώσεων	191.890	191.890	529.324	11.749
Εμπορικές υποχρεώσεις	5.802.002	0	0	0
Λοιπές βραχυπρόθεσμες υποχρεώσεις	3.082.163	0	0	0
Σύνολο	9.488.773	566.890	7.765.272	11.749

Ποσά σε €	Η ΕΤΑΙΡΕΙΑ 31/12/2018			
	Βραχυπρόθεσμες		Μακροπρόθεσμες	
	Εντός 6 μηνών	6 έως 12 μήνες	1 έως 5 έτη	Πάνω από 5 έτη
Εμπορικές υποχρεώσεις	9.213	0	0	0
Λοιπές βραχυπρόθεσμες υποχρεώσεις	1.472.028	0	0	0
Σύνολο	1.481.241	0	0	0

Ποσά σε €	Η ΕΤΑΙΡΕΙΑ 31/12/2017			
	Βραχυπρόθεσμες		Μακροπρόθεσμες	
	Εντός 6 μηνών	6 έως 12 μήνες	1 έως 5 έτη	Πάνω από 5 έτη
Εμπορικές υποχρεώσεις	12.437	0	0	0
Λοιπές βραχυπρόθεσμες υποχρεώσεις	1.487.553	0	0	0
Σύνολο	1.499.990	0	0	0

37.5 Κίνδυνος Διακύμανσης Επιτοκίων

Οι αλλαγές στα επιτόκια μπορούν να επηρεάσουν το καθαρό εισόδημα του Ομίλου αυξάνοντας το κόστος εξυπηρέτησης του χρέους που αναλαμβάνει για τη χρηματοδότησή της. Οι μεταβολές στο επίπεδο των επιτοκίων μπορούν παράλληλα να επηρεάσουν, μεταξύ άλλων το κόστος και τη διαθεσιμότητα της χρηματοδότησης χρέους και κατ' επέκταση την ικανότητα του Ομίλου να πετύχει ελκυστικές αποδόσεις στις επενδύσεις της.

Ο παρακάτω πίνακας παρουσιάζει την ευαισθησία του αποτελέσματος της χρήσης καθώς και των ιδίων κεφαλαίων του Ομίλου με βάση μια εύλογη μεταβολή του επιτοκίου της τάξεως του +/- 1%:

Ποσά σε €	Μεταβλητή		Μεταβλητή	
	1%	-1%	1%	-1%
	31/12/2018		31/12/2017	
Αποτέλεσμα χρήσης (προ φόρων)	(5.228)	5.228	19.842	(19.842)
Καθαρή Θέση	(5.228)	5.228	19.842	(19.842)

37.6 Πολιτικές και Διαδικασίες Διαχείρισης Κεφαλαίου

Οι στόχοι του Ομίλου σε σχέση με τη διαχείριση κεφαλαίου είναι να διασφαλίσει τη δυνατότητα απρόσκοπτης λειτουργίας της στο μέλλον με σκοπό να διατηρήσει ιδανική κατανομή κεφαλαίου μειώνοντας κατ' αυτόν τον τρόπο το κόστος κεφαλαίου. Ο Όμιλος για να διατηρήσει ή να προσαρμόσει την κεφαλαιακή διάρθρωσή του μπορεί να εκδώσει νέες μετοχές ή να εκποιήσει περιουσιακά στοιχεία.

Ο Όμιλος παρακολουθεί το κεφάλαιο στη βάση του ποσού των ιδίων κεφαλαίων, μείον τα ταμειακά διαθέσιμα και τα ταμειακά ισοδύναμα όπως αυτά απεικονίζονται στην Κατάσταση Οικονομικής Θέσης. Το κεφάλαιο για τις χρήσεις 2018 και 2017 αναλύεται ως εξής:

Ποσά σε €	Ο ΟΜΙΛΟΣ		Η ΕΤΑΙΡΕΙΑ	
	31/12/2018	31/12/2017	31/12/2018	31/12/2017
Σύνολο Ιδίων Κεφαλαίων	111.574.051	103.424.976	9.247.070	9.130.695
Μείον: Ταμειακά διαθέσιμα και ταμειακά ισοδύναμα	(8.377.169)	(6.964.335)	(128.497)	(122.000)
Κεφάλαιο	103.196.882	96.460.641	9.118.573	9.008.695
Σύνολο Ιδίων Κεφαλαίων	111.574.051	103.424.976	9.247.070	9.130.695
Πλέον: Δάνεια	7.854.339	8.948.519	-	-
Σύνολο κεφαλαίων	119.428.390	112.373.495	9.247.070	9.130.695
Κεφάλαιο προς Σύνολο Κεφαλαίων	1:0,83	1:0,86	1:0,99	1:0,99

38. Γεγονότα μετά την ημερομηνία αναφοράς της Κατάστασης Οικονομικής Θέσης

Δεν υπάρχουν άλλα σημαντικά γεγονότα μεταγενέστερα της 31ης Δεκεμβρίου 2018 τα οποία θα έπρεπε ή να κοινοποιηθούν ή να διαφοροποιήσουν τα κονδύλια των δημοσιευμένων οικονομικών καταστάσεων.

Πλατύ Ημαθίας, 31/08/2019

**Ο ΠΡΟΕΔΡΟΣ & ΔΙΕΥΘΥΝΩΝ
ΣΥΜΒΟΥΛΟΣ**

ΤΟ ΜΕΛΟΣ ΤΟΥ Δ.Σ.

**Ο ΠΡΟΪΣΤΑΜΕΝΟΣ
ΛΟΓΙΣΤΗΡΙΟΥ**

ΒΟΓΙΑΤΖΗΣ ΙΩΑΝΝΗΣ

A.Δ.Τ. ΑΚ 489558

ΒΟΓΙΑΤΖΗΣ ΧΑΡΑΛΑΜΠΟΣ

A.Δ.Τ. ΑΜ 258155

ΠΑΠΑΔΟΓΙΑΝΝΗΣ ΔΗΜ.

A.Δ.Τ. ΑΒ 027273

A.M.A. Ο.Ε.Ε. 0017154 -
ΛΟΓΙΣΤΗΣ Α ΤΑΞΗΣ